

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

**موافق نامه، پیوستها، شرایط عمومی
و شرایط خصوصی پیمانهای مهندسی،
تأمین کالا و تجهیزات بصورت توأم
برای کارهای صنعتی (EP)**

مهندسان مشاور آوند طرح (تهیه کننده متن)
شرکت مهندسی دریاپالا (برگردان انگلیسی)
دفتر امور فنی (دفتر مسئول)

بسمه تعالیٰ

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
رئیس سازمان

شماره:	۱۰۱/۶۲۷۰۳
تاریخ:	۱۳۸۳/۴/۱۴

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مشاوران و پیمانکاران

موضوع: موافقنامه، بیوستها، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمانهای مهندسی، تامین کالا و تجهیزات
 بصورت توام (EP)، برای کارهای صنعتی

به استناد آیین نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی موضوع ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور، (مصوبه شماره ۲۴۵۲۵/ت ۱۴۸۹۸ هـ، مورخ ۱۳۷۵/۴/۴ هیات وزیران)، به بیوست موافقنامه، بیوستها، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمانهای مهندسی، تامین کالا و تجهیزات بصورت توام (EP) برای کارهای صنعتی از نوع گروه سوم ابلاغ می‌شود.
همراه مجلد فوق، برگردان انگلیسی نیز ضمیمه است تا درصورت نیاز در کنار متن فارسی در قراردادها مورد استفاده قرار گیرد ولی همواره متن فارسی ملاک عمل خواهد بود.

حمید شرکاء
بلبع

معاون رئیس جمهور و رئیس ستادهای

عنوان

فهرست

۱ - موافقتنامه

۲ - پیوستها

۳ - شرایط عمومی

۱-۳ تعریفها و تفسیرها .

۲-۳ اقدامهای اولیه .

۳-۳ اسناد پیمان .

۴-۳ ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها .

۵-۳ تعهدات و مسئولیتهای پیمانکار .

۶-۳ هماهنگی با سایر پیمانکاران .

۷-۳ تعهدات و مسئولیتهای کارفرما .

۸-۳ تغییر در کارها .

۹-۳ مشاور کارفرما ، بازرگانی و کنترل کیفی کار .

۱۰-۳ پرداختهای به پیمانکار ، تغییرات مبلغ پیمان .

۱۱-۳ مراحل تکمیل و تحويل کار .

۱۲-۳ تغییرات مدت پیمان ، تأخیر ، تعلیق ، خاتمه پیمان .

۱۳-۳ خطرات و زیانهای احتمالی و مسئولیت دو طرف پیمان .

۱۴-۳ حل اختلاف ، اقامتگاه قانونی ، قانون حاکم .

۴ - شرایط خصوصی

موافقنامه

موافقتنامه

این موافقتنامه ، در تاریخ

، به نشانی ، بین :
که در این پیمان ، کارفرما نامیده
در اداره کل ، که با شماره
ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی ایران و با شماره
ثبت رسیده است و در این پیمان ، پیمانکار نامیده می شود ، به نشانی
از سوی دیگر ، طبق مقررات و شرایطی که در اسناد و
مدارک این پیمان درج شده است ، منعقد می گردد .

در این موافقتنامه ، کلمات و عبارتها ، دارای همان معانی هستند که در شرایط عمومی و خصوصی پیمان ،
به آنها اطلاق شده است .

ماده ۱ - موضوع پیمان

عبارت است از انجام خدمات مهندسی ، تأمین مصالح و تجهیزات ، و انجام سایر خدمات ، به شرح درج
شده در پیوست ۱۰ ، برای احداث ،
واقع در
شرایط واگذاری حق استفاده از لیسانس از سوی پیمانکار به کارفرما ، در موارد لزوم ، طبق پیوست ۱۶
است .

ماده ۲ - اسناد و مدارک پیمان

اسناد و مدارک زیر در مجموع ، پیمان بین کارفرما و پیمانکار را تشکیل می دهند و هر یک ، به عنوان
جزوی از پیمان محسوب می شوند .

- موافقتنامه
- پیوستها
- شرایط عمومی
- شرایط خصوصی
- سایر اسناد و مدارکی که براساس مفاد پیمان ، در مدت اجرای کار تنظیم می شود و به تأیید دو
طرف پیمان می رسد .

ماده ۳ - مبلغ پیمان

۱-۳ کارفرما در برابر انجام تعهدات پیمانکار ، مبلغ پیمان را که شامل بخش‌های زیر است ، به پیمانکار

می‌پردازد :

— مبلغ ریالی :

— مبلغ ارزی :

تفکیک مبلغ پیمان ، طبق پیوست ۱ ، است .

۲-۳ مبلغ پیمان جز در ارتباط با موارد زیر ، مقطع است .

۳-۱ تغییر کار موضوع ماده ۴۹ شرایط عمومی .

هزینه تغییرات کارها ، طبق فهرست بهای درج شده در پیوست ۳ ، و اندازه‌گیری

تغییرات ، محاسبه می‌شود .

۳-۲-۳ کارهای فهرست بهایی .

در مواردی که بخشی از مبلغ پیمان به صورت اقلام فهرست بهایی باشد ، مبلغ پیمان

در این بخش از کارها ، مبلغ اولیه بوده و مبلغ نهایی آن براساس اندازه‌گیری کارهای

انجام شده‌ی طبق پیمان و فهرست بهای واحد کارها (پیوست ۲) ، محاسبه می‌شود .

۳-۲-۳ تعدل .

هرگاه طبق شرایط خصوصی پیمان ، تمام یا بخشی از مبلغ پیمان مشمول تعدل باشد .

۴-۲-۳ مبلغ (مبالغ) به شرح زیر ، که به عنوان مبلغ مشروط (موضوع ماده ۵۴ شرایط

عمومی) ، برای تأمین مصالح و تجهیزات و انجام خدمات ، به شرح پیوست ۱۷ در نظر

گرفته شده است .

— مبلغ ریالی :

— مبلغ ارزی :

۳-۳ مبلغ پیمان ، شامل تامین لوازم یدکی دوره‌های پیش راه اندازی و ..... ساله

بهره‌برداری ، به شرح پیوست ۱۱ ، به وسیله پیمانکار است .

ماده ۴ - نحوه پرداخت

۱-۴ پرداختها به پیمانکار ، طبق پیوست ۵ انجام می‌شود .

۲-۴ در مواردی که نیاز به گشایش اعتبار ارزی است ، نحوه گشایش اعتبار و کاربرگهای مربوط ، طبق

پیوست ۷ است .

ماده ۵ - تاریخ تنفيذ، شروع کار و مدت پیمان

۱-۵ تاریخ نافذ شدن پیمان ، پس از امضا، و مبادله پیمان و تسلیم ضمانتنامه انجام تعهدات ، و بعد از

تحقیق شرایط زیر است :

.....

.....

.....

در صورت عدم حصول شرایط تعیین شده ظرف حداکثر ۹۰ روز پس از امضا و مبادله پیمان و تسلیم ضمانتنامه انجام تعهدات ، دو طرف می توانند در مورد تاریخ نافذ شدن پیمان ، توافق کنند . هرگاه پیمانکار در مورد تاریخ نافذ شدن پیمان با کارفرما توافق نکند ، تضمینهای تسلیم شده از سوی پیمانکار به وی بازگردانده می شود و با او تسویه حساب می گردد .

۲-۵ تاریخ شروع کار .

کارفرما حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از تاریخ تنفيذ پیمان ، شروع کار را به پیمانکار ابلاغ میکند . در غیر این صورت ، پیمانکار در پایان مهلت ۳۰ روز ، کار را شروع می نماید .

۳-۵ مدت پیمان .

مدت تکمیل کار و تحويل موقت آن از زمان شروع کار ، ..... روز است .
جزئیات مقاطع زمانی قسمتهای اصلی کار (MILESTONE) ، در پیوست ۱۴ مشخص شده است .

تغییرات مدت اجرای کار ، تابع ماده ۶۴ شرایط عمومی خواهد بود .

۴-۵ خسارت تأخیر در تکمیل به موقع کار .

هرگاه به دلیل قصور پیمانکار (ماده ۶۶ شرایط عمومی) ، در اتمام طبق برنامه کار یا قسمتهای اصلی آن ، تأخیر پیش آید ، خسارت تأخیر در تکمیل به موقع کار ، به میزان تعیین شده در شرایط خصوصی ، از پیمانکار وصول میشود . مجموع مبلغ مربوط به این نوع تاخیرها ، از درصد مبلغ پیمان بیشتر نمی شود .

۵-۵ هزینه تسریع کار .

هرگاه پیش از سپری شدن مدت تکمیل کار ، پیمانکار کارهای موضوع پیمان را تکمیل کند ، به ازای هر روز تسریع کار ، به میزان تعیین شده در شرایط خصوصی ، هزینه تسریع کار به پیمانکار پرداخت می شود .

ماده ۶ - حد مسئولیت مالی پیمانکار (MAXIMUM LIABILITY)

حداکثر مسئولیت مالی پیمانکار در برابر کارفرما در این پیمان (موضوع ماده ۷۴ شرایط عمومی) ، معادل ..... درصد از مبلغ پیمان است .

ماده ۷ - مشاورکارفرما

مشاور کارفرما ، در ارتباط با ماده ۵۰ شرایط عمومی ..... ، به نشانی ..... ، است .

حدود اختیارات مشاور کارفرما ، در پیوست ۸ بیان شده است .

نماينده / نمايندگان پيمانکار

نماينده کارفرما

نام

نام

سمت

سمت

امضا

امضا

مهر

پیوستها

موافقتنامه پیمانهای EP - پیوستها

۱- پیوست یک : جدول تفکیک مبلغ پیمان، برای بخش‌های مختلف کار.

۲- پیوست دو : فهرست مقادیر و بهای واحد کارها و نرخ عوامل ، برای پیمانهایی که بخشی از مبلغ آنها بر مبنای فهرست بها محاسبه می شود ، شامل :

۱-۲ فهرست مقادیر و بهای واحد مصالح و تجهیزات .

۲-۲ فهرست بهای نیروی انسانی برای انجام خدمات فنی و مهندسی و نظارت بر نصب و راهاندازی.

۳- پیوست سه : فهرست بهای واحد مصالح و تجهیزات و نیروی انسانی برای کارهای اضافی و نقصانی ، در پیمانهای مبلغ مقطوع .

۱-۳ فهرست بهای واحد مصالح و تجهیزات .

۲-۳ فهرست بهای نیروی انسانی برای انجام خدمات فنی و مهندسی و نظارت بر نصب و راهاندازی.

۴- پیوست چهار : روش تعديل .

۵- پیوست پنج : پرداختها .

۱-۵ نحوه پرداخت .

۲-۵ برنامه زمانی پرداختها .

۶- پیوست شش : بیمه .

۱-۶ انواع بیمه‌نامه‌های در تعهد پیمانکار .

۲-۶ انواع بیمه‌نامه‌های در تعهد کارفرما .

۷- پیوست هفت : کاربرگ ضمانتنامه‌ها و اعتبار اسنادی.

۱-۷ کاربرگ ضمانتنامه پیش‌پرداخت .

۲-۷ کاربرگ ضمانتنامه انجام تعهدات .

۳-۷ کاربرگ ضمانتنامه استرداد کسور حسن انجام کار .

۴-۷ کاربرگ اعتبار اسنادی و ترتیب گشایش اعتبار .

۸- پیوست هشت : وظایف و اختیارات مشاور کارفرما .

۹- پیوست نه: آزمایش عملکردی (PERFORMANCE TEST).

۱-۹ تفکیک وظایف و مسئولیتهای کارفرما و پیمانکار .

۲-۹ ضوابط دستیابی به شرایط قابل قبول عملکردی و میزان مصارف .

موافقتنامه پیمانهای EP - پیوستها

۳-۹ موارد عدم دستیابی کامل به ضوابط عملکردی و میزان مصارف ، تعهدات پیمانکار و اختیارات کارفرما .

۱۰- پیوست ده : شرح کارهای در تعهد پیمانکار .

۱-۱ خدمات فنی و مهندسی و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد پیمانکار .

۲-۱ همکاری در نظرارت بر نصب و راهاندازی .

۳-۱ بخشهایی از خدمات فنی ، اجرایی ، مصالح و تجهیزات که از داخل کشور باید تأمین شود .

۱۱- پیوست یازده : فهرست عمومی لوازم یدکی و مواد مصرفی ، برای دوران راه اندازی و ساله دوران بهره برداری .

۱۲- پیوست دوازده : انتقال تکنولوژی و آموزش کارکنان کارفرما ، به وسیله پیمانکار .

۱-۱۲ انتقال تکنولوژی .

۲-۱۲ آموزش کارکنان کارفرما .

۱۳- پیوست سیزده : تعهدات کارفرما در تأمین مصالح و تجهیزات و انجام کارها .

۱-۱۳ شرح کارها و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما ، تا مرحله پیش راه اندازی .

۲-۱۳ شرح کارها و تعهدات کارفرما در مرحله راه اندازی (تأمین خوراک ، امکاناتی مانند آب ، برق ، گاز و ... (Utility) ، مواد شیمیایی و ...) .

۳-۱۳ برنامه زمانی تعهدات کارفرما ، موضوع بندهای ۱-۱۳ و ۲-۱۳ .

۱۴- پیوست چهارده : برنامه زمانی کلی اجرای کار .

۱۵- پیوست پانزده : فهرست فروشندهان . (LIST OF VENDORS)

۱۶- پیوست شانزده : لیسانس و شرایط واگذاری حق لیسانس .

۱۷- پیوست هفده : اقلامی از کارها ، خدمات ، تامین مصالح و تجهیزات ، که از محل مبالغ مشروط (PROVISIONAL SUM) ، به وسیله پیمانکار تأمین می شود .

۱۸- پیوست هجده : اسناد و مدارک فنی پیمان .

۱-۱۸ اسناد فنی مبنا .

موافقتنامه پیمانهای EP - پیوستها

- ۱-۱۸ کدها و استانداردها .
- ۲-۱۸ مبانی طراحی .
- ۳-۱۸ مشخصات فنی .
- ۴-۱۸ نقشه ها و سایر اسناد فنی پیمان .
- ۵-۱۸ فهرست برنامه های کامپیوتري مورد نظر کارفرما .
- ۶-۱۸ اسناد و مدارک فنی که در طول اجرای کار ، بوسیله پیمانکار تهیه و به تصویب یا اطلاع کارفرما می رسد .
- ۷-۱۸ فهرست نقشه ها و سایر مدارک فنی ، به تفکیک برای اخذ تصویب یا اطلاع کارفرما ، شمار نسخه و زبان مدارک فنی .
- ۸-۱۸ نقشه ها و سایر مدارک فنی ، که به تدریج به وسیله پیمانکار تهیه می شود .
- ۹- پیوست نوزده : مراکز بارگیری و تخلیه ، حمل مصالح و تجهیزات ، مسئولیتهای دو طرف ، نحوه ارزشیابی محموله ، و مشخصات بسته بندی .
- ۱۰- پیوست بیست : نحوه گردش کارها .

شرایط عمومی

به منظور سهولت مراجعه به متون قراردادهای سه گانه EPC ، EP ، PC ، در هر سه قرارداد ، عنوانها و شماره های مواد و بندها در موارد ممکن ، یکسان انتخاب شده است از این رو ، مواردی که در قراردادهای EP و PC ، متون مواد و بندها مصدق نداشته است ، در مقابل مواد یا بندهای مربوط عبارت « حذف می شود » درج شده است .

فهرست

عنوان

تعریفها و تفسیرها

- ماده ۱ - تعریفها .
- ماده ۲ - تفسیرها .

اقدامهای اولیه

- ماده ۳ - اقدامهای اولیه پس از عقد پیمان .

اسناد پیمان

- ماده ۴ - هدف اسناد پیمان .
- ماده ۵ - اولویت اسناد .
- ماده ۶ - استانداردها ، کدها و مراجع .
- ماده ۷ - اسناد طراحی و مهندسی .
- ماده ۸ - ابلاغیه ها .

- ماده ۹ - مالکیت اسناد و استفاده مجدد از آنها .

- ماده ۱۰ - زبان حاکم .

ضمانتنامه و بیمه نامه ها

- ماده ۱۱ - ضمانتنامه پیش پرداخت .

- ماده ۱۲ - ضمانتنامه استرداد کسور حسن انجام کار .

- ماده ۱۳ - ضمانتنامه انجام تعهدات .

- ماده ۱۴ - آزاد سازی ضمانتنامه ها .

- ماده ۱۵ - انواع بیمه نامه ها ، مسئولیت تهیه آنها .

- ماده ۱۶ - محتوای بیمه نامه ها .

- ماده ۱۷ - بیمه نامه های در تعهد کارفرما .

- ماده ۱۸ - دریافت خسارت از بیمه .

- ماده ۱۹ - چشم پوشی از ادعای خسارت اضافی ، مرتبط با موارد بیمه .

- ماده ۲۰ - بیمه نامه ها ، در شرایط تحويل قسمتی از کار به کارفرما .

- ماده ۲۱ - انطباق متن ضمانتنامه ها و بیمه نامه ها ، با شرایط پیمان .

- ماده ۲۲ - مراجع صادر کننده ضمانتنامه ها و بیمه نامه ها .

- ماده ۲۳ - تغییر در بیمه نامه ها ، ناشی از تغییر کارها .

تعهدات و مسئولیتهای پیمانکار

- ماده ۲۴ - کلیات .

- ماده ۲۵ - انجام خدمات طراحی و مهندسی ، و واگذاری لیسانس .

- ماده ۲۶ - مدیریت و نظارت بر کار .

عنوان

فهرست

ماده ۲۷ - تأمین نیروی کار
ماده ۲۸ - مقررات کارگاهی .

ماده ۲۹ - تأمین مصالح و تجهیزات ، و حمل و انبارداری آنها .

ماده ۳۰ - ماشین آلات ساختمانی ، ابزار ، مواد مصرفی و تسهیلات مورد نیاز کار.

ماده ۳۱ - تهییه روش‌های اجرایی و نقشه‌های کارگاهی .

ماده ۳۲ - برنامه پیشرفت کار .

ماده ۳۳ - فروشنده‌گان و سایر طرفهای پیمان با پیمانکار .

ماده ۳۴ - مالیات ، عوارض و سایر حقوق دولتی .

ماده ۳۵ - دریافت بیمه نامه ها .

ماده ۳۶ - محروم‌انه نگهداشتن اسناد و مدارک پیمان .

ماده ۳۷ - تأییدات پیمانکار .

هماهنگی با سایر پیمانکاران

ماده ۳۸ - هماهنگی با سایر پیمانکاران مرتبط با موضوع پیمان .

تعهدات و مسئولیتهای کارفرما

ماده ۳۹ - تعیین نماینده .

ماده ۴۰ - اطلاعات مربوط به محل اجرای کار .

ماده ۴۱ - دقت اطلاعات و مدارک .

ماده ۴۲ - پرداخت صورت وضعیت ها .

ماده ۴۳ - بررسی به موقع مدارک تسلیمی پیمانکار .

ماده ۴۴ - دریافت بیمه نامه ها .

ماده ۴۵ - صدور مجوزها .

ماده ۴۶ - اجرای کارهای ساختمان و نصب و راهاندازی .

ماده ۴۷ - انجام به موقع کار ، و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما .

ماده ۴۸ - پرداخت حقوق و عوارض گمرکی .

تغییر در کارها

ماده ۴۹ - تغییر در کارها .

مشاور کارفرما ، بازرگانی و کنترل کیفی کار

ماده ۵۰ - مشاور کارفرما .

ماده ۵۱ - بازرگانی و کنترل کیفی کار .

پرداختهای به پیمانکار ، تغییرات مبلغ پیمان

ماده ۵۲ - شمول مبلغ پیمان .

عنوان

فهرست

ماده ۵۳ – پرداختهای موقت .

ماده ۵۴ – مبالغ مشروط .

ماده ۵۵ – پرداختهای ارزی .

ماده ۵۶ – تغییرات در مبلغ پیمان .

ماده ۵۷ – صورت وضعیت قطعی .

مراحل تکمیل و تحويل کار

ماده ۵۸ – تکمیل مکانیکی .

ماده ۵۹ – راهاندازی و آزمایش عملکردی .

ماده ۶۰ – تحويل موقت .

ماده ۶۱ – دوره مسئولیت رفع نقص .

ماده ۶۲ – تحويل قطعی .

تغییرات مدت پیمان ، تأخیر ، تعلیق ، خاتمه پیمان

ماده ۶۳ – زمانهای پیمان .

ماده ۶۴ – تغییرات مدت پیمان .

ماده ۶۵ – تعلیق .

ماده ۶۶ – تأخیر در اتمام به موقع کار .

ماده ۶۷ – خاتمه پیمان به درخواست کارفرما .

ماده ۶۸ – برکناری پیمانکار .

ماده ۶۹ – خاتمه پیمان به درخواست پیمانکار .

ماده ۷۰ – خاتمه پیمان به علت وقوع حوادث قهری .

خطرات و زیانهای احتمالی و مسئولیت دو طرف پیمان

ماده ۷۱ – مسئولیتهای کارفرما ، در پذیرش ضرر و زیان .

ماده ۷۲ – مسئولیتهای پیمانکار ، در پذیرش ضرر و زیان .

ماده ۷۳ – وقوع حوادث قهری .

ماده ۷۴ – حد مسئولیت مالی پیمانکار .

حل اختلاف ، اقامتگاه قانونی ، قانون حاکم

ماده ۷۵ – حل اختلاف .

ماده ۷۶ – اقامتگاه قانونی .

ماده ۷۷ – قوانین و مقررات حاکم بر پیمان .

تعریفها و تفسیرها

ماده ۱ - تعریفها

- کلمات یا عبارتهای زیر ، در هر جای این شرایط عمومی یا سایر اسناد پیمان ، دارای معانی تشریح شده در زیراند . این معانی ، بر حسب مورد می توانند به مفهوم مفرد و یا جمع ، به کار روند :
- ۱-۱. « پیمان » ، شامل موافقتنامه بین کارفرما و پیمانکار ، برای اجرای موضوع پیمان و مشتمل بر « اسناد پیمان » به شرح ماده ۲ موافقتنامه است .
- ۱-۲. « موافقتنامه » ، سندی است که بین کارفرما و پیمانکار مبادله می شود و مشخصات اصلی پیمان ، مانند مشخصات دو طرف ، موضوع ، مبلغ و مدت پیمان ، در آن بیان شده است .
- ۳-۱. « شرایط عمومی » ، مفاد همین متن است که شرایط عمومی حاکم بر پیمان را تعیین می کند .
- ۴-۱. « شرایط خصوصی » ، عبارت از شرایط خاصی است که به منظور تکمیل شرایط عمومی ، برای این پیمان خاص تنظیم شده است . مواد درج شده در شرایط خصوصی ، هیچ گاه نمی تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند .
- ۱-۵. « پیوست » ، مشخصات و مدارک تکمیلی است که اختصاصاً در این پیمان ، به منظور تکمیل مفاد موافقتنامه پیمان تنظیم شده است .
- ۱-۶. « کارفرما » ، شخص حقوقی است که طرف پیمان با « پیمانکار » است و کارهای موضوع پیمان برای وی انجام می شود . نمایندگان و جانشینهای قانونی کارفرما ، در حکم کارفرما هستند .
- ۱-۷. « پیمانکار » ، شخص حقوقی است که طرف پیمان با « کارفرما » است و اجرای کارهای موضوع پیمان را به عهده گرفته است ، نمایندگان و جانشینهای قانونی « پیمانکار » ، در حکم « پیمانکار » هستند .
- ۱-۸. « مشاور کارفرما » ، شخصی حقوقی است که به عنوان عامل فنی کارفرما ، برای انجام خدمات فنی در زمینه کارهای موضوع پیمان و به شرح ماده ۵۰ ، تعیین شده و در ماده ۷ موافقتنامه ، معرفی گردیده است .
- ۱-۹. « بازرس فنی » ، شخصی است حقیقی یا حقوقی ، که از سوی کارفرما به منظور نظارت بر فعالیتهای کنترل کیفی کارهای انجام شده از سوی پیمانکار ، به کار گمارده می شود تا زیر نظر مشاور کارفرما انجام وظیفه کند .
- ۱-۱۰. « مهندس طراح » ، شخصی حقیقی یا حقوقی است که از طرف پیمانکار ، مسئولیت انجام تمام یا بخشهایی از خدمات طراحی مهندسی کار موضوع پیمان را به عهده دارد .
- « مهندس طراح » ، می تواند از زیرمجموعه های سازمانی پیمانکار و یا یک شخص ثالث طرف پیمان با وی باشد ، که در هر حال پس از تأیید کارفرما ، شروع به کار می کند .
- ۱-۱۱. « فروشنده » ، تولید کننده ، سازنده ، تأمین کننده ، توزیع کننده یا عامل فروش است که از طریق انعقاد پیمان با پیمانکار ، متعهد به تأمین اقلامی از مصالح و تجهیزات مورد نیاز اجرای کار است . تولید کنندگان ، سازندگان ، تأمین کنندگان یا توزیع کنندگان اقلامی از مصالح و تجهیزات مورد نیاز کار فروشنده کان نیز ، « فروشنده » نامیده می شوند .

- ۱۲-۱. «پیمانکار عملیات ساختمانی و نصب»، شخص حقیقی یا حقوقی است که به منظور انجام بخش و یا بخش‌هایی از عملیات ساختمان و نصب و خدمات فنی مرتبط با آن در «کارگاه»، به وسیله کارفرما، به کار گمارده شده است.
- ۱۳-۱. «لیسانس»، دانش فنی بخش‌هایی از کار است که منحصرأ به نام «صاحب لیسانس» ثبت شده است.
- ۱۴-۱. «صاحب لیسانس»، شخصی است حقیقی یا حقوقی که صاحب فنی انحصاری تمام یا بخشی از کار موضوع پیمان است و طبق بند ۱-۲۵ و پیوست ۱۶، فناوری و دانش فنی تمام یا بخشی از کار را تامین می کند.
- ۱۵-۱. «کار»، مجموعه خدمات طراحی، مهندسی، تامین و به کارگیری مصالح و تجهیزات و همکاری در نظارت بر نصب و رااندازی است، که طبق اسناد و مدارک پیمان باید تکمیل و تحويل شود.
- ۱۶-۱. «کارگاه»، اراضی یا سایر محوطه‌هایی است که طبق اسناد و مدارک پیمان، به منظور احداث کار موضوع پیمان و یا انبار و راههای دسترسی مرتبط با آنها، در نظر گرفته شده است.
- ۱۷-۱. «پروژه»، عبارت از مجموعه کامل قابل بهره‌برداری است که کار موضوع پیمان، تمام یا قسمتی از آن است.
- ۱۸-۱. «مبلغ پیمان»، عبارت از مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقتنامه است، که می تواند براساس ماده ۵۶ تغییر یابد.
- ۱۹-۱. «مبلغ مشروط» مبلغی است که در بند ۴-۲-۳ موافقتنامه درج شده است و پرداخت آن، مشروط به دستور کارفرما برای انجام کارها و خدمات یا خرید مصالح و تجهیزات به وسیله پیمانکار، براساس ماده ۵۴ است.
- ۲۰-۱. «مدت پیمان»، عبارت است از مدت درج شده در ماده ۳-۵ موافقتنامه و تغییرات بعدی آن طبق ماده ۶۴، به منظور تکمیل کار و تحويل موقت براساس ماده ۶۰.
- ۲۱-۱. «نافذ شدن پیمان» به معنای شروع تعهدات دو طرف است.
- ۲۲-۱. «ابلاغ شروع کار»، دستور کارفرما به پیمانکار مبنی بر شروع کار، طبق بند ۲-۵ موافقتنامه است.
- ۲۳-۱. «دوره مسئولیت رفع نقص»، دوره زمانی تعیین شده در ماده ۶۱ است، که طی آن پیمانکار مسئول رفع هر نوع عیب و نقص در کارهایی است که در تعهد اوست.
- ۲۴-۱. «گواهی رفع نقص»، عبارت از گواهی تایید رفع نواقص احتمالی موجود در کارها به هنگام تحويل موقت است، که با توجه به بند ۲-۶۰ صادر میشود.
- ۲۵-۱. «اسناد فنی مبنا»، عبارت از مجموعه اسناد فنی، استانداردها، کدها، آیین‌نامه‌ها، مشخصات فنی، نقشه‌ها و سایر مدارک به شرح پیوست ۱۸، است که کار موضوع پیمان باید طبق آنها، به وسیله پیمانکار انجام شود.

- ۲۶-۱. « مدارک تسلیمی پیمانکار (Submittals) » ، عبارت از هرگونه نقشه ، مشخصات و مدارک تهیه شده به وسیله پیمانکار از قبیل گزارش‌های پیشرفت ، نقشه‌های کارگاهی ، برنامه ریزیهای دوره‌ای و ... است که در طول مدت پیمان تسلیم کارفرما می‌شود .
- ۲۷-۱. « دستور تغییر کار » ، سندی است که افزایش ، کاهش و یا تغییر کار و تغییرات در مدت و مبلغ پیمان ناشی از آنها ، در آن درج شده است و به امضای کارفرما و پیمانکار می‌رسد .
- ۲۸-۱. « مصالح و تجهیزات » ، عبارت است از مواد ، اجنس ، کالا ، دستگاهها ، ادوات ، اقلام و به طور کلی ، هر آن چیزی که در کار مصرف شده و باقی می‌ماند .
- ۲۹-۱. « ماشین آلات ساختمانی » ، عبارت از تمام دستگاهها و ماشین آلات است که برای اجرا و تکمیل عملیات ساختمان و نصب لازم است ، اما شامل دستگاههایی که در کار باقی می‌مانند نمی‌شود .
- ۳۰-۱. « عملیات ساختمان و نصب » ، عبارت از عملیات اجرایی اعم از سیویل و سازه ، مکانیک ، لوله کشی ، برق ، ابزار دقیق ، رنگ ، عایق و سایر کارهای تکمیلی مرتبط با آنها است ، که در محل « کارگاه » به منظور احداث کار موضوع پیمان ، تا مرحله پیش راهاندازی ، با استفاده از « مصالح و تجهیزات » . به اجرا در می‌آید .
- ۳۱-۱. « پیش راهاندازی (Precommissioning) » ، به تمام عملیات پس از تکمیل ساختمان و نصب ، از قبیل انجام آزمایشها ، بازرسیها و هر نوع کارهای تکمیلی دیگر گفته می‌شود ، به نحوی که کار موضوع پیمان را آماده راهاندازی سازد .
- ۳۲-۱. « تکمیل مکانیکی » ، به معنای اتمام عملیات ساختمان و نصب و پیش راهاندازی است ، به نحوی که کار مورد نظر آماده راهاندازی باشد .
- ۳۳-۱. « راهاندازی (Commissioning) » ، به معنای انجام کارهای لازم برای قراردادن موضوع پیمان در شرایط عملیاتی پس از تکمیل مکانیکی ، طبق ماده ۵۹ است .
- ۳۴-۱. « آزمایش عملکردی (Performance test) » ، مجموعه آزمایشها و رسیدگیهایی است که براساس ماده ۵۹ ، به منظور حصول اطمینان از دستیابی به شرایط تضمین شده عملکردی و میزان مصارف ، طبق پیوست ۹ ، پس از مرحله راهاندازی صورت می‌گیرد .
- ۳۵-۱. « مرجع فنی » ، شخص حقیقی یا حقوقی شناخته شده و معتبر در زمینه تخصصی ویژه است که کارفرما یا مشاور کارفرما و پیمانکار ، در موارد اختلاف نظر فنی و یا تعبیرهای متفاوت از اسناد و مدارک فنی ، از وی استفسار می‌کنند و نظر وی برای دو طرف قطعی است .

ماده ۲ - تفسیرها

- ۲-۱. روز ، ماه ، سال : منظور از روز ، روز تقویمی و منظور از ماه و سال ، ماه و سال شمسی، طبق تقویم رسمی کشور است .
- ۲-۲. مفرد و جمع : هر جا معنی عبارت ایجاب کند ، کلمات مفرد ، معنی جمع و کلمات جمع ، معنی مفرد دارد .
- ۲-۳. عنوانها : عنوانهای درج شده در شرایط عمومی ، تنها به منظور راهنمایی و اطلاع از مفاد موادی است که مشترکاً زیر آن عنوان قرار گرفته‌اند و نمی‌توان از آنها در تفسیر مواد استفاده کرد .

اقدامهای اولیه

ماده ۳ - اقدامهای اولیه پس از عقد پیمان

۱-۳ تسلیم ضمانتنامه

پس از امضاء و مبادله پیمان، پیمانکار ضمانتنامه موضوع مواد ۱۱ و ۱۳ را تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند.

۲-۳ شروع کار

پیمانکار موظف است پس از دریافت ابلاغ شروع کار از سوی کارفرما در زمان تعیین شده در ابلاغیه، و در صورت عدم دریافت ابلاغیه شروع کار از سوی کارفرما، پس از گذشت سی روز از تاریخ تنفيذ پیمان، نسبت به شروع کار اقدام کند.

پیمانکار، اسناد زیر را ظرف حداکثر پانزده روز پس از تاریخ شروع کار، برای بررسی کارفرما تسلیم می‌کند. کارفرما پس از دریافت مدارک، حداکثر ظرف هفت روز، موارد اصلاحات مورد نظر خود را طی جلسه‌ای با حضور پیمانکار و مشاور کارفرما، مطرح می‌کند و پس از جمع بندی نهایی موارد و تهیه صورت جلسه آنها، پیمانکار، اصلاحات و تغییرات مصوب را تا قبل از درخواست اولین صورت وضعیت، اعمال نموده و برای تایید نهایی به کارفرما تسلیم می‌کند.

۱-۲-۱ برنامه زمانی اجرای فعالیتهای اصلی هر یک از بخش‌های کار (مهندسی ، تامین مصالح و تجهیزات)، براساس برنامه زمانی کلی اجرای کار درج شده در پیوست ۱۴.

۱-۲-۲ برنامه زمانی تحويل مدارک تسلیمی پیمانکار.

۳-۲-۳ جدول درصد وزنی کارها، به عنوان مبنای پرداخت صورت وضعیتهای موقت منطبق با ضمایم پیمان.

۳-۲-۴ برنامه زمانی تفصیلی پرداختها و گردش نقدینگی، منطبق با ضمایم پیمان.

۳-۲-۵ نمودار سازمانی پیمانکار، که در آن عوامل کلیدی بخش‌های مختلف کار و ارتباط آنان با هم، مشخص شده باشد.

۳-۳ تهیه و تسلیم بیمه‌نامه‌ها

پیش از شروع عملی کارها، دو طرف با توجه به مواد ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ضمایم پیمان، بیمه‌نامه‌هایی را که هر یک ملزم به تهیه آن هستند، از مراجع بیمه تهیه و به طرف دیگر تسلیم می‌کنند.

۴-۳ هماهنگیهای اولیه

به منظور رفع ابهامات فنی باقیمانده و حصول تفاهم در مورد اجرای مفاد پیمان از سوی دو طرف، ظرف بیست روز پس از شروع کار، طی جلسه (جلساتی) با حضور کارفرما، پیمانکار و مشاور کارفرما، در موارد زیر، تصمیم‌گیری می‌شود تا در طول اجرای پیمان ملاک عمل قرار گیرد:

۴-۳-۱ رفع ابهامات و ارائه اطلاعات تکمیلی پایه، شامل:

— رفع ابهامات احتمالی در مورد اسناد و مدارک مبنای طراحی.

— تحويل باقیمانده اطلاعات پایه و مبنای طراحی برای انجام کارهای طراحی (به وسیله پیمانکار)، از سوی کارفرما و مشاور کارفرما.

۳-۴-۲ نحوه گردش کارها .

هرگاه گردش کارها و روابط متقابل (پیوست ۲۰) در هنگام عقد پیمان ، ضمیمه نشده باشد ، در جلسه هماهنگیهای اولیه ، نحوه گردش کارها از جمله موارد مشخص شده در زیر ، به عنوان پیوست ۲۰ ، به پیمان منضم می‌گردد .

— گردش کار مکاتبات بین کارفرما – پیمانکار – مشاور کارفرما و سایر مراجع مرتبط با اجرای پیمان ، در صورت لزوم .

— گردش کار ابلاغ دستور تغییر کار از سوی کارفرما و اقدامهای پس از آن .

— گردش کار تهیه ، تحويل ، تایید و پرداخت صورت وضعیت‌های پیمانکار .

— گردش کار تسلیم ، بررسی و تأیید نقشه‌ها و مدارک فنی پیمان .

اسناد پیمان

ماده ۴ - هدف اسناد پیمان

هدف اسناد پیمان . توصیف کار تکمیل شده موضوع پیمان است که باید طبق اسناد پیمان طراحی و اجرا شود .

انجام هر کار و تامین هر نوع مصالح و تجهیزات ، که با استنباط از اسناد پیمان و یا طبق عرف فنی و تجاری برای انجام موضوع پیمان لازم باشد ، به عهده پیمانکار است .

ماده ۵ - اولویت اسناد

هرگاه بین مفاد و مضمون اسناد پیمان ، تناقض ، اختلاف و یا اشتباهی بروز کند ، با استنتاج منطقی از مفاد اسناد مرتبط با موضوع ، تناقض ، اختلاف و اشتباه بطرف خواهد شد . اما در هر صورت ، موافقنامه و شرایط عمومی نسبت به سایر اسناد پیمان اولویت دارند .

ماده ۶ - استانداردها ، کدها و مراجع

نگارش استانداردها ، شناسه ها (کدها) و مراجع مورد نیاز اجرای کار که در پیمان پیش‌بینی شده است ، آخرین تجدید نظر آنها در زمان عقد پیمان است ، مگر آنکه به نحو دیگری در پیمان تصریح شده باشد.

در موارد مسکوت در پیمان ، از آخرین نگارش استانداردها و کدهای معتبر بین المللی هماهنگ با دیگر استانداردهای پیش‌بینی شده در پیمان ، با تأیید مشاور کارفرما ، استفاده می شود .

ماده ۷ - اسناد طراحی و مهندسی

تمام کارهای طراحی و مهندسی موضوع پیمان ، براساس اسناد مبنای طراحی منضم به پیمان و رعایت اصول صحیح مهندسی انجام می شود .
۱-۷. مراحل طراحی و مسئولیتهای دو طرف .

خدمات طراحی و مهندسی ، براساس « اسناد فنی مبنا » و با توجه به کارهای انجام شده که اسناد آنها در پیوست ۱۸ منعکس است ، انجام می شود . پیمانکار ، کارهای طراحی و مهندسی موضوع پیمان را با توجه به محدوده خدمات مهندسی تعیین شده در پیوست ۱۰ ، شروع و تکمیل می کند .

مسئلوبیت هر نوع نقص و یا کمبود در نقشه ها و مدارک فنی در محدوده خدمات پیمانکار ، حتی اگر به تأیید کارفرما یا مشاور کارفرما رسیده باشد ، به عهده پیمانکار است ، مگر اینکه نقص یا کمبود ، ناشی از اطلاعات درج شده در اسناد فنی مبنا و خارج از تعهدات پیمانکار باشد .

۲-۷. ارسال اسناد و مدارک طراحی و مهندسی برای تأیید و تصویب و یا اطلاع کارفرما پیمانکار موظف است اسناد و مدارک موضوع بند ۱-۲-۱۸ پیوست ۱۸ را در نسخه های لازم ، برحسب مورد ، برای تصویب و یا اطلاع کارفرما ارسال کند .

انجام کارهای مربوط به نقشه ها و مدارکی که نیاز به تصویب کارفرما دارند ، فقط پس از اخذ تصویب کارفرما ، مجاز است .

تبصره : هرگاه طبق بند ۱۸-۲-۱۸ پیوست ، تصویب نهایی بخشهایی از کارهای طراحی مهندسی به صاحبان لیسانس و یا سایر شرکتهای مهندسی طرف پیمان با کارفرما واگذار شده باشد ، پیمانکار موظف به ارسال مدارک و اخذ تصویب از آنان است . تصویب مدارک توسط مراجع یاد شده ، به منزله تصویب کارفرما تلقی می شود .

۳-۷. ترتیب تصویب مدارکی که نیاز به تصویب کارفرما دارند .

کارفرما طرف مدت چهارده روز از تاریخ دریافت مدارک و نقشه های ارسالی پیمانکار ، برای تصویب به یکی از دو روش زیر عمل می کند :

۱-۳-۷ تصویب مدارک و نقشه های دریافتی را همراه با عودت یک نسخه امضاء شده از آنها ، به پیمانکار اعلام می دارد .

۲-۳-۷ عدم تصویب نقشه ها و مدارک و دلایل آن (مغایرت با مفاد پیمان و یا روشهای متداول طراحی ، مهندسی) و اصلاحات پیشنهادی خود را با وضوح ، و برای هر بخش از مدارک ، یکباره به پیمانکار اعلام می کند . پیمانکار ، اصلاحات مورد نظر کارفرما را در نقشه ها و مدارک اعمال نموده ، مجدداً به ترتیب یاد شده ، برای تصویب نهایی کارفرما ارسال می کند . هرگاه پیمانکار اصلاحات مورد نظر کارفرما را به هر دلیلی قابل قبول نداند ، مذاکرات لازم بین دو طرف انجام می شود . تا موضوع فیصله یابد و امکان ادامه کار بدون وقفه در روند پیشرفت کار فراهم شود .

در صورتی که دو طرف در این مورد به توافق نرسند ، موضوع به مرجع فنی تعیین شده در شرایط خصوصی ارجاع داده می شود . در خلال این مدت ، پیمانکار موظف است کار را طبق نظر کارفرما اجرا کند . پس از اعلام نظر مرجع فنی ، هرگاه این نظر با دستور کارفرما تطبیق نداشته باشد ، هزینه های اضافی انجام شده از سوی پیمانکار در ارتباط با کارهای ارجاع شده به مرجع فنی ، به پیمانکار پرداخت می شود .

تصویب اسناد و مدارک از سوی کارفرما ، از هیچ یک از مسئولیتها و تعهدات قراردادی پیمانکار نمی کاهد ، به استثنای موارد ارجاع شده به مرجع فنی ، که کارها به رغم نظر پیمانکار ، به روش مورد نظر مرجع فنی انجام شده باشد .

۳-۳-۷ در صورتی که کارفرما طرف مدت چهارده روز نظر خود را در مورد مدارک و نقشه های ارسالی (یکباره در یک نوبت برای هر بخش از مدارک) اعلام نکند ، نقشه ها و مدارک ارسالی ، تصویب شده تلقی می شود .

ماده ۸ - ابلاغیه ها

هرگونه اطلاعیه ، اعلام نظر ، موافقت و اقدامهای مشابه ، تنها به صورت کتبی معتبر است . رسید دبیرخانه هر دو طرف و یا رسید تحويل پستی ، ملاک تسليم مکاتبه هاست .

ماده ۹ - مالکیت اسناد واستفاده مجدد از آنها ، حقوق ثبت شده

۱-۷. اسناد و مدارک (از جمله نقشه ها و مشخصات فنی) تهیه شده به وسیله پیمانکار ، در مالکیت وی باقی می ماند . کارفرما می تواند به منظور بهره برداری ، تعمیر ، نگهداری و هر نوع مراجعته

بعدی ، نسخه هایی از آنها را در اختیار داشته باشد . اگر کارفرما بخواهد در طرحهای توسعه و پروژه های مشابه ، از نقشه ها و مدارک یاد شده استفاده کند ، مسئولیت هر نوع عدم تطبیق ، ناهمانگی و اشتباہ ، به عهده وی است .

مالکیت نقشه ها و مدارکی که به وسیله کارفرما تهیه شده است ، از آن کارفرماست و پیمانکار نمی تواند بدون اجازه کارفرما ، از آنها به منظور کارهای خارج از موضوع این پیمان استفاده کند . مگر اینکه موافقت کارفرما را در این مورد کسب کرده باشد .

در مورد حق مالکیت و استفاده مجدد از اسناد و مدارک مرتبط با خرید لیسانس ، اعم از اینکه خرید لیسانس در تعهد کارفرما و یا پیمانکار باشد ، طبق موافقنامه واگذاری لیسانس عمل می شود .

۲-۷. در مواردی که استفاده از اختراع ، ابداع ، نوآوری ، تأثیر و سایر حقوق ثبت شده در زمینه های مختلف طراحی و مهندسی ، انتخاب فرآیند ، دستگاهها و تجهیزات ، برای انجام کارهای موضوع پیمان مورد نیاز است ، که براساس اطلاع کارفرما استفاده از آنها مشروط به پرداخت حقوق ثبت شده تحت عنوانهای حق لیسانس ، حق ثبت اختراق ، حق ثبت علامت ، حق نشر و مانند آنها باشد ، این موارد در اسناد فنی مبنا و پیوست ۱۶ ، تعیین شده است و پیمانکار موظف به تأمین مجوز استفاده از اینگونه حقوق و پرداخت هزینه های مربوط به آنهاست ، مگر آنکه هزینه برخی از این موارد ، طبق پیوست ۱۶ ، به عهده کارفرما باشد .

در مواردی از استفاده از حقوق ثبت شده مورد نیاز اجرای کار ، که در اسناد فنی مبنا و پیوست ۱۶ ، تعیین نشده است و در قیمت های پیشنهادی پیمانکار نیز به طور جداگانه منظور نگردیده است ، هزینه های مربوط ، از سوی کارفرما به پیمانکار پرداخت می شود .

۳-۷. پیمانکار ، موظف است کارفرما را در برابر هرگونه ادعا ، اعتراض ، مطالبه زیان و خسارت از سوی صاحبان حقوق ثبت شده مورد استفاده در کارهای موضوع پیمان (حتی اگر این گونه حقوق ثبت شده در اسناد پیمان تعیین نشده باشد) ، مصون نگهدارد و مسئولیت پاسخگویی و جبران هر نوع زیان و خسارت صاحبان حقوق ثبت شده در ارتباط با کارهای موضوع پیمان ، بعهده وی است .

ماده ۱۰ - زبان حاکم

زبان حاکم در بخش های مختلف اسناد پیمان ، که در زمان عقد پیمان به امضای دو طرف رسیده است ، زبان یا زبانهایی است که اسناد پیش گفته به آن زبان تهیه شده اند . زبان مورد استفاده در اسناد و مدارکی که در طول اجرای کار به وسیله کارفرما و پیمانکار تهیه و مبادله می شوند ، در شرایط خصوصی مشخص می شود . در مواردی که متون قراردادی به دو زبان تنظیم شده است ، زبان فارسی ملاک عمل است .

ضماننامه ها و بیمه نامه ها

ماده ۱۱ - ضماننامه پیش‌پرداخت

همزمان با درخواست پیش‌پرداخت موضوع بند ۲-۵۳ ، پیمانکار ضماننامه‌ای به همان مبلغ طبق کاربرگ درج شده در پیوست ۷ ، از بانکها یا مؤسسات بیمه مورد تایید کارفرما ، تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند . مبلغ ضماننامه ، به تناسب کسر مبلغ پیش‌پرداخت از محل صورت وضعیتهای پیمانکار ، کاهش داده می‌شود .

ماده ۱۲ - ضماننامه استرداد کسور حسن انجام کار

پیمانکار می‌تواند در طول مدت اجرای پیمان ، تمام یا بخشی از مبالغ نگهداری شده به عنوان «کسور حسن انجام کار» موضوع بند ۱-۷-۵۳ را ، در مقابل تسلیم ضماننامه بانکی یا بیمه‌ای مورد تایید کارفرما معادل همان مبلغ و طبق فرم درج شده در پیوست ۷ ، از کارفرما دریافت کند .

ماده ۱۳ - ضماننامه انجام تعهدات

۱-۱۳. پس از امضای پیمان ، به منظور تضمین انجام تعهدات پیمانکار ، درج شده در استناد پیمان ، پیمانکار ضماننامه‌ای به مبلغ تعیین شده در شرایط خصوصی ، که در هر حال نباید کمتر از پنج درصد مبلغ پیمان باشد ، طبق کاربرگ درج شده در پیوست ۷ ، از بانکها یا مؤسسات بیمه مورد تایید کارفرما تهیه و تسلیم کارفرما می‌کند . این ضماننامه ، باید تا یکسال پس از تحويل موقت یا زمان پیش‌بینی شده در شرایط خصوصی ، معتبر باشد .

ماده ۱۴ - آزادسازی ضماننامه‌ها

۱-۱۴. ضماننامه پیش‌پرداخت ، پس از استهلاک مبلغ آن به ترتیب درج شده در ماده ۱۱ ، آزاد می‌شود و به پیمانکار مسترد می‌گردد .

۲-۱۴. ضماننامه‌های تسلیم شده برای استرداد کسور حسن انجام کار موضوع ماده ۱۲ ، پس از تحويل موقت و رسیدگی به صورت وضعیت قطعی ، ۵۰ درصد مبلغ کسور حسن انجام کار و یا ضماننامه‌های آن ، با رعایت بند ۲-۵۷ ، مسترد خواهد شد و ۵۰ درصد دیگر ، بعد از تحويل قطعی بازگردانده می‌شود .

۳-۱۴. ضماننامه انجام تعهدات ، هرگاه در شرایط خصوصی ، روش دیگری برای آزادسازی ضماننامه انجام تعهدات پیش‌بینی نشده باشد ، پس از تحويل موقت ، موضوع ماده ۶۰ و رسیدگی صورت وضعیت قطعی با رعایت بند ۲-۵۷ ، آزاد می‌شود .

۴-۱۴. هرگاه طبق ماده ۶۸ ، پیمانکار از کار برکنار شود ، در مورد ضماننامه انجام تعهدات و مبالغ تضمین حسن انجام کار ، طبق بند ۷-۲-۶۸ ، عمل می‌شود .

۵-۱۴. هرگاه پیمان ، طبق مواد ۶۷ ، ۶۹ و ۷۰ خاتمه داده شود ، به ترتیب زیر عمل می‌شود :
۱-۵-۱۴ مبلغ ضماننامه انجام تعهدات ، با رعایت بند ۳-۱۴ آزاد می‌شود .

۱۴-۵ مبالغ تضمین حسن انجام کار و یا ضمانتنامه معادل آن ، به تناسب قسمتهای تحويل موقت و قطعی شده ، براساس بند ۲-۱۴ آزاد می شود .

ماده ۱۵ - انواع بیمه نامه ها ، مسئولیت تهیه آنها

۱-۱۳. پیمانکار ، موظف به تهیه بیمه نامه های لازم برای پوشش موارد تعهدات عمومی خود در رابطه با پیمان با کارفرما ، و براساس پیوست ۶ است . همچنین ، وی موظف به حفظ بیمه نامه ها در مدت اعتبار آنها و نیز ، تمدید های پس از آن است . پیمانکار بدون ایجاد محدودیت در تعهدات و مسئولیت های خود و کارفرما ، نسبت به تامین پوشش های بیمه ای اقدام می کند . پوشش این بیمه نامه ها ، از جمله مواردی به شرح زیر است :

۱-۱۴-۱ بیمه حمل مصالح و تجهیزات پروژه ، از محله ای تولید یا فروش ، تا انبارهای کارگاه .

۲-۱-۱۵ حذف می شود .

۳-۱-۱۵ حذف می شود .

۴-۱-۱۵ حذف می شود .

۲-۱۵ بیمه کردن مصالح و تجهیزات و کارها ، تنها به منظور تامین خسارتهای واردہ است و پیمانکار را به هیچ وجه از تعهدات خود مبری نمی کند .

۳-۱۵ هزینه تهیه و حفظ بیمه نامه ها از جمله پرداخت حق بیمه و فرانشیز به عهده پیمانکار است مگر این که در شرایط خصوصی نحوه دیگری پیش بینی شده باشد .

۴-۱۵ در صورتی که پیمانکار تمام یا بخشی از بیمه نامه های یاد شده را در موعد مقرر تهیه ننماید و یا بیمه نامه های موجود را به موقع تمدید نکند ، کارفرما می تواند رأساً اقدام به تهیه و یا تمدید بیمه نامه ها کرده ، و هزینه های مربوط را ، از جمله هر گونه هزینه بالاسری ، به حساب بدھکار پیمانکار منظور دارد . هرگاه ، هزینه تهیه بیمه نامه ها در شرایط خصوصی پیمان ، به عهده کارفرما گذاشته شده باشد تنها هزینه های بالاسری کارفرما برای اخذ بیمه نامه ها ، به حساب بدھکار پیمانکار گذاشته می شود . هرگاه به علت قصور پیمانکار ، کار خسارت دیده تحت پوشش بیمه های یاد شده قرار نگرفته باشد ، پیمانکار موظف به جبران خسارت واردہ تا میزان تعیین شده در ماده ۷۴ است .

ماده ۱۶ - محتوای بیمه نامه ها

۱-۱۶ در بیمه نامه ها ، جز در مورد کارکنان و ماشین آلات ساختمانی و تاسیسات متعلق به پیمانکار ، باید نام کارفرما به عنوان ذینفع (Co – insured) درج شود و قبل از شروع هر کار ، به کارفرما تسلیم گردد . هر نوع تغییر در محتوی و یا زمان پایان اعتبار بیمه نامه ها ، باید با اطلاع قبلی کارفرما باشد . در تمام بیمه نامه ها ، بیمه گذار ، موضوع بیمه و طرف ذینفع از آن ، باید به وضوح بیان شده باشند .

۲-۱۶ مفاد بیمه نامه ها ، باید با نیازمندی های درج شده در پیوست ۶ پیمان ، منطبق باشند .

۳-۱۶. بیمه‌نامه حمل ، تا زمان ورود کالا به انبارهای کارگاه ، و سایر بیمه‌نامه‌ها تا زمان تحويل موقت باید اعتبار داشته باشد ، مگر آنکه در شرایط خصوصی به نحو دیگری بیان شده باشد .

۴-۱۶. در متن بیمه‌نامه‌ها ، احتمال تحويل بخشایی از کار ، قبل از تحويل موقت کل کار براساس ماده ۲۰ ، باید تصریح شود .

ماده ۱۷ - بیمه نامه‌های در تعهد کارفرما

۱-۱۷. کارفرما متعهد به تهیه بیمه تمام خطر نصب برای پوشش هر نوع خسارت به مصالح و تجهیزات مستقر در انبارهای کارگاه و یا محلهای ساختمان و نصب برای دوره عملیات ساختمان و نصب و دوره مسئولیت رفع نقص ، می‌باشد .

۲-۱۷. علاوه بر بیمه تمام خطر نصب ، در صورتی که اخذ برخی از بیمه نامه‌ها طبق پیوست ۲-۶ ، در تعهد کارفرما باشد ، کارفرما نسبت به دریافت آنها طبق ضوابط پیش بینی شده در این پیوست اقدام می‌کند .

ماده ۱۸ - دریافت خسارت از بیمه

۱-۱۸. هرگاه در شرایط خصوصی به نحو دیگری بیان نشده باشد ، ترتیب دریافت خسارت‌های بیمه ، به این نحو است :

۱-۱۸-۱ پیمانکار موظف است اسناد و مدارک لازم را برای دریافت خسارت ، با همکاری کارفرما تنظیم و آماده کرده ، در موعد مقرر به بیمه‌گر تحويل دهد .

۱-۱۸-۲ مبالغ پرداختی شرکت بیمه در مورد بیمه‌هایی که ذینفع آن کارفرماست ، به حسابی که کارفرما به این منظور افتتاح کرده ، واریز می‌شود ، تا وی به عنوان معتمد ، مبالغ مربوط را در کارهای خسارت دیده ، صرف نماید .

۱-۱۸-۳ بخشایی خسارت دیده کار ، به دستور کارفرما و به وسیله پیمانکار ، اصلاح یا تعویض می‌شود و هزینه آن از محل مبالغ دریافتی بیمه ، به پیمانکار پرداخت میگردد .

۱-۱۷. هرگاه مبالغ دریافت شده از بیمه‌گر ، برای جبران خسارت‌های واردہ کافی نباشد و یا برخی از قسمت‌های خسارت دیده به هر دلیل تحت پوشش بیمه قرار نگرفته باشد . مسئولیت تامین هزینه اضافی مورد نیاز ، با توجه به مواد ۷۱ و ۷۲ ، برحسب مورد به عهده کارفرما یا پیمانکار است .

ماده ۱۹ - چشم پوشی از ادعای خسارت اضافی ، مرتبط با موارد بیمه کارفرما ، پیمانکار و پیمانکاران دست دوم و ... که اموال و دارایی آنان تحت پوشش بیمه‌های یاد شده قرار می‌گیرد ، حق هر نوع ادعا را بیش از آنچه که از سوی بیمه پرداخت شده است ، از خود سلب می‌کنند .

ماده ۲۰ - بیمه‌نامه‌ها ، در شرایط تحويل قسمتی از کار به کارفرما
هرگاه تحويل قسمتی از کار طبق بند ۴-۶۰ از سوی کارفرما مورد نظر باشد ، پیمانکار موظف است که مراتب را قبل از تحويل آن قسمت از کار ، به بیمه‌گر ، اطلاع داده ، تایید اعتبار بیمه‌نامه صادره را در شرایط جدید ، از بیمه‌گر اخذ نماید.

ماده ۲۱ - انطباق متن ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها ، با شرایط پیمان
مضمون تمام ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها و محدوده پوشش آنها ، باید منطبق با اسناد پیمان و پیوستهای شماره ۶ و ۷ آن باشد . هرگاه ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌های تسلیم شده از سوی پیمانکار ، از نظر انطباق با شرایط پیش‌بینی شده در پیمان ، دارای اشکال یا نواقصی باشند ، مراتب به وسیله کارفرما به پیمانکار اعلام می‌شود و پیمانکار موظف است ظرف ده روز با مراجعه به مراجع صادر کننده ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها ، نسبت به رفع نواقص و یا جایگزین کردن آنها با ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌های جدید ، اقدام کند . در هر حال ، پیمانکار مسئول درستی مفاد بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های دریافتی ، طبق اسناد پیمان است.

ماده ۲۲ - مراجع صادر کننده ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها
تمام ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌های مورد نیاز ، باید از بانکها و مؤسسات بیمه مورد تأیید کارفرما تهیه و تسلیم شوند . هرگاه مرجع صادر کننده ضمانتنامه و بیمه‌نامه به هر دلیل ، دچار انحلال ، ورشکستگی یا عدم توانایی برای انجام برخی از تعهدات مالی شود ، پیمانکار موظف است ظرف حداقل سی روز نسبت به جایگزین کردن ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها از مراجع دیگر مورد قبول کارفرما ، اقدام کرده و ضمانتنامه‌های جدید را به کارفرما تسلیم نماید.

ماده ۲۳ - تغییر در بیمه‌نامه‌ها ، ناشی از تغییر کارها
هرگاه تغییر کاری منجر به تغییر اساسی در شرح کارها ، قیمت ، مدت و سایر شرایط پیمان شود ، پیمانکار موظف است براساس موارد قید شده در متن بیمه‌نامه‌ها . مراتب را به مراجع صادر کننده بیمه‌نامه‌ها اطلاع دهد ، تا در صورت لزوم ، تغییرات لازم در مفاد بیمه‌نامه‌ها انجام شود .
در صورت افزایش مدت پیمان ، موضوع بند ۱-۶۴ ، بیمه‌نامه‌های مربوط به همان مدت ، از سوی پیمانکار تمدید می‌شود .

تعهدات و مسئولیت‌های پیمانکار

ماده ۲۴ - کلیات

تعهدات پیمانکار در چارچوب پیمان، شامل خدمات مهندسی، تأمین تمام مصالح و تجهیزات و لوازم یدکی، انجام تمام کارها و خدمات فنی مورد نیاز برای طراحی، خرید، راهاندازی، انجام آزمایش‌های عملکردی و تکمیل و تحويل کار موضوع پیمان، براساس نقشه‌ها، مشخصات و مدارک فنی، برنامه‌ها و روش‌های پیش‌بینی شده در بند ۱۸-۱ در پیوست ۱۸ است.

این تعهدات، طبق پیوست ۱۰ و از جمله شامل موارد زیر است:

- کارهای طراحی و مهندسی و در صورتی که طبق پیوست ۱۶، تأمین لیسانس به عهده پیمانکار باشد، واگذاری لیسانس.

- تهیه، حمل مصالح و تجهیزات پروژه.

- همکاری در نظارت بر نصب و راه اندازی و انجام آزمایش‌های عملکردی و تکمیل و تحويل کارها به کارفرما، به ترتیب درج شده در پیوست ۹.

- انتقال فناوری و آموزش کارکنان کارفرما.

مواردی از تأمین مصالح و تجهیزات، انجام کارها و خدمات فنی که طبق پیوست ۱۳ جزو تعهدات کارفرماست، از محدوده تعهدات پیمانکار مستثنی هستند. اما در مواردی که پیمان به تأمین برخی خدمات و انجام برخی از کارهای مهندسی و یا تأمین برخی از اقلام مصالح و تجهیزات به عنوان تعهدات پیمانکار، و نیز سایر مواردی که با استنتاج منطقی از پیمان، برای تکمیل کار و راه اندازی طبق مشخصات فنی لازم باشند صراحت نداشته باشد، این موارد جزو تعهدات پیمانکار محسوب می‌شود.

ماده ۲۵ - انجام خدمات طراحی و مهندسی، و واگذاری لیسانس

۱-۲۵. در صورتی که تأمین لیسانس به عهده پیمانکار باشد، پیمانکار موظف به تأمین دانش فنی و واگذاری لیسانس مربوط طبق پیوست ۱۶، به کارفرماست، پیمانکار، موظف به جمع آوری و تکمیل اطلاعات مبنا، انجام مهندسی پایه و تفصیلی طرح براساس اسناد فنی مبنا، تهیه اسناد و مدارک و نقشه‌ها و تسلیم آنها به کارفرما در مقاطع مختلف برای تأیید و تصویب، طبق بند ۱۸-۱ پیوست ۱۸ و برنامه زمانی موضوع بند ۳-۲، است.

پیمانکار باید طراحی و مهندسی را با دقت و طبق عرف مهندسی انجام دهد. مسئولیت بروز هرگونه اشتباہ و تناقض، کمبود اسناد و مدارک فنی و اطلاعات تهیه شده توسط وی، اعم از اینکه از سوی کارفرما تأیید شده یا نشده باشد، به عهده وی است. به استثنای موارد اشتباہ و نواقص ناشی از اطلاعات تسلیم شده به وسیله کارفرما در اسناد فنی مبنا، و نواقص و اشتباهات موجود در بخش‌هایی از طراحی، که به وسیله کارفرما و یا پیمانکاران ثالث دیگر مرتبط با پروژه، زیر نظر کارفرما انجام شده باشد، که در هر صورت، مسئولیت آنها به عهده کارفرما خواهد بود.

۲-۲۵. پیمانکار موظف است دستورالعمل‌های راه اندازی، تعمیر و نگهداری را حداکثر ۹۰ روز قبل از شروع راه اندازی، به کارفرما تحويل دهد. این دستورالعمل‌ها، باید با جزئیات کامل به نحوی

تهیه شوند که کارفرما قادر باشد راه اندازی ، راهبری ، تعمیر ، نگهداری و تنظیم تمام قسمتها را با کمک این مدارک و دستور العمل ها ، انجام دهد . شمار نسخه ها و زبان دستورالعمل ها ، طبق بند ۱۸-۱ پیوست ۱۸ است .

۳-۲۵. پیمانکار موظف است نقشه ها ، اسناد و مدارک لازم برای ساختمان و نصب را با جزئیات ووضوح کامل و در موعد مقرر طبق برنامه زمانی موضوع بند ۳-۲-۳ ، تهیه و تحويل دهد به نحوی که هیچ‌گونه وقفه‌ای در عملیات ساختمان و نصب ایجاد نشود.

ماده ۲۶- مدیریت و نظارت بر کار

۱-۲۶. پیمانکار متعهد به اعمال مدیریت ، کنترل و نظارت بر اجرای صحیح کارها ، به وسیله افراد واجد صلاحیت است . در مورد عملیات ساختمان و نصب و راه اندازی ، پیمانکار موظف به همکاری در امر نظارت بر اجرای کار و تأیید آنها طبق بند ۱۰-۲ پیوست ۱۰ می باشد .

۲-۲۶. ظرف دو هفته از تاریخ شروع کار ، پیمانکار باید شخص واجد صلاحیتی را به عنوان نماینده خود به کارفرما معرفی کند . نماینده پیمانکار ، در طول مدت پیمان ، به منزله پیمانکار عمل کرده ، مکاتبه‌ها ، اطلاعیه‌ها ، ابلاغیه‌ها و دستور کارها خطاب به پیمانکار و به نام وی صورت می گیرد . نماینده پیمانکار در طول اجرای پیمان ، با اطلاع قبلی به کارفرما ، می تواند تعویض گردد و به جای وی شخص واجد صلاحیت دیگری گمارده شود . نماینده پیمانکار می تواند برای کارهای مهندسی ، تهیه و ارسال مصالح و تجهیزات و همکاری در نظارت بر نصب و راهاندازی ، افرادی را به عنوان نمایندگان خود تعیین و به کارفرما معرفی کند .

۳-۲۶. حذف می شود .

۴-۲۶. نماینده پیمانکار ، باید طبق بند ۳-۵-۵ ، نمودار سازمانی پروژه و هرگونه تغییرات بعدی در آن را با مشخصات افراد کلیدی ، به کارفرما تسلیم کند .

ماده ۲۷ - تامین نیروی کار

۱-۲۷. پیمانکار ، متعهد است نسبت به تامین نیروی انسانی کافی ، از نظر کمی و کیفی در تمام رده‌های شغلی مورد نیاز برای حسن اجرا و تکمیل به موقع عملیات موضوع پیمان اقدام کند . پرداخت تمام هزینه‌های ناشی از استخدام و به کارگیری نیروی کار ، از قبیل حقوق ، بیمه ، مالیات ، هر نوع مزایای قانونی آنها ، به عهده پیمانکار است .

۲-۲۷. در مورد بخششایی از کار که طبق پیمان در ایران انجام می شود ، اگر به نیروی کار غیرایرانی نیاز باشد ، پیمانکار موظف است پس از تأیید کارفرما و سایر مقامهای ذیربطر و طی مراحل قانونی ، این گونه کارکنان را به کار گمارد و مسئولیت رعایت قوانین و مقررات کشور و حسن رفتار این گونه کارکنان ، طبق شئون اخلاقی در محدوده کارگاه ، به عهده پیمانکار است .

۳-۲۷. هرگاه هر یک از کارکنان پیمانکار ، از نظر تخصص ، مهارت و یا صلاحیت کار در محل کارگاه ، به تشخیص کارفرما غیرقابل قبول باشد ، پیمانکار موظف است در اسرع وقت نسبت به تعویض فرد مورد نظر و به کار گماردن شخص واجد صلاحیت به جای او ، اقدام کند . تمام هزینه‌های ناشی از

این نوع جابه‌جایی ها ، به عهده پیمانکار است و هیچ‌گونه پرداخت اضافی از این بابت به پیمانکار تعلق نمی گیرد . مسئولیت اجرای مفاد این بند ، در مورد پیمانکاران دست دوم ، به عهده پیمانکار است .

٤-٢٧. حذف می شود.

٥. پیمانکار ، موظف است برای انجام کارهای موضوع پیمان ، از امکانات ، شرکتها ، موسسات و نیروهای ایرانی در کارهای مهندسی ، ساخت تجهیزات و تامین صالح ، حمل و نقل آنها ، حداکثر استفاده را بنماید .

٦. حذف می شود.

ماده ۲۸ - حذف می شود

ماده ۲۹ - تامین صالح و تجهیزات ، حمل و انبارداری آنها

١-٢٩. پیمانکار ، باید صالح و تجهیزات و لوازم یدکی را طبق پیوست ۱۰ و مشخصات فنی پیمان ، و براساس برنامه زمانی از جمله برای تجهیزات و کالاهای با زمان ساخت و تحويل طولانی (Long Lead) ، از منابع قید شده در پیوست ۱۵ ، یا سایر منابع مورد تایید کارفرما ، تامین کند .

٢-٢٩. پیمانکار ، باید تمام صالح و تجهیزات را به نام کارفرما ، طبق مشخصات تعیین شده در پیوست ۱۹ ، بسته بندی و به محل کار ارسال کند .

٣-٢٩. بارگیری ، حمل ، و تخلیه صالح و تجهیزات به محل کارگاه و همچنین ، ترخیص کالاهای وارد در گمرکات کشور ، به مسئولیت و هزینه پیمانکار است ، مگر آنکه در پیوست ۱۹ به نحو دیگری تصریح شده باشد . کارفرما نیز هر نوع هماهنگی و همکاری برای ترخیص صالح و تجهیزات و اخذ مجوزهای لازم را بعمل می آورد . در مواردی که حمل صالح و تجهیزات در داخل کشور به عهده پیمانکار باشد ، مسئولیت جبران هر نوع خسارت به جاده‌ها ، پلها و تسهیلات ترافیکی در اثر حمل صالح و تجهیزات ، به عهده پیمانکار است .

٤-٢٩. با ورود صالح و تجهیزات به کارگاه ، کارفرما آنها را بازرسی چشمی می کند و هرگونه اشکال و کمبود آنها در مقایسه با اسناد و مدارک حمل به تأیید دو طرف می رسد . پیمانکار موظف است اشکالها و کمبودها را رفع کند و یا طبق نظر کارفرما با صالح و تجهیزات سالم جایگزین نماید . در صورتی که در صالح و تجهیزات تامین شده بوسیله پیمانکار معایب پنهانی وجود داشته باشد که در بازرسیهای یاد شده (بازرسیهای عینی) مشاهده نشده است و در زمان نصب یا راهاندازی مشهود گردد ، هزینه رفع این نوع معایب ، به عهده پیمانکار است .

٥-٢٩. حذف می شود .

٦-٢٩. پیمانکار ، باید تمام صالح و تجهیزات موضوع پیمان را به صورت نو و طبق مشخصات فنی تامین کند . مسئولیت برگشت تجهیزات مستعمل و جایگزینی آنها با تجهیزات نوی مورد قبول کارفرما و هر نوع تاخیر در اتمام کارهای ناشی از آن ، به عهده و هزینه پیمانکار است .

ماده ۳۰ - حذف می شود

ماده ۳۱ - حذف می شود

ماده ۳۲ - برنامه پیشرفت کار

- ۱. پیمانکار ، موظف به رعایت دقیق برنامه زمانی پیشرفت کار درج شده در پیوست ۱۴ و بندهای ۳-۲ و ۱-۲ و ۲-۲-۳ است .
- ۲. پیمانکار ، می تواند در طول اجرای کار ، تغییرات پیشنهادی در برنامه زمانی را بدون آنکه باعث تاخیر در اتمام کل کار و یا بخش‌های اصلی آن شود، برای تصویب به کارفرما پیشنهاد کند .
- ۳. در مواردی از تغییرات در برنامه پیشرفت کار ، که منجر به تغییر در مدت پیمان و یا مدت بخش‌های اصلی پیمان شود ، براساس ماده ۶۴ عمل می شود .
- ۴. پیمانکار ، موظف است گزارش پیشرفت کارها را ماهانه و یا در دوره‌های زمانی مورد نظر کارفرما ، تسلیم کند . این گزارش ، شامل مواردی از قبیل درصد تکمیل شده فعالیتهای مختلف ، مواردی که نسبت به برنامه تاخیر دارد ، و برنامه پیشنهادی پیمانکار برای جبران تاخیرهاست .
- ۵. در موارد اختلاف پیمانکار و کارفرما ، پیمانکار موظف به ادامه عملیات طبق برنامه زمانی بوده و به هیچ عنوان حق توقف و یا تعویق کل کار و یا بخش‌هایی از کارها را ندارد ، مگر اینکه دو طرف به نحو دیگری توافق کنند . در شرایط اختلاف ، کارفرما نیز باید به تعهدات قراردادی خود طبق برنامه زمانی عمل کند .

ماده ۳۳ - فروشنده‌گان و سایر طرفهای پیمان با پیمانکار

- ۱. مسئولیت تمام کارها ، و خدمات انجام شده به وسیله مهندسان طراح و فروشنده‌گان ، به عهده پیمانکار است .
- ۲. تمام هماهنگیها و ارتباط با کارفرما در زمینه کارهای موضوع پیمان ، مهندسان طراح ، فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم ، تنها به وسیله پیمانکار انجام می شود .
- ۳. انتخاب فروشنده‌گان مصالح و تجهیزات ، از بین فهرست فروشنده‌گان مورد تایید کارفرما ، به شرح پیوست ۱۵ انجام می شود .
- ۴. انتخاب مهندسان طراح برای کارهای مهندسی و طراحی پس از معرفی به کارفرما و تایید وی ، صورت می گیرد .
- ۵. به کارگیری مهندسان طراح ، فروشنده‌گان مصالح و تجهیزات ، به شرح بندهای ۳-۳۳ و ۴-۳۳ ، دلیل وجود هیچ گونه ارتباط قراردادی بین کارفرما با آنان نیست و کارفرما هیچ گونه مسئولیتی در قبال انجام تعهدات پیمانکار نسبت به آنان ندارد ، همچنین ، تأیید مهندسان طراح و فروشنده‌گان مصالح و تجهیزات ، از سوی کارفرما ، رافع مسئولیتهای پیمانکار نیست .

۶-۳۲. انجام هر نوع خدمات ، تامین مصالح و تجهیزات و انجام کارها توسط مهندسان طراح و فروشنده‌گان ، براساس قراردادهای فیمابین پیمانکار و هر یک از آنان صورت می‌گیرد ، که طی آنها ، باید کارفرما به عنوان ذینفع درج شود و تمام موازین پیمانکار با کارفرما ، رعایت گردد .

۷-۳۳. پیمانکار ، متعهد است بخشهایی از کارهای طراحی ، مهندسی ، تامین مصالح و تجهیزات را ، طبق بند ۱۰ - ۲ پیوست ۱۰ ، با رعایت مفاد سایر بندهای این ماده ، به شرکتها ، سازمانها و اشخاص ایرانی واگذار کند .

ماده ۳۴ - مالیات ، عوارض و سایر حقوق دولتی

۱-۳۴. به استثنای حقوق و عوارض گمرکی که طبق ماده ۴۸ عمل می‌شود ، پرداخت هر نوع مالیات ، عوارض ، حق بیمه تامین اجتماعی و سایر حقوق دولتی ، در ارتباط با کار موضوع پیمان در داخل کشور و یا در سایر کشورهایی که بخشهایی از کارهای موضوع پیمان از قبیل خدمات فنی و مهندسی و یا تامین مصالح و تجهیزات در آنجا انجام می‌شود ، به عهده پیمانکار است .

۲-۳۴. هرگاه در مدت اجرای کار ، میزان مالیات ، عوارض و یا سایر حقوق دولتی در داخل کشور افزایش یا کاهش یابد ، و یا عوارض و مالیاتهای جدیدی وضع شود که در ارتباط با کار موضوع پیمان ، به پیمانکار تعلق گیرد ، هزینه‌های ناشی از این تغییرات برحسب مورد ، به حساب بستانکاری یا بدھکاری وی منظور می‌شود .

ماده ۳۵ - دریافت بیمه‌نامه‌ها

پیمانکار ، موظف است تمام بیمه‌نامه‌های در تعهد خود را ، طبق ماده ۱۵ و بند ۱-۶ پیوست ۶ ، از شرکتهای بیمه مورد تایید کارفرما اخذ نموده ، قبل از شروع هر قسمت از کار ، بیمه‌نامه‌های مربوط را به کارفرما تسلیم کند.

ماده ۳۶ - محترمانه نگهداری اسناد و مدارک پیمان

پیمانکار موظف است تمام اسناد ، مدارک ، نقشه‌ها و سایر اطلاعات دریافت شده از کارفرما را محترمانه تلقی کند .

ماده ۳۷ - تاییدات پیمانکار

پیمانکار تایید می‌کند :

۱-۳۷. تمام اسناد و مدارک پیمان را به شرح ماده ۲ موافقتنامه (به استثنای اسناد و مدارکی که پس از امضای پیمان تهیه و ضمیمه پیمان می‌شوند) ، به دقت مطالعه کرده ، از مفاد آنها کاملاً آگاه است .

۲-۳۷. از محل کار بازدید به عمل آورده ، از شرایط جغرافیایی و عمومی منطقه ، از جمله وضعیت آب و هوا ، راههای دسترسی ، و سایر شرایطی که به نحوی در قیمت ، سرعت پیشرفت کار و کیفیت آن موثراند ، آگاهی کافی حاصل نموده است .

- ۳-۳۷. از قوانین و مقررات مربوط ، از جمله قوانین و مقررات مالیاتها ، عوارض ، و سایر قوانین و مقرراتی که ممکن است در قیمت ، سرعت پیشرفت کار و کیفیت آن موثر باشند ، آگاهی کافی دارد و متعهد به رعایت همه آنها است .
- ۴-۳۷. از مشخصات و ماهیت کلی پروژه و کارهای در دست اجرا به وسیله کارفرما و سایر پیمانکاران وی ، که در انجام موضوع پیمان به نحوی موثر اند ، آگاه است .
- ۵-۳۷. تمام نقشه ها و گزارشهای گمانه زنی و یا اکتشافی و سایر آزمایشهای مربوط به شناخت شرایط زیرزمینی محل اجرای کار و یا محوطه های مجاور آن را که از سوی کارفرما دریافت کرده است ، به دقت مطالعه کرده ، و از شرایط فیزیکی محل اجرای کار ، کاملاً آگاه شده است .
- ۶-۳۷. تمام اسناد ، مدارک ، نقشه ها ، گزارشها و اطلاعات درج شده در اسناد پیمان را ، با مشاهدات محلی ، اطلاعات جمع آوری شده ، و سایر بررسیها و نتایج حاصل از آزمایشها ، اکتشافها و مطالعات ، تطبیق داده و موارد مغایرت ، اشتباه و ناهمگونی اطلاعات را به اطلاع کارفرما می رساند و پاسخ کارفرما برای وی قابل قبول است و تایید می کند که اسناد و مدارک پیمان ، به طور کلی برای درک تمام جنبه های پیمان در جهت اجرای کارهای موضوع پیمان ، کافی است .
- ۷-۳۷. پیمانکار ، اعلام می کند که در موقع عقد پیمان ، مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی ، مصوب بیست و دوم دیماه ۱۳۳۷ نیست . در صورتی که خلاف آن برای کارفرما محرز شود ، با توجه به باطل بودن پیمان ، کارفرما به منظور تحويل گرفتن کار ، زمان تحويل قطعی کارهای انجام شده را به پیمانکار ابلاغ می کند . بی درنگ ، تضمین انجام تعهدات پیمان و تضمین حسن انجام کار کسر شده را ضبط کرده و به حساب خزانه واریز می نماید . کارفرما ، برای تحويل کارهای انجام شده و تسویه حساب پیمانکار ، طبق بندهای ۲-۶۷ و ۴-۶۷ تا ۹-۶۷ عمل می نماید . هرگاه ضمن انجام کار تا تحويل موقت ، پیمانکار ، به علل زیر، مشمول قانون یاد شده شود :
- ۱-۷-۳۷. تغییراتی که در صاحبان سهام ، میزان سهام ، مدیران یا بازرسان شرکت پیمانکار پیش آید .
- ۲-۷-۳۷. تغییراتی که در دستگاههای دولت یا کارفرما پیش آید .
- در صورت بروز شرایط موضوع بند ۱-۷-۳۷ ، طبق بند ۷-۳۷ رفتار می شود . در صورت بروز شرایط موضوع بند ۲-۷-۳۷ ، به محض وقوع منع قانونی ، پیمانکار مکلف است که مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که مانع قانونی رفع نشود ، کارفرما طبق ماده ۶۷ ، به پیمان خاتمه می دهد . اگر پیمانکار مراتب را به موقع به کارفرما اعلام نکند ، طبق بند ۷-۳۷ رفتار می شود .
- ۸-۳۷. تعهدات و مسئولیتهای پیمانکار در برابر حسن اجرا و تکمیل به موقع کار موضوع این پیمان ، طبق مفاد پیمان ، بدون قید و شرط است و انجام هر یک از موارد زیر ، خدشه و خللی در تعهدات نامبرده ایجاد نمی کند .
- ۱-۸-۳۷. بازررسی و یا مشاهده کارها به وسیله کارفرما .
- ۲-۸-۳۷. پرداخت صورت وضعیتهای موقت یا قطعی .
- ۳-۸-۳۷. صدور گواهی تحويل موقت .
- ۴-۸-۳۷. بهره برداری از تمام و یا بخشی از کار ، به وسیله کارفرما .

۳۷-۸-۵ هر نوع تایید کارها به وسیله کارفرما و یا عدم تایید به موقع وی .

۳۷-۸-۶ هر نوع بررسی و یا تایید مدارک ارسالی پیمانکار ، از سوی کارفرما .

۳۷-۸-۷ هر نوع بازرسی ، آزمایش و یا تایید ، به وسیله موسسات ثالث .

۳۷-۸-۸ هر نوع رفع عیب در کارهای انجام شده ، از سوی کارفرما .

موارد بهرهبرداری و نگهداری نادرست از کارها از سوی کارفرما و استهلاک و فرسایش متعارف دوران بهرهبرداری ، از شمول این بند مستثنی است .

هماهنگی با سایر پیمانکاران

ماده ۳۸ - هماهنگی با سایر پیمانکاران مرتبط با موضوع پیمان

۱-۳۷. پیمانکار موظف به هماهنگی با سایر پیمانکاران طرف پیمان با کارفرما به شرح درج شده در شرایط خصوصی پیمان و در موارد مرتبط با موضوع پیمان است . این هماهنگی اعم از مبادله اطلاعات فنی و مهندسی و یا برنامه زمانی انجام کارهای مختلف خواهد بود .

هرگاه در شرایط خصوصی پیمان ، در این مورد تعیین تکلیف نشده باشد و کارفرما پس از انعقاد پیمان با پیمانکار تصمیم به انجام بخشهایی از پروژه به وسیله سایر پیمانکاران بگیرد ، مراتب را قبل از هرگونه اقدام به پیمانکار اطلاع میدهد تا جزئیات نحوه هماهنگی لازم و در صورت لزوم و بنا به درخواست پیمانکار ، افزایش هزینه و مدت احتمالی پیمان با توافق دو طرف تعیین شود .

تعهدات و مسئولیتهای کارفرما

ماده ۳۹ - تعیین نماینده

کارفرما ، ظرف ۱۵ روز از تاریخ نافذ شدن پیمان ، فردی را همراه حدود اختیارات و وظایف وی ، به عنوان نماینده کارفرما به پیمانکار معرفی می کند . کارفرما در طول اجرای پیمان ، می تواند نماینده خود را تعویض و شخص دیگری را به جای وی تعیین نموده و به پیمانکار معرفی کند .
نماینده کارفرما ، همواره در طول مدت پیمان ، در حدود اختیارات محله به نمایندگی از طرف کارفرما اقدام می کند ، و تمام اطلاعیه ها ، ابلاغیه ها ، دستور کارها ، تصویبها ، به وسیله وی صادر می گردد و همچنین ، اطلاعیه ها و درخواستهای پیمانکار ، به عنوان کارفرما و خطاب به وی صادر می گردد .
نماینده کارفرما در طول مدت پیمان ، می تواند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به شخص یا اشخاص دیگری واگذار کند . در این صورت ، طی اطلاعیه ای شخص یا اشخاص یاد شده را همراه با حدود اختیارات و وظایف مربوط ، به پیمانکار معرفی می کند . هر نوع دستور ، ابلاغیه و اقدامهای جانشین / جانشینهای نماینده کارفرما ، به منزله دستور ، ابلاغیه و اقدامهای نماینده کارفرما تلقی می شود . جانشین / جانشینهای نماینده کارفرما ، ممکن است در طول مدت پیمان تعویض شود و یا حدود اختیارات و وظایف آنان تغییر کند ، که در این صورت ، باید مراتب به پیمانکار اعلام شود .

ماده ۴۰ - اطلاعات مربوط به محل اجرای کار

هرگاه تمام یا بخشی از اطلاعات مربوط به اراضی مورد نیاز اجرای کار در اسناد فنی مبنای پیمان موجود نباشد ، کارفرما این اطلاعات را که از جمله شامل موارد زیر است ، برای اجرای صحیح کارهای موضوع پیمان ، در موعد مقرر در برنامه زمانی به وی تسلیم می کند .

- ۱-۴۰. نقشه برداری کلی محل اجرای کار ، حاوی نقاط مرجع و نشانه و تاسیسات مهم واقع در آن .
- ۲-۴۰. اطلاعات زیرزمینی (در مواردی که طبق پیوست ۱۳ ، به عهده کارفرما باشد) .
- ۳-۴۰. سایر اطلاعات و ضوابط حاکم بر محل اجرای کار ، از قبیل ضوابط زیست محیطی ، کاربری زمین

و ....

ماده ۴۱ - دقت اطلاعات و مدارک

مسئولیت صحت و دقت اطلاعات و مدارک فنی که طبق پیوستهای ۱۳ و ۱۸ در تعهد کارفرماست ، به عهده وی است ، و هرگونه هزینه اضافی طولانی شدن کار و یا ضرر و زیان ناشی از عدم صحت یا دقت اطلاعات داده شده به پیمانکار ، متوجه کارفرماست .

ماده ۴۲ - پرداخت صورت وضعیت ها

کارفرما ، صورت وضعیت های پیمانکار ، موضوع مواد ۵۳ و ۵۷ را طبق پیوست ۵ (نحوه پرداخت) ، در موقع مقرر به وی پرداخت می کند .

ماده ۴۳ - بررسی به موقع مدارک تسلیمی پیمانکار (SUBMITTALS)

کارفرما ، مدارک تسلیمی پیمانکار را که طبق برنامه زمانی موضوع بند ۲-۲-۳ ، از طرف پیمانکار تحويل می شود ، در موعد مقرر در برنامه زمانی رسیدگی و بحسب مورد ، نظر خود را اعلام می کند .

ماده ۴۴ - دریافت بیمه نامه ها

کارفرما ، بیمه نامه های در تعهد خود ، موضوع ماده ۱۷ و بند ۲-۶ پیوست ۶ را ، در موعد مقرر در برنامه زمانی موضوع بند ۳-۱۳ پیوست ۱۳ ، تهیه می کند .

ماده ۴۵ - صدور مجوزها

کارفرما ، در زمان مناسب ، با توجه به برنامه زمانی انجام تعهدات پیمانکار مجوزهای لازم برای اجرای پیمان به وسیله پیمانکار را صادر کرده و یا در اخذ مجوزهای قانونی از سازمانهای ذیربسط ، از جمله مجوزهای لازم برای ترجیح مصالح و تجهیزات وارداتی ، اخذ روادید ورود ، مجوز کار ، پروانه اقامت و مجوز خروج برای کارکنان خارجی پیمانکار ، اخذ گذرنامه و روادید برای کارکنان ایرانی پیمانکار همکاری لازم را به عمل می آورد .

ماده ۴۶ - اجرای کارهای ساختمان و نصب و راه اندازی

کارفرما متعهد است ، طبق برنامه زمانی پیوست ۱۴ ، عملیات ساختمان و نصب و راه اندازی را به اجرا درآورد . هرگاه در پیوست ۱۰ ، همکاری پیمانکار در نظارت بر نصب و راه اندازی پیش‌بینی شده باشد ، اجرای کارهای ساختمان و نصب و راه اندازی ، با نظر و هماهنگی فنی کارشناسان پیمانکار صورت می گیرد . کارفرما تسهیلات لازم برای اقامت و کار کارشناسان پیمانکار را فراهم می کند .

ماده ۴۷ - انجام به موقع کار ، و تأمین مصالح و تجهیزات در تعهد کارفرما

کارفرما علاوه بر تصدی عملیات ساختمان و نصب ، نسبت به انجام کارهای در تعهد خود ، از قبیل تأمین بخشهایی از مهندسی پایه ، خرید لیسانس ، طراحی ، مهندسی ، تأمین مصالح و تجهیزات ، مواد اولیه و نیز آب ، برق ، بخار و سوخت (UTILITY) ، و سایر مواد شیمیایی و کاتالیست مورد نیاز عملیات راه اندازی و آزمایشهای عملکردی ، تحويل و حمل مصالح و تجهیزات در تعهد پیمانکار از مبادی مشخص شده در پیوست ۱۹ و تخلیه آنها در کارگاه (در مواردی که محل تحويل آنها کارگاه تعیین نشده باشد) که طبق پیوست ۱۳ ، به عهده وی گذاشته شده است ، براساس برنامه زمانی موضوع بند ۳-۱۳ پیوست ۱۳ ، اقدام می کند .

کارفرما مصالح و تجهیزات تأمین شده به وسیله پیمانکار را طبق دستورالعملهای توصیه شده از سوی پیمانکار یا فروشنده‌گان ، در انبارهای مناسب نگهداری و مراقبت می کند .

ماده ۴۸ - پرداخت حقوق و عوارض گمرکی

پرداخت هر نوع حقوق و عوارض گمرکی برای واردات مصالح و تجهیزات موضوع پیمان ، به عهده کارفرماست ، مگر آنکه در شرایط خصوصی ، به نحو دیگری تصریح شده باشد .

تغییر در کارها

ماده ۴۹ - تغییر در کارها

۱-۴۹. کارفرما ، در چارچوب کلی موضوع پیمان ، در هر زمانی در طول مدت پیمان تا پیش از تحويل موقع ، می تواند کاهش ، افزایش ، حذف برخی از کارها و یا تغییر در مشخصات آنها را از پیمانکار بخواهد و پیمانکار موظف به انجام آنها ، با رعایت سایر بندهای این ماده و مفاد پیمان است.

۲-۴۹. پیمانکار ، می تواند برای افزایش کیفیت ، بازدهی و یا اینمی کارها ، تغییراتی را در کارها به کارفرما پیشنهاد کند . کارفرما محق است این گونه تغییرات را قبول یا رد کند . عدم پذیرش تغییرات پیشنهادی پیمانکار از سوی کارفرما ، رافع مسئولیت پیمانکار در اتمام و تحويل کارها طبق مشخصات فنی پیمان نیست .

۳-۴۹ با دریافت دستور و یا تایید کارفرما ، در انطباق با بندهای ۱-۴۹ و ۲-۴۹ ، پیمانکار موظف است ، تاثیر انجام تغییرات در هزینه و مدت پیمان را محاسبه و به کارفرما منعکس کند . هزینه تغییر کارها ، براساس بند ۲-۵۶ محاسبه می شود . مبالغ کارهای افزایش یافته یا کاهش یافته ، با احتساب تغییرات موضوع بند ۶-۴۹ (به تنها ی) ، نباید بیش از بیست و پنج درصد مبلغ اولیه پیمان شود . در صورت دستور کارفرما به تغییراتی که منجر به کاهش بیش از ۲۵ درصد مبلغ پیمان شود ، پیمانکار می تواند ضمن اتمام کارهای در دست اقدام ، تقاضای خاتمه پیمان را طبق ماده ۶۹ ، بنماید و یا کاهش یاد شده را پذیرد . تغییرات مدت پیمان ناشی از تغییر کارها ، براساس ماده ۶۴ ، تعیین می شود .

۴-۴۹ انجام تغییرات کارهای موضوع بندهای ۱-۴۹ تا ۳-۴۹ ، پس از صدور « دستور تغییر کار » که در آن ، جزئیات کامل تغییر کار و هر نوع تغییر در قیمت و یا تغییر در مدت پیمان و سایر اصلاحات مورد نیاز برابر مفاد پیمان ، درج شده است ، تنظیم می شود و به امضای دو طرف می رسد و به عنوان یکی از ضمایم پیمان محسوب می گردد .

۵-۴۹ هرگاه دو طرف در مورد تغییرات هزینه و مدت پیمان ، ناشی از تغییر کارها ، ظرف مدت معقولی که اجرای کارهای دیگر موضوع پیمان را دچار تاخیر نکند ، به توافق نرسند ، در این صورت کارفرما انجام و یا عدم انجام تغییرات توسط پیمانکار را به وی ابلاغ می کند . در صورت دستور کارفرما مبنی بر اجرای تغییرات ، به رغم عدم حصول توافق در مورد هزینه و مدت ، پیمانکار موظف به انجام تغییرات است و متعاقباً مذاکرات خود را با کارفرما برای حصول به توافق ادامه می دهد . در صورتی که ظرف مدت ۶۰ روز ، کماکان دو طرف به توافق نهایی نرسند ، موارد طبق ماده ۷۵ ، رسیدگی و تعیین تکلیف می شود . تا قبل از حل اختلاف ، پرداخت به پیمانکار ، طبق مبلغ تغییر یافته پیمان ، براساس محاسبات کارفرما انجام می شود .

۶-۴۹ برای مواردی که بخشی از کارها براساس فهرست بها برآورده شده باشد ، اختلاف مقادیر کارهای انجام شده طبق پیمان ، در مقایسه با مقادیر اولیه ضمیمه پیمان ، نیاز به صدور دستور تغییر کار موضوع بند ۴-۴۹ را ندارد و تغییرات مبلغ پیمان ، براساس قیمت‌های فهرست بها با رعایت سقف تعیین شده در بند ۳-۴۹ ، تعیین می‌گردد .

۷-۴۹ تغییرات ناشی از قصور پیمانکار در انجام کارهای اصلی و مورد تعهد وی ، تغییر کار تلقی نمی‌شود و پیمانکار موظف به انجام این گونه تغییرات پس از تایید مشاور کارفرما ، به هزینه خود و در مدت پیمان است .

مشاور کارفرما، بازرگانی و کنترل کیفی کار.

ماده ۵۰ - مشاور کارفرما

۱-۵۰ کارفرما، «مشاور کارفرما» موضوع ماده ۷ موافقتنامه را، به منظور استفاده از خدمات فنی و مهندسی وی به کار گمارده است. حدود وظایف و اختیارات مشاور کارفرما، در پیوست ۸ درج شده است. همچنانی، کارفرما ممکن است خدمات تخصصی بازرگانی فنی بخشیده‌ای از کارهای موضوع پیمان را به اشخاص یا موسسات فنی ذیصلاح واگذار کند، که زیر نظر مشاور کارفرما، انجام وظیفه نمایند.

در صورتی که برخی از وظایف و یا اختیارات کارفرما مبنی بر تایید، تصویب و یا اخذ تصمیم در موارد مختلف این شرایط عمومی، به مشاور کارفرما تفویض شده باشد، در آن صورت، پیمانکار موظف به ارجاع این موارد به مشاور کارفرماست.

۲-۵۰ مشاور کارفرما، برای انجام وظایف خود در بخش‌های مختلف کارهای طراحی، مهندسی، ساخت و تأمین مصالح و تجهیزات، نمایندگانی را همراه با حدود وظایف و اختیارات آنها تعیین می‌کند. مشاور کارفرما یا نمایندگان وی، مجاز به کاستن و یا سلب مسئولیت پیمانکار از انجام تعهدات او و یا صدور دستوراتی که منجر به افزایش مدت اجرای پیمان و یا مبلغ پیمان شود نیستند، مگر در مواردی که به صراحت در پیوست ۸ تعیین تکلیف شده باشد.

ابلاغ معرفی نمایندگان مشاور کارفرما، باید برای پیمانکار ارسال شود و تا زمانی که پیمانکار رونوشت این گونه ابلاغها را دریافت نکرده است، دستورهای صادر شده از سوی نمایندگان مشاور کارفرما برای او معتبر نیست.

دستورالعلها، تصمیمهای صادر شده از سوی نماینده مشاور کارفرما به مثابه دستورهای داده شده به وسیله مشاور کارفرماست.

اگر پیمانکار نسبت به تصمیمهای دستورهای نماینده مشاور کارفرما اعتراض داشته باشد، می‌تواند موارد را به مشاور کارفرما ارجاع کند، تا وی تصمیم نهایی را اتخاذ کرده و به پیمانکار ابلاغ نماید.

در صورتی که نماینده مشاور کارفرما به کیفیت برخی از کارهای ناقص اعتراضی نکرده باشد، مشاور کارفرما می‌تواند کار یا کارهای انجام شده را بازرگانی کند و به پیمانکار دستور رفع نقص آن را بدهد.

۳-۵۰ کارفرما، می‌تواند در طول مدت پیمان، مشاور کارفرما را تعویض کند. در این صورت، مشاور جدید کارفرما باید به همراه شرح وظایف وی، به پیمانکار معرفی شود.

ماده ۵۱ - بازرگانی و کنترل کیفی کار

۱-۵۱ پیمانکار، موظف به تحویل برنامه‌های کنترل کیفی کارهای مهندسی، ساخت مصالح و تجهیزات در تعهد خود، پیش از شروع هر بخش از کار، به مشاور کارفرماست.

این برنامه ها ، حاوی سازمان کنترل کیفی پیمانکار ، همچنین مراحل و روش‌های انجام آزمایشها ، بازرسیها و سایر کنترلهای لازم است ، که پس از تایید مشاور کارفرما ملاک عمل پیمانکار و مشاور کارفرما برای کنترل کیفی عملیات قرار می‌گیرد .

۲-۵۱ پیمانکار ، موظف به انجام آزمایشها و بازرسیهای لازم کارها در محل تولید و ساخت مصالح و تجهیزات ، طبق مفاد پیمان است .

هرگاه انجام آزمایش‌های اضافی نسبت به موارد پیش‌بینی شده در پیمان ، از پیمانکار درخواست شود ، پیمانکار موظف به انجام آنهاست ، مشروط بر آنکه هزینه اضافی انجام آزمایشها به وی پرداخت شود .

۳-۵۱ نماینده مشاور کارفرما ، می‌تواند در تمام مراحل آزمایشها و بازرسیهای فنی کارها ، حضور یابد . پیمانکار ، موظف به تأمین امکانات و تسهیلات و انجام هماهنگیهای لازم ، در محل تولید و ساخت مصالح و تجهیزات برای نماینده مشاور کارفرما است .

۴-۵۱ پیمانکار ، موظف است حداقل دو هفته قبل از انجام آزمایش‌های مربوط به هر بخش از کارها ، برنامه زمانی آنها را به منظور هماهنگیهای لازم ، برای حضور نماینده مشاور کارفرما تسلیم کند .

در صورت اعلام موافقت مشاور کارفرما با انجام آزمایشها و بازرسیها طبق برنامه زمانی بدون حضور نماینده وی یا عدم حضور نماینده او در زمان تعیین شده بدون اطلاع قبلی ، پیمانکار آزمایشها را انجام داده ، گزارش‌های مربوط را به مشاور کارفرما تسلیم می‌کند .

۵-۵۱ هر گاه بر طبق آزمایشها و بازرسیها و یا با اعلام مشاور کارفرما ، قسمتی از کار ناقص یا معیوب باشد ، پیمانکار موظف به رفع نقص و اصلاح کار و انجام آزمایشها و بازرسیهای لازم در مورد کارهای اصلاح شده به هزینه خود است .

در صورتی که پیمانکار ظرف مدت متعارفی پس از اعلام مشاور کارفرما ، نسبت به رفع نقص اقدام نکند ، کارفرما می‌تواند با اخطار قبلی به پیمانکار ، نسبت به انجام اصلاحات و رفع نقایص ، اقدام کرده ، و هزینه های مربوط را با احتساب هزینه های بالاسری ، به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید .

۶-۵۱ حذف می‌شود .

۷-۵۱ حذف می‌شود .

۸-۵۱ بارگیری و حمل مصالح و تجهیزاتی که بنا به سفارش پیمانکار ، به وسیله سازندگان مورد تایید کارفرما ساخته می‌شوند، تنها پس از بررسی مدارک بازرگی ساخت و کنترل نهایی ، و صدور مجوز حمل توسط بازرس فنی یا مشاور کارفرما ، مجاز است .

۹-۵۱ در موارد ابهام در تفسیر و یا نتیجه‌گیری از آزمایشها و بازرسیهای فنی به عمل آمده ، پیمانکار و مشاور کارفرما ، پس از کسب نظر مرجع فنی تعیین شده در شرایط خصوصی ، ابهامات را رفع و کارها را بر آن اساس دنبال می‌کنند .

پرداختهای به پیمانکار - تغییرات مبلغ پیمان

ماده ۵۲ - شمول مبلغ پیمان

مبلغ پیمان ، عبارت از مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقنامه و تغییرات موضوع ماده ۵۶ است ، که در برابر انجام تعهدات پیمانکار و به ترتیب درج شده در مواد بعدی ، به پیمانکار پرداخت می شود . مبلغ پیمان ، از جمله شامل جبران هزینه های زیر ، به منظور انجام کارهای موضوع پیمان به وسیله پیمانکار و نیز سود پیمانکار است .

۱-۵۲ هزینه نیروی انسانی مورد نیاز برای انجام بخشهای مختلف کارهای طراحی ، ساخت ، و ... که شامل دستمزد و تمام مزایای قانونی و سایر هزینه های مرتبط با استخدام و به کارگیری آنان است .

۲-۵۲ هزینه تهیه مصالح و تجهیزات و لوازم یدکی طبق پیوست ۱۱ .

۳-۵۲ هزینه حمل و نقل و انتبارداری تجهیزات و مصالح و لوازم یدکی و سایر مواد مورد نیاز اجرای کار .

۴-۵۲ هزینه خدمات نظارت بر نصب و راه اندازی طبق بند ۲-۱۰ پیوست ۱۰ .

۵-۵۲ هزینه های پرداختی به مهندسان طراح و صاحبان لیسانس ، به منظور انجام بخشهایی از کارهای طراحی ، خرید لیسانس ، بازرگانی و سایر خدمات فنی و مهندسی .

۶-۵۲ حذف می شود .

۷-۵۲ هزینه انجام کارها ، خدمات و تامین مصالح و تجهیزات ، از محل مبالغ مشروط

۸-۵۲ هزینه های متفرقه دیگر ، شامل :

۱-۸-۵۲ هزینه آموزش کارکنان کارفرما ، طبق پیوست ۱۲ .

۲-۸-۵۲ هزینه مسافرت و نقل و انتقال کارکنان پیمانکار ، در اجرای کارهای موضوع پیمان .

۳-۸-۵۲ حذف می شود .

۴-۸-۵۲ حذف می شود .

۵-۸-۵۲ حذف می شود .

۶-۸-۵۲ هزینه تهیه انواع ضمانتنامه ها و بیمه نامه ها .

۷-۸-۵۲ هزینه انواع مالیاتها و سایر عوارض قانونی ، متعلق به پیمانکار ، و مرتبط با پیمان .

۸-۸-۵۲ سایر هزینه هایی که طبق شرایط خصوصی ، به عهده پیمانکار است .

ماده ۵۳ - پرداختهای موقت

۱-۵۳ پرداختهای به پیمانکار ، موضوع ماده ۴ موافقنامه ، براساس «جدول تفکیک مبلغ پیمان برای بخشهای مختلف کار » ، موضوع پیوست ۱ و یا بر حسب مورد ، براساس فهرست مقادیر و بهای درج شده در پیوست ۲ و با توجه به میزان کار واقعی انجام شده ، به روش درج شده در بند ۱-۵ پیوست ۵ ، صورت می گیرد .

۲-۵۳ به منظور تقویت بنیه مالی پیمانکار ، و برای تامین امکانات پیش نیاز اجرای کار ، مبلغی به عنوان پیش‌پرداخت که میزان آن در پیوست ۵ مشخص می‌شود ، در برابر دریافت ضمانتنامه معتبر و قابل قبول کارفرما ، طبق ماده ۱۱ ، به پیمانکار پرداخت می‌شود .

۳-۵۳ در پایان هر ماه و یا مقاطع زمانی تعیین شده در بند ۲-۵ پیوست ۵ ، پیمانکار صورت وضعیت کارهای انجام شده تا آن تاریخ را ، طبق کاربرگهایی که با توافق مشاور کارفرما تنظیم می‌شود ، تهیه و به مشاور کارفرما تسلیم می‌کند . به ضمیمه صورت وضعیت ، تمام اسناد مثبته مورد نیاز ، طبق مفاد پیمان تحويل می‌شود . پیمانکار ، قیمت مصالح و تجهیزات حمل شده به محل کارگاه را ، با ارائه اسناد مثبته حمل و بیمه حمل ، و در صورت بدون عیب بودن آنها ، و مدارک دال بر انتقال مالکیت آنها به کارفرما و عدم وجود مدعی برای آنها و پوشش بیمه‌ای برای آنها ، در صورت وضعیتها درج می‌کند .

۴-۵۳ مشاور کارفرما ، صورت وضعیت دریافت شده را حداکثر ظرف ده روز ، بررسی و در صورت وجود اشکال در آن ، با تعیین دلایل و موارد اشکال ، آن را برای اصلاح به پیمانکار عودت می‌دهد . در صورتی که صورت وضعیت دریافت شده ، که باید ظرف مهلت تعیین شده بررسی شود ، از طرف مشاور کارفرما قابل قبول تشخیص داده شود ، برای کارفرما ارسال می‌گردد و مراتب از سوی مشاور کارفرما به پیمانکار اطلاع داده می‌شود . کارفرما ، ظرف مهلت بیست روز از تاریخ دریافت صورت وضعیت ، مبلغ صورت وضعیت را به پیمانکار پرداخت می‌کند . هرگاه به هر دلیل ، بررسی و تایید کارفرما برای پرداخت بیش از ۲۰ روز به طول انجامد ، کارفرما موافقت می‌کند که بنا به درخواست پیمانکار ، هفتاد درصد مبلغ صورت وضعیت تایید شده مشاور کارفرما را پس از کسر کسور مربوط ، به طور علی‌الحساب به پیمانکار پرداخت نماید .

کارفرما ، می‌تواند به منظور جلوگیری از ضرر و زیان وارد به خود و با توجه به انجام آزمایشها و بازرسیهای بعدی و یا کسب اطلاعات و شواهد جدید در موارد زیر ، از پرداخت تمام و یا قسمتی از صورت وضعیت خودداری کند و در صورت لزوم ، پرداختهای قبلی را نیز به حساب بدھی پیمانکار منظور نماید .

۱-۴-۵۳ در مواردی که تمام یا بخشی از کارهای انجام شده دارای نقص باشد .

۲-۴-۵۳ در صورتی که مبلغ پیمان به علت صدور دستور تغییر کارها کاهش یافته باشد ، و این کاهش در صورت وضعیت‌های قبلی منظور نشده باشد .

۳-۴-۵۳ هرگاه به دلیل قصور پیمانکار در انجام اصلاحات لازم در کارها در زمان مقرر ، کارفرما با توجه به بند ۱-۵-۵ ، رأساً اقدام به اصلاح کارهای معیوب کرده باشد .

۴-۴-۵۳ وقوع هر یک از شرایطی که منجر به برکناری پیمانکار ، طبق ماده ۶۸ شود .

۵-۴-۵۳ در صورت بروز هر نوع ادعا ، از جمله هر نوع ادعای مالکیت علیه کارفرما ، ناشی از عملکرد پیمانکار و به طور کلی اجرای پیمان .

۶-۴-۵۳ هر عامل دیگری که به طور منطقی باعث کسر تمام و یا قسمتی از صورت وضعیت

پیمانکار شود .

۵-۵۳ پیمانکار تعهد می کند که با دریافت مبلغ هر صورت وضعیت ، تمام کارها و مصالح و تجهیزات درج شده در آن صورت وضعیت ، به تملک کارفرما درآمده و پیمانکار موظف به رفع هرگونه ادعا و اعتراض اشخاص ثالث ، نسبت به آنهاست .

۶-۵۳ تایید و پرداخت مبلغ صورت وضعیت ها به پیمانکار ، از مسئولیت اصلی وی در انجام تعهداتش طبق پیمان نمی کاهد و به معنای تایید کیفی یا کمی کارها توسط کارفرما نیست . پیمانکار موظف است کارها را تکمیل کرده ، در صورت بروز هر نوع اشکال در کارهایی که صورت وضعیت آنها پرداخت شده است ، نسبت به رفع عیب و یا جایگزینی آنها اقدام نماید .

۷-۵۳ از هر یک از پرداختهای موقت به پیمانکار ، مبالغ زیر کسر می شود .

۱-۷-۵۳ در صدی به عنوان تضمین حسن انجام کار کسر می شود و در حساب جداگانه ای نزد کارفرما نگهداری می گردد . در صد کسور حسن انجام کار که می تواند برای بخشهای مختلف کار متفاوت باشد ولی مجموع مبلغ آن نباید بیش از ده درصد مبلغ پیمان باشد ، در شرایط خصوصی پیمان مشخص می شود . در موارد مسکوت در شرایط خصوصی ، این مبلغ ده درصد مبلغ صورت وضعیت هاست

۲-۷-۵۳ سایر کسور از جمله موارد زیر است :

— بیمه تامین اجتماعی ، طبق مقررات نافذ در زمان اجرای کار .

— مالیات پیمان ، طبق مقررات نافذ در زمان اجرای کار .

— پرداختهای علی الحساب به پیمانکار ، و همچنین مبالغ مربوط به استهلاک پیش پرداخت .

— هزینه کارهای انجام شده و یا مصالح و تجهیزات واگذار شده از سوی کارفرما ، که در زمرة تعهدات پیمانکار است .

۸-۵۳ هرگاه کارفرما نتواند ظرف مدت مقرر در بند ۴-۵۳ ، صورت وضعیت های پیمانکار را پرداخت کند ، به تناسب مدت تأخیر در پرداختهای مربوط ، مبلغی به عنوان جبران هزینه های اضافی پیمانکار در مدت تاخیر ، که میزان آن در شرایط خصوصی مشخص می شود ، به وی پرداخت می کند .

در صورت تأخیر پرداخت بیش از سه ماه از سوی کارفرما ، پیمانکار می تواند به استناد ماده ۶۹ ، خاتمه پیمان را درخواست کند .

ماده ۵۴ - مبالغ مشروط (provisional sum)

۱-۵۴ در صورتی که در بند ۳-۲-۴ موافقتنامه ، مبلغی به عنوان مبلغ مشروط پیش بینی شده

باشد ، این مبلغ برای انجام کارها ، خدمات ، تامین مصالح و تجهیزات ، به شرح پیوست ۱۷ است که در صورت دستور کارفرما ، کارهای مربوط به وسیله پیمانکار انجام می شود .

۲-۵۴ هر نوع پرداخت از محل مبلغ مشروط به تناسب کارها، خدمات یا تامین مصالح و تجهیزاتی صورت می‌گیرد که با دستور کارفرما از پیمانکار درخواست شده باشد. درج مبلغ مشروط در پیمان، هیچگونه تعهدی برای کارفرما در برابر پیمانکار ایجاد نمی‌کند.

۳-۵۴ نحوه پرداخت از مبالغ مشروط، به شرح زیر است:

۱-۳-۵۴ بهای انجام کارهایی که شامل تهیه مصالح و یا انجام خدمات به وسیله پیمانکار است، به روش تعیین شده در بند ۲-۵۶، به پیمانکار پرداخت می‌شود.

۲-۳-۵۴ در مواردی که فقط تهیه و تامین مصالح و تجهیزات از پیمانکار درخواست شود، قیمت واقعی پرداخت شده به وسیله پیمانکار، براساس اسناد مثبته، به علاوه درصدی به عنوان هزینه‌های بالاسری (شامل سود پیمانکار) که میزان آن در شرایط خصوصی تعیین شده است، به پیمانکار پرداخت می‌شود.

ماده ۵۵ - پرداختهای ارزی

در صورتی که در ماده ۳ موافقتنامه، پرداخت بخشی از مبلغ پیمان به ارز خارجی تعیین شده باشد، نرخ تسعیر، و سایر ضوابط مربوط به این گونه پرداختها، طبق مفاد درج شده در شرایط خصوصی است.

ماده ۵۶ - تغییرات در مبلغ پیمان

۱-۵۶ مبلغ پیمان فقط در شرایط زیر قابل تغییر است:

۱-۱-۵۶ صدور دستور تغییر کار، که منجر به افزایش یا کاهش مبلغ پیمان شود.

۲-۱-۵۶ تغییر مقادیر کارهای انجام شده طبق مدارک پیمان، در مقایسه با مقادیر اولیه ضمیمه پیمان برای بخشی از پیمان، که براساس فهرست بها تنظیم شده باشد، موضوع بند ۶-۴۹.

۳-۱-۵۶ کاهش مبلغ ناشی از خسارت تاخیر در اتمام به موقع کار، موضوع بند ۴-۵ موافقتنامه.

۴-۱-۵۶ افزایش مبلغ ناشی از تسریع کار، به شرط پیش‌بینی پرداخت هزینه تسریع کار، در شرایط خصوصی.

۵-۱-۵۶ تغییر مبلغ ناشی از تعديل، در صورتی که در شرایط خصوصی برای جبران نوسان قیمت مصالح و تجهیزات، دستمزد نیروی انسانی و ... تعديل پیش‌بینی شده باشد، این تغییرات طبق روش پیش‌بینی شده در پیوست ۴، اعمال می‌گردد.

۶-۱-۵۶ کاهش مبلغ پیمان به دلیل قصور پیمانکار در اقدام به موقع برای اصلاح کارهای ناقص و انجام کار به وسیله کارفرما، موضوع بند ۵-۵۱.

۷-۱-۵۶ نحوه محاسبه تغییر مبلغ پیمان ناشی از تغییر کارها.

۸-۱-۵۶ در مواردی که فهرست بها طبق یکی از پیوستهای ۲ (برای بخشی از پیمان که براساس فهرست بها محاسبه می‌شود) و یا پیوست ۳ (فهرست بهای واحد کارهای

- اضافی و یا نقصانی) ، ضمیمه پیمان باشد ، و بهای کارهای اضافی و یا نقصانی در آنها موجود باشد ، برحسب مورد ، از قیمت فهرستهای یاد شده استفاده می شود .
- ۲-۵۶ در مواردی که فهرستهای یاد شده در بند ۱-۵۶ ، ضمیمه پیمان نباشد ، و یا بهای کارهای اضافی و یا نقصانی در آنها موجود نباشد ، قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی ، به یکی از دو روش زیر محاسبه می شود :
- قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی برحسب مورد ، براساس نرخ عوامل درج شده در بندۀای ۲-۲ پیوست ۲ و ۲-۳ پیوست ۳ پیمان و مدارک مثبته خرید مصالح و تجهیزات ، پس از منظور کردن هزینه های بالاسری (شامل سود پیمانکار) ، محاسبه می شود .
  - در صورت توافق دو طرف ، قیمت کارهای اضافی و یا نقصانی ، می تواند به صورت یک مبلغ مقطوع و یا ردیفهای جدید فهرست بها ، با رعایت سایر مفاد پیمان تعیین شود .
- ۳-۵۶ برای محاسبه تغییر مبلغ پیمان ناشی از تغییر احجام مقادیر کار انجام شده طبق پیمان نسبت به برآورد اولیه ، موضوع بند ۶-۴۹ (برای مواردی که بخشی از پیمان براساس فهرست بها تنظیم شده باشد) ، مبلغ پیمان به تناسب حجمها و مقادیر کارهای انجام شده طبق پیمان و براساس فهرست بهای ضمیمه پیمان ، محاسبه می شود .
- ۴-۵۶ کاهش مبلغ پیمان به دلیل قصور پیمانکار در اقدام به موقع برای اصلاح کارهای ناقص و انجام کار به وسیله کارفرما ، موضوع بند ۶-۵۶ ، برحسب مورد ، طبق یکی از روش‌های تعیین شده در بند ۲-۵۶ ، محاسبه می شود .

ماده ۵۷- صورت وضعیت قطعی

- ۱-۵۷ پس از انجام تحويل موقت طبق ماده ۶۰ ، همچنین تحويل تمام اسناد و مدارک باقیمانده به کارفرما ، از قبیل دستورالعملهای راه اندازی ، راهبری و نگهداری تجهیزات ، نقشه ها و مدارک فنی موضوع بند ۲-۱۸ پیوست ۱۸ ، مدارک بازرگانی و آزمایش تجهیزات و عملیات ساختمان و نصب ، و مدارک مرتبط با بیمه نامه ها و ضمانتنامه ها و هر نوع سند و مدرک دیگری که در پیمان به آنها اشاره شده است ، پیمانکار صورت وضعیت قطعی کارهای موضوع پیمان را تنظیم نموده و همراه مدارک زیر ، تسلییم مشاور کارفرما می کند :
- ۱-۱-۵۷ هرگونه بیمه نامه لازم برای مصون نگهداشت کارفرما از ادعای اشخاص ثالث ، از زمان تحويل موقت به بعد ، طبق شرایط خصوصی .
- ۱-۲-۵۷ مدارک دال بر حل و فصل هرگونه دعاوی ، از جمله ادعای مالکیت اشخاص ثالث ، در رابطه با اموال و حقوق موضوع پیمان .
- پیمانکار به همراه این مدارک ، اقرارنامه ای را تنظیم میکند که طی آن ، هرگونه حق تصرف و یا داشتن بدھی را در رابطه با پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان ، خرید دانش فنی ، مصالح و یا تجهیزات و سایر مطالباتی که ممکن است متوجه کارفرما شود

، منتفی دانسته و نسبت به حل و فصل ادعاهای خود ، مهندسان طراح و فروشنده‌گان ، توافقهای لازم را با طرفهای ذینفع به عمل آورده است .

۲-۵۷ در صورتی که به تشخیص کارفرما ، پیمانکار تمام تعهدات قراردادی خود را طبق اسناد پیمان انجام داده باشد ، و مدارک پیوست صورت وضعیت تعیین شده در بند ۱-۵۷ ، کامل باشد ، از سوی مشاور کارفرما ، ظرف مدت ده روز ، مراتب پذیرش و قبولی صورت وضعیت ، برای بررسی و پرداخت ، به پیمانکار اعلام می‌شود . در غیر این صورت ، ضمن بازگرداندن آن ، دلایل عدم پذیرش صورت وضعیت ، ظرف همان مهلت به پیمانکار اعلام می‌گردد ، تا وی نسبت به رفع نواقص کارها و یا تکمیل مدارک اقدام کرده ، و مجددًا صورت وضعیت را تسلیم نماید . پس از دریافت صورت وضعیت قابل قبول ، و به همراه اسناد و مدارک لازم ، مشاور کارفرما ظرف مدت ۶۰ روز ، صورت وضعیت مربوط را رسیدگی و تایید نموده و به کارفرما تسلیم می‌کند . کارفرما ظرف ۶۰ روز از تاریخ دریافت صورت وضعیت ، مبلغ صورت وضعیت قطعی را پس از کسور مربوط ، به پیمانکار پرداخت می‌کند و نسبت به آزاد سازی تضمین حسن انجام کار و انجام تعهدات به ترتیب طبق بندهای ۲-۱۴ و ۳-۱۴ اقدام می‌نماید . هرگاه کارفرما طلب پیمانکار را ظرف مهلت تعیین شده پرداخت نکند یا برای آزاد سازی ضماننامه‌های پیمانکار اقدام ننماید ، طبق بند ۸-۵۳ خسارت تاخیر پرداخت به پیمانکار تعلق می‌گیرد .

هرگاه براساس صورت وضعیت قطعی ، پیمانکار بدھکار شود ، باید در مدت ۳۰ روز از تاریخ تایید صورت وضعیت ، طلب کارفرما را بپردازد و اگر از این پرداخت استنکاف ورزد یا تاخیر کند ، کارفرما حق دارد بدون انجام تشریفات قضائی ، طلب خود را از محل سپرده‌ها و تضمینهای موجود پیمانکار وصول نماید و اگر مبالغ آنها تکافون نکند ، با رعایت قوانین جاری کشور از دیگر داراییهای او وصول کند .

۳-۵۷ در صورتی که کارهای موضوع پیمان ، بدون قصور پیمانکار ، دارای تأخیر قبل ملاحظه‌ای باشد ، و پیشافت کار پیمانکار به حدی رسیده باشد که مبلغ کارهای باقیمانده کمتر از کسور تضمین حسن انجام کار نزد کارفرما باشد ، پیمانکار می‌تواند صورت وضعیت قطعی کارهای تحويل شده بدون نقص و تکمیل شده تا آن تاریخ را تنظیم نموده و به مشاور کارفرما تسلیم کند تا طبق این ماده مورد اقدام قرار گیرد . در این صورت ، سایر تعهدات پیمانکار برای ادامه کارها به قوت خود باقی مانده ، و قرارداد همچنان نافذ خواهد بود .

۴-۵۷ با تأیید صورت وضعیت قطعی از سوی دو طرف ، پیمانکار ، از هرگونه ادعایی علیه کارفرما در رابطه با پیمان ، صرف نظر می‌کند ، مگر در مورد ادعاهایی که قبل از تأیید صورت وضعیت قطعی مطرح کرده باشد ، اما حل و فصل آن توسط دو طرف ، به زمانهای بعد موکول شده باشد .

مراحل تکمیل و تحويل کار

ماده ۵۸ - تکمیل مکانیکی (MECHANICAL COMPLETION)

کارهای ساختمان و نصب ، پیش راه اندازی و راه اندازی بوسیله کارفرما و براساس دستورالعملهای تهیه شده از سوی پیمانکار انجام می شود . پیمانکار در تمام مراحل نصب و پیش راه اندازی و راهاندازی ، طبق ماده ۲۴ و بند ۱-۲۶ در امر نظارت بر انجام صحیح کارها ، با کارفرما همکاری داشته ، در مراحل مختلف تحويل و تحول کارها از پیمانکاران عملیات ساختمان و نصب ، شرکت کرده و مدارک مربوط را تأیید می کند .

ماده ۵۹ - راهاندازی و آزمایش عملکردی (COMMISSIONING & PERFORMANCE TEST)

۱-۵۹ حذف می شود .

۲-۵۹ پس از راهاندازی و برقراری شرایط عملیاتی عادی و پایدار ، پیمانکار شروع آزمایشهاى عملکردی را درخواست می کند .

۳-۵۹ پس از تأیید کارفرما مبنی بر شروع آزمایشهاى عملکردی ، آزمایشها به ترتیب و طبق روشهاى درج شده در پیوست ۹ ، به منظور دستیابی به عملکرد تعیین شده در این پیوست ، انجام می شود .

۴-۵۹ در صورت عدم حصول تمام و یا برخی از شاخصهای عملکردی و مصارف ، طبق بند ۳-۹ پیوست ۹ ، عمل می شود .

ماده ۶۰ - تحويل موقت

۱-۶۰ پس از اتمام آزمایشهاى عملکردی موضوع ماده ۵۹ ، و حصول شاخصهای عملکردی و مصارف طبق بند ۲-۹ پیوست ۹ ، و یا اجرای تمهیدات پیش بینی شده در بند ۳-۹ پیوست ۹ ، پیمانکار درخواست تحويل موقت از کارفرما میکند . به همراه این درخواست ، تمام مدارک مربوط به بازرسیها و آزمایشهاى انجام شده ضمیمه می شود .

۲-۶۰ کارفرما ظرف مدت حداقل دو هفته از تاریخ وصول درخواست پیمانکار ، گواهی تحويل موقت را صادر می کند . به همراه این گواهی ، میزان جرایم پیمانکار در موارد عدم دستیابی به عملکرد پیش بینی شده در پیمان براساس پیوست شماره ۹ تعیین و اعلام می گردد .

۳-۶۰ تحويل موقت قسمتهایی از کار که طبق مشخصات فنی نیاز به راه اندازی و آزمایشهاى عملکردی ، موضوع ماده ۵۹ ، ندارند و آماده بهره برداری هستند ، نیز به روش بیش بینی شده در بندۀای ۱-۶۰ و ۲-۶۰ ، انجام می شود .

۴-۶۰ تحويل موقت قسمتهای مستقلی از کار ، قبل از تحويل کل کار ، در شرایط زیر مجاز است :

۱-۴-۶۰ در صورتی که برای تحویل بخش‌های جداگانه کار و برنامه زمانی آنها در پیمان پیش‌بینی لازم شده باشد.

۲-۴-۶۰ در طول مدت پیمان، کارفرما نیاز به تحویل قسمتهایی از کار را قبل از تحویل کل کار داشته باشد. در این صورت، مراتب را به پیمانکار ابلاغ می‌کند و پیمانکار بررسی لازم را برای حصول اطمینان از عدم تداخل و یا ایجاد مشکل در سایر قسمتها و عملکرد کل کار، به عمل آورده و موضوع، مورد توافق دو طرف قرار می‌گیرد. در هر یک از این موارد، تحویل موقت قسمتهای مورد نظر، به ترتیب بندهای ۱-۶۰ تا ۳-۶۰ انجام می‌شود.

۵-۶۰ حذف می‌شود.

۶-۶۰ کارفرما، امکان دسترسی در حد متعارف را برای تعمیر و یا رفع عیبهای مشخص شده در دوران مسئولیت رفع نقص، برای پیمانکار فراهم می‌کند.

ماده ۶۱ - دوره مسئولیت رفع نقص

۱-۶۱ پس از تحویل موقت کارها به شرح ماده ۶۰، هرگاه ظرف مدت حداقل یک سال و یا هر زمان طولانی‌تر دیگری که در شرایط خصوصی بیان شده باشد، هر نوع عیب و نقصی در کارهای در تعهد پیمانکار مشاهده شود، پیمانکار موظف است بلاfacile پس از دریافت دستور کارفرما، نسبت به رفع نقص، اصلاح و جایگزین نمودن کار معیوب و رفع آسیبهای ناشی از آن به بخش‌های دیگر کار، به هزینه خود اقدام کند. مشروط بر آن که عیوب و نواقص، ناشی از نگهداری و یا بهره‌برداری نادرست کار، مغایر با مشخصات فنی و دستورالعمل‌های بهره‌برداری و نگهداری از سوی کارفرما، نباشد.

۲-۶۱ پیمانکار، موظف است پس از انجام اصلاحات و یا تعویض و جایگزینی های لازم برای رفع عیب و نقص، آزمایش‌های لازم را برای حصول اطمینان از رفع عیب و اخذ تأیید کارفرما، به هزینه خود انجام دهد.

۳-۶۱ پس از رفع عیب هر قسمت از کار و تأیید کارفرما مبنی بر صحت انجام آنها، دوره مسئولیت رفع نقص آن قسمت از کار، از همان تاریخ شروع می‌شود.

۴-۶۱ هرگاه پیمانکار پس از ابلاغ دستور کارفرما مبنی بر رفع عیب و نقص کارها، طی مدت معقولی نسبت به رفع عیوب اقدام نکند، و یا در عمل نتواند عیوب را به نحوی صحیح رفع کند، کارفرما می‌تواند رأساً اقدام به رفع عیب نماید. هزینه های انجام شده به وسیله کارفرما، با احتساب هزینه های نیروهای غیرمستقیم و بالاسری های مربوط، به حساب بدھکاری پیمانکار منظور می‌شود.

ماده ۶۲ - تحويل قطعی

در پایان دوره مسئولیت رفع نقص ، موضوع ماده ۶۱ ، پس از درخواست پیمانکار و بررسی و تأیید کارفرما ، تاریخ و برنامه زمانی انجام آزمایشها و یا بازدید ، به همان نحو که در ماده ۶۰ بیان شده است ، تعیین می شود و پس از بازدید از کارها ، در صورت عدم مشاهده عیب و نقص در کار ، نسبت به تحويل قطعی کار اقدام می گردد . در صورت مشاهده عیب و نقص در کارها ، مراتب به پیمانکار ابلاغ می شود ، تا پس از رفع نواقص ، تحويل قطعی انجام شود .

تغییرات مدت پیمان، تأخیر، تعلیق، خاتمه پیمان

ماده ۶۳ - زمانهای پیمان

تاریخ شروع کارهای موضوع پیمان، تاریخ تعیین شده در بند ۲-۵ موافقنامه است، و پیمانکار موظف به شروع کارها در این تاریخ است، به ترتیب تعیین شده در بند ۲-۳ این شرایط عمومی و تکمیل کار در مدت تعیین شده در بند ۳-۵ موافقنامه.

هریک از مقاطع زمانی اصلی تعیین شده برای کارهای موضوع پیمان، مانند مدت پیمان از ارکان اصلی پیمان محسوب می شود.

ماده ۶۴ - تغییرات مدت پیمان

۱- تمدید مدت پیمان

تمام زمانها و مدت‌های پیش‌بینی شده برای شروع و خاتمه و مقاطع اصلی کارها، تنها در صورت وقوع هر یک از شرایط زیر، می‌توانند افزایش یابند.

۱-۱-۶۴ ۱- صدور دستور تغییر کار موضوع بند ۴-۴۹، که منجر به افزایش مدت پیمان شود.

۲-۱-۶۴ ۲- عدم انجام برخی از تعهدات کارفرما مرتبط با کار موضوع ماده ۴۷، با رعایت و ملاحظات پیش‌بینی شده در آن، که مانع از انجام به موقع کارهای موضوع پیمان و یا بخش‌هایی از آن شود.

۳-۱-۶۴ ۳- بروز شرایط قهری، موضوع ماده ۷۳.

۴-۱-۶۴ ۴- تغییر قوانین و مقررات، که به طور مستقیم باعث تأخیر در انجام بخش‌هایی از کار شود.

۵-۱-۶۴ ۵- بروز شرایط جوی استثنایی مانع انجام کار.

۶-۱-۶۴ ۶- تصمیم کارفرما مبنی بر به کارگیری پیمانکاران دیگر در محدوده کار پیمانکار، به شرح درج شده در بند ۲-۳۸.

۷-۱-۶۴ ۷- تعلیق مدت پیمان، موضوع ماده ۶۵.

۸-۱-۶۴ ۸- وقوع سایر عوامل و شرایط غیرقابل پیش‌بینی که ناشی از قصور پیمانکار نبوده و باعث تأخیر در اجرای کار شود.

در اثر هر یک از شرایط یاد شده، پیمانکار درخواست تمدید مدت پیمان را همراه با اسناد و مدارک مثبته به کارفرما تسلیم می‌کند، تا پس از بررسی کارفرما و توافق دو طرف، مدت تمدید مشخص و ملاک عمل قرار گیرد و به تناسب، برنامه‌های زمانی کارهای باقیمانده، به وسیله پیمانکار اصلاح شده و مجموعه مدارک، ضمیمه پیمان گردد.

۲- کاهش مدت پیمان

تمام زمانها و مدت‌های پیش‌بینی شده در پیمان، در شرایط زیر می‌توانند کاهش یابند:

۱-۲-۶۴ صدور دستور تغییرکار ، موضوع بند ۴۹-۴ (تغییر در کارها) ، که منجر به کاهش مدت پیمان شود .

۲-۲-۶۴ کارفرما می تواند اتمام زودتر از برنامه زمانی پیمان را با در نظر گرفتن امکانات و تواناییهای پیمانکار ، درخواست کند . در این صورت ، پیمانکار با بررسی شرایط مورد نظر کارفرما و با استفاده از قیمتهاهی پیمان ، سایر اسناد و مدارک لازم را تنظیم نموده ، پیشنهاد خود را مبنی بر اضافه مبلغ احتمالی و امکانات مورد درخواست ، به کارفرما تسلیم می کند .

۳-۲-۶۴ ۱-۲-۶۴ پس از توافق کارفرما و پیمانکار دایر بر کاهش مدت پیمان ، براساس بندهای تاریخ جدید به عنوان تاریخ اتمام پیمان تعیین می شود . پیمانکار باید برنامه زمانی اجرای کارهای موضوع پیمان را ، به تناسب شرایط و تاریخ جدید اتمام پیمان ، مورد تجدید نظر قرار داده ، برای بررسی مشاور کارفرما و تأیید او ، تسلیم کند . برنامه زمانی جدید پس از تصویب کارفرما ، به پیمانکار ابلاغ می شود ، و از آن پس ، سایر مفاد پیمان در مورد اتمام به هنگام کار ، بر مبنای تاریخ جدید ، نافذ خواهد بود . در صورت عدم تحقق کاهش مدت پیمان ، در پایان مدت توافق شده موضوع این بند ، اضافه مبلغ توافق شده پیمان به تناسب مدت کاهش نیافته ، کاهش می یابد و پیمانکار از این بابت مشمول خسارت تأخیر نمی شود .

ماده ۶۵ - تعلیق

۱-۶۵ کارفرما می تواند در طول مدت اجرای پیمان ، دستور تعلیق قسمتی از کار و یا تمام کار را در یک نوبت و حداقل برای مدت ۹۰ روز ، صادر کند . در ابلاغیه کارفرما ، باید تاریخ شروع تعلیق ، مشخص شود . پیمانکار ، موظف است پس از دریافت دستور کارفرما ، اجرای آن قسمت از کار و یا کل کار را به حالت تعلیق درآورد . ظرف ۱۴ روز قبل از پایان این مدت ، پیمانکار موضوع را برای اتخاذ تصمیم نهایی ، به کارفرما منعکس می کند . هرگاه پس از ۱۴ روز از دریافت درخواست پیمانکار ، دستور شروع مجدد کار از سوی کارفرما به پیمانکار صادر نشود ، وی می تواند خاتمه پیمان را درخواست کند و یا قسمت متوقف شده کار را ، از موضوع پیمان حذف نماید ، که در این صورت ، اقدامهای متعاقب آن ، طبق ماده ۶۷ انجام می شود . مدت تعلیق می تواند با توافق دو طرف ، تمدید شود .

۲-۶۵ برنامه کار ، تعیین تکلیف کارهای نیمه تمام از سوی کارفرما به پیمانکار ابلاغ می شود و پیمانکار ، موظف به پیروی از آنهاست . در مورد تجهیزات و مصالحی که هنگام ابلاغ تعلیق از سوی کارفرما ، در دست ساخت بوده‌اند ، پیمانکار با نظر کارفرما نسبت به تکمیل ساخت آنها اقدام می کند .

۳-۶۵ ۴-۶۵ نحوه محاسبه هزینه های ناشی از تعلیق ، در شرایط خصوصی ، بیان می شود .

ماده ۶۶ - تأخیر در اتمام به موقع کار

پیمانکار، موظف به انجام کارها، طبق برنامه زمانی منضم به پیمان و آخرین تجدید نظرهای آن است. هرگاه در تاریخ تعیین شده در برنامه زمانی منضم به پیمان و یا آخرین تجدید نظر آن، انجام کار یا قسمتهای اصلی آن به پایان نرسیده باشد، کارفرما به پیمانکار اخطار می‌کند که حداقل در طول مدت ۱۴ روز، کارها را به پایان برساند. پیمانکار، در طول این مدت باید نسبت به اتمام عملیات اقدام کند، و یا با ارسال اسناد و مدارک لازم، تمدید مدت پیمان را طبق بند ۱-۶۴، در خواست نماید. در صورت عدم اتمام کار در طول مدت یاد شده، یا عدم قبول دلایل وی از سوی کارفرما برای تمدید، پیمانکار ملزم به پرداخت خسارت تأخیر در کار، به میزان درج شده در شرایط خصوصی خواهد بود. حداقل مبلغ خسارت نیز، در بند ۴-۵ موافقتنامه درج شده است. تاریخ مبنای محاسبه تأخیرها، آخرین تاریخ تغییر یافته طبق بند ۱-۶۴ یا ۲-۶۴ است.

هرگاه تأخیر پیمانکار، بیشتر از حدی باشد که کارفرما را محق به دریافت حداقل خسارت مشخص شده در موافقتنامه بنماید، کارفرما می‌تواند با اخطار قبلی، طبق ماده ۶۸، پیمانکار را برکار کند.

ماده ۶۷ - خاتمه پیمان به درخواست کارفرما

کارفرما می‌تواند، بنا به مصلحت خود و بدون اعلام دلیل، در هر مقطعی پیش از تکمیل کار، پیمان را خاتمه دهد. در این صورت، طی اطلاعیه‌ای، مراتب را با مشخص کردن روز خاتمه پیمان، به پیمانکار اعلام می‌کند. در این اطلاعیه، تکلیف کارهایی که ناتمام ماندن آنها در شرایط روز صدور اطلاعیه موجب بروز خطر و یا زیان مسلمی است، به طور روشن مشخص می‌شود.

پس از دریافت اطلاعیه یاد شده، اقدامهای زیر انجام می‌شود :

۱-۶۷ پیمانکار، از شروع هر نوع کار جدید، غیر از تکمیل کارهای ناتمام که در اطلاعیه مشخص شده است، خودداری می‌کند. همچنین، اقدامهای حفاظتی را که از سوی کارفرما تعیین شده است، برای کارهای انجام شده قبلی به اجرا در می‌آورد.

۲-۶۷ پیمانکار، موظف است تمام پیمانهای خود را با مهندسان طراح و فروشنده‌گان، با رعایت ماده ۱-۶۷ متوقف سازد، مگر آن دسته از پیمانهای وی را که کارفرما خواستار ادامه آنها از طریق انتقال پیمان، به خود است. اسناد و مدارک مربوط به تدارک تجهیزات و مصالحی را که در چارچوب برنامه زمانی موضوع بند ۱-۲-۳، در مرحله سفارش خرید به سازندگان یا فروشنده‌گان و یا سایر مراحل خرید و حمل، تا قبل از رسیدن به کارگاه هستند، و همچنین سایر اسناد مربوط به تعهدات پیمانکار در برابر اشخاص ثالث و در ارتباط با پیمان، باید همراه اسناد مثبته مالی تحويل کارفرما شود.

همچنین پیمانکار تمام مصالح و تجهیزات حمل شده به کارگاه را تقویم می‌کند و همراه اسناد مثبته تسلیم کارفرما می‌نماید.

۳-۶۷ کارفرما ، آن قسمت از کارها را که ناتمام است ، طبق ماده ۶۲ تحویل قطعی گرفته و آن قسمت از کارها را که کاملاً پایان یافته است (و مراحل راه اندازی و آزمایش‌های عملکردی آن با موفقیت انجام شده است) ، طبق ماده ۶۰ تحویل موقت می‌گیرد .

۴-۶۷ حذف می‌شود .

۵-۶۷ حذف می‌شود .

۶-۶۷ پیمانکار ، موظف است تمام نقشه‌ها مشخصات فنی و تمام اسناد و مدارکی را که توسط وی ، مهندسان طراح و فروشنده‌گان تهیه شده است . به کارفرما تحویل دهد .

۷-۶۷ پیمانکار ، صورت وضعیت کارهای انجام شده را تا تاریخ ابلاغ خاتمه پیمان ، تنظیم کرده و به مشاور کارفرما تسلیم می‌کند . در این صورت وضعیت ، هزینه‌های تقویم شده در بندهای ۲-۶۷ و ۴-۶۷ ، نیز درج می‌شود .

به همراه این صورت وضعیت ، مدارک زیر به وسیله پیمانکار پیوست می‌شود :

— هرگونه بیمه نامه لازم برای مصون نگهداشت کارفرما در برابر ادعاهای اشخاص ثالث ، از زمان تحویل موقت (برای بخش‌های تحویل موقت شده) به بعد ، طبق شرایط خصوصی .

— مدارک دال بر حل و فصل هرگونه دعاوی ، از جمله ادعاهای مالکیت اشخاص ثالث ، در رابطه با کارهای موضوع پیمان ، پیمانکار ، به همراه این مدارک ، اقرارنامه‌ای را تنظیم و به کارفرما تسلیم می‌کند که طی آن ، هرگونه حق تصرف و یا داشتن بدھی را در رابطه با خرید دانش فنی ، مصالح و تجهیزات ، و سایر مطالباتی که ممکن است متوجه کارفرما شود . منتفی دانسته و نسبت به حل و فصل ادعاهای پرداخت بدھیهای خود ، مهندسان طراح و فروشنده‌گان ، توافقهای لازم را با طرفهای ذینفع به عمل آورده است . و در این زمینه ، تضمینهای لازم را به کارفرما تسلیم خواهد کرد .

— اسناد مثبته ، مربوطه به هزینه‌های موضوع بندهای ۲-۶۷ و ۴-۶۷ .

۸-۶۷ در صورتی که صورت وضعیت و اسناد و مدارک تحویل شده از سوی پیمانکار ، موضوع بند ۷-۶۷ از نظر مشاور کارفرما قابل قبول باشد ، ظرف مدت حداقل یک ماه ، مراتب پذیرش کفايت مدارک و قبولی صورت وضعیت برای بررسی ، به پیمانکار اعلام می‌شود . در غیر این صورت ، ضمن استداد آن ، دلایل عدم پذیرش صورت وضعیت ، ظرف همان مهلت قبلی به پیمانکار اعلام می‌گردد ، تا وی نسبت به تکمیل مدارک اقدام کند و مجددأ صورت وضعیت را تسلیم نماید . پس از دریافت صورت وضعیت قابل قبول مشاور کارفرما ، صورت وضعیت ظرف مدت ۱۵ روز به وسیله مشاور کارفرما و ۱۵ روز دیگر به وسیله کارفرما بررسی ، و مبلغ آن پس از کسر کسور مربوط به پیمانکار پرداخت می‌گردد .

۹-۶۷ با تأیید مبلغ صورت وضعیت قطعی از سوی دو طرف ، پیمانکار از هرگونه ادعایی علیه کارفرما در ارتباط با پیمان صرفنظر می‌کند ، مگر در مورد ادعاهایی که قبل از ابلاغ خاتمه پیمان مطرح کرده باشد ، اما حل و فصل آن از سوی دو طرف ، به زمانهای بعد موكول شده باشد . هرگاه کارفرما در مدت ۱۵ روز از تاریخ تأیید صورت وضعیت ، طلب پیمانکار را پرداخت نکند ، طبق بند ۸-۵۳ ، خسارت تأخیر پرداخت به پیمانکار تعلق می‌گیرد .

۱۰-۶۷ ضمانتنامه انجام تعهدات و مبالغ تضمین حسن انجام کار ، به تناسب بخش‌های تحويل موقع و قطعی شده کار ، براساس ماده ۱۴ ، آزاد و مسترد می‌شود .

ماده ۶۸ - برکناری پیمانکار

۱-۶۸ وقوع هر یک از شرایط زیر ، می‌تواند باعث برکناری پیمانکار از تمام یا قسمتی از کارهای موضوع پیمان شود ، بدون آنکه از سایر اختیارات و حقوق کارفرما بکاهد .

۱-۱-۶۸ قصور مستمر پیمانکار در اجرای کارهای موضوع پیمان ، طبق اسناد و مشخصات فنی پیمان و بدون آنکه محدود به آنها باشد ، شامل موارد زیر خواهد بود :

- قصور در انجام دادن به موقع کارهای فنی و مهندسی .
- قصور در تأمین به موقع مصالح و تجهیزات ، از نظر کمی و کیفی .
- تأخیر در شروع و اتمام قسمتهای مختلف کار و عقب ماندن از برنامه زمانی کارها ، با توجه به ماده ۶۶ .

- توقف تمام یا قسمتی از کار ، بدون دلیل موجه یا به علت توقيف اموال پیمانکار از سوی محاکم قضایی .

۲-۱-۶۸ عدول بارز ، یا نادیده انگاشتن برخی از مفاد پیمان .

۳-۱-۶۸ ورشکستگی یا انحلال شرکت پیمانکار که موجب توقف و یا کندی پیشرفت کار شود .

۴-۱-۶۸ واگذاری پیمان از سوی پیمانکار ، به اشخاص ثالث .

۵-۱-۶۸ حذف می‌شود .

۲-۲-۶۸ در صورتی که به علت هر یک از عوامل یاد شده ، کارفرما در نظر داشته باشد پیمانکار را از تمام یا بخشی از کار برکنار کند ، مراتب را با درج مواردی که به آنها استناد نموده است ، به پیمانکار ابلاغ می‌کند .

پیمانکار ، مکلف است ظرف مدت هفت روز از تاریخ دریافت ابلاغ کارفرما ، در صورتی که دلایلی حاکی از عدم انطباق نظر کارفرما با موارد اعلام شده داشته باشد ، مراتب را به اطلاع کارفرما برساند . اگر ظرف مهلت مقرر پاسخی از سوی پیمانکار نرسد ، یا کارفرما دلایل اقامه شده را مردود بداند ، کارفرما بر حسب مورد ، برکناری پیمانکار را از تمام یا بخشی از کار به وی ابلاغ می‌کند و بدون نیاز به انجام دادن تشریفات قضایی ، به ترتیب مفاد این ماده ، عمل می‌نماید .

۱-۲-۶۸ مصالح و تجهیزات حمل شده از سوی پیمانکار به کارگاه ، براساس اسناد حمل و صور تجلیسه‌های تحويل ، بوسیله دو طرف صورت برداری شده و تقویم می‌گردد .

۲-۲-۶۸ پیمانکار موظف است تمام پیمانهای خود با مهندسان طراح و فروشنده‌گان را متوقف سازد مگر آن دسته از قراردادهایی را که کارفرما خواستار ادامه آنها از طریق واگذاری و انتقال پیمان به خود می‌باشد . اسناد و مدارک مربوط به تدارک تجهیزات و مصالحی که در چارچوب برنامه زمانی طبق بند ۱-۲-۳ ، در مرحله سفارش خرید به

فروشنده‌گان و یا سایر مراحل خرید تا قبل از حمل به کارگاه می‌باشند، همچنین سایر اسناد مربوط به تعهدات پیمانکار در مقابل اشخاص ثالث و در رابطه با پیمان، باید از سوی پیمانکار همراه اسناد مثبته مالی تحويل کارفرما شود.

۳-۲-۶۸ پیمانکار، موظف است تمام پیمانهای خود را با مهندسان طراح، فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم، که کارفرما خواستار ادامه آنها نیست، با رعایت مفاد بندهای قبل، متوقف سازد، همچنین، اسناد و مدارک مربوط به تدارک تجهیزات و مصالحی را که در چارچوب برنامه زمانی طبق بند ۱-۲-۳، در مرحله سفارش خرید به فروشنده‌گان و یا سایر مراحل خرید و حمل تا قبل از رسیدن به کارگاه، هستند را به کارفرما منتقل کند. همچنین، باید سایر اسناد مربوط به تعهدات خود را در برابر اشخاص ثالث و در رابطه با پیمان، همراه اسناد مثبته مالی، تحويل کارفرما دهد.

۴-۲-۶۸ پیمانکار، موظف است تمام نقشه‌ها، مشخصات فنی و اسناد و مدارکی را که توسط وی، مهندسان طراح، فروشنده‌گان و پیمانکاران دست دوم تهیه شده اند، به کارفرما تحويل دهد.

۵-۲-۶۸ پس از انجام صورت برداریها، مبالغ زیر محاسبه می‌شود:

— بهای کارهای انجام شده طبق پیمان، تا زمان برکناری پیمانکار.

— بهای تجهیزات و مصالح موجود در کارگاه، که طبق مشخصات فنی پیمان تأمین شده اند.

— هزینه تأديه شده از سوی پیمانکار، برای آن بخش از تجهیزات و مصالحی که پیمانکار در چارچوب برنامه زمانی تهیه شده طبق بند ۱-۲-۳، در مرحله سفارش خرید به سازندگان، فروشنده‌گان، یا سایر مراحل خرید و حمل تا قبل از رسیدن به کارگاه هستند، و اسناد آنها تحويل کارفرما شده است.

۶-۲-۶۸ صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده تا زمان برکناری پیمانکار، تهیه شده و مابه التفاوت آن با پرداختهای قبلی به پیمانکار، مشخص می‌شود.

در صورتی که این مابه التفاوت مثبت باشد، رقم مابه التفاوت به حساب طلب پیمانکار منظور می‌شود، و در صورت منفی بودن آن، رقم مابه التفاوت به حساب بدھی وی منظور می‌گردد. ضمانتنامه انجام تعهدات، تا تاریخی که کارفرما تعیین می‌کند، به وسیله پیمانکار تمدید شده و مبالغ تضمین حسن انجام کار یا ضمانتنامه معادل آن با توجه به ماده ۱۲، نزد کارفرما باقی می‌ماند.

۷-۲-۶۸ کارفرما، از طریق ارجاع کار به سایر پیمانکاران و یا سایر روشهای متعارف، نسبت به تکمیل کار اقدام و هزینه‌های اتمام کار را با در نظر گرفتن هزینه‌های بالاسری خود، ثبت می‌کند.

هرگاه مجموع هزینه انجام شده به وسیله کارفرما، برای تکمیل کار و رقم صورت وضعیت قطعی، از رقم پیمان کمتر باشد، تفاوت آن به پیمانکار پرداخت می‌شود و با

رعایت ماده ۱۴ ، تضمین حسن انجام کار و ضمانتنامه انجام تعهدات پیمانکار ، آزاد می گردد .

هرگاه مجموع هزینه انجام شده به وسیله کارفرما برای اتمام کار ، و رقم صورت وضعیت قطعی ، از مبلغ پیمان بیشتر باشد ، کسری مبلغ مورد نیاز برای اتمام کار ، از محل مطالبات پیمانکار و از جمله ضمانتنامه انجام تعهدات و تضمینهای حسن انجام کار وی ، تأمین می شود . در صورتی که مطالبات و تضمینهای پیمانکار برای این منظور کافی نباشد ، و یا مانده حساب پیمانکار در صورت وضعیت قطعی منفی باشد ، پیمانکار باید مابه التفاوت مربوط را به کارفرما تأديه نماید . در صورت استنکاف پیمانکار از پرداخت بدھی خود ، کارفرما طلب خود را با رعایت قوانین جاری کشور ، از سایر داراییهای پیمانکار وصول می کند .

ماده ۶۹ - خاتمه پیمان به درخواست پیمانکار

۱-۶۹ ۱ پیمانکار ، در موارد زیر می تواند درخواست خاتمه پیمان را از کارفرما بنماید :

۱-۱-۶۹ ۱ تأخیر در پرداخت پیش پرداخت و یا صورت وضعیت های تأیید شده از سوی کارفرما ، به مدت ۹۰ روز از زمان پیش بینی شده در پیمان .

۲-۱-۶۹ ۲ حذف می شود .

۳-۱-۶۹ ۳ تأخیر در انجام کارهای ساختمن و نصب و سایر تعهدات کارفرما به نحوی که در اثر این تأخیرها انجام آزمایشهای عملکردی و تحويل کارها بیش از ۱/۳ (یک سوم) مدت پیمان به تأخیر افتد .

۴-۱-۶۹ ۴ افزایش یا کاهش مبلغ پیمان به میزان بیش از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان ، طبق قسمت آخر ماده ۳-۴۹ .

۲-۶۹ ۲ پس از دریافت درخواست پیمانکار ، کارفرما در طول پانزده روز ، پیمانکار را برای مذاکره و توافق در مورد ادامه کار ، دعوت می کند . در صورتی که ۱۴ روز پس از دعوت کارفرما و تشکیل اولین جلسه مذاکره ، دو طرف در مورد ادامه کار به توافق نرسند ، به پیمان خاتمه داده می شود و اقدامهای پس از آن ، براساس ماده ۶۷ به اجرا گذاشته می شود .

ماده ۷۰ - خاتمه پیمان به علت وقوع حوادث قهری

در صورت وقوع حوادث قهری موضوع ماده ۷۳ ، و ادامه آن به مدت بیش از ۱۸۰ روز ، پیمان خاتمه یافته و اقدامهای پس از آن ، براساس ماده ۶۷ اجرا می شود .

خطرات و زیانهای احتمالی و مسئولیت دو طرف پیمان

ماده ۷۱ - مسئولیتهای کارفرما ، در پذیرش ضرر و زیان (RISKS)

مسئولیتهای کارفرما در پذیرش ضرر و زیان به شرح زیر است :

۱-۷۱ وقوع شرایط قهری (FORCE MAJOUR) ، به شرح ماده ۷۳ .

۲-۷۱ بهره برداری و تصرف تمام یا قسمتی از کارها به وسیله کارفرما ، یا اشخاص ثالث ، و بروز خطراتی که ناشی از قصور پیمانکار نباشد .

۳-۷۱ وجود اشتباه در نقشه ها ، مدارک فنی تهیه شده به وسیله کارفرما ، یا اشتباه در اطلاعات مبنای طراحی تسلیم شده از سوی وی به پیمانکار ، و یا تأخیر در تحويل آنها .

۴-۷۱ بروز زیانهای ناشی از اجرای بخشها ی از کار ، به وسیله کارفرما .

۵-۷۱ عدم اجرای تعهدات قراردادی به وسیله کارفرما ، یا هر یک از عوامل منتبه به وی .

۶-۷۱ تغییر در قوانین و مقررات داخلی ، که به نحو بارزی منجر به افزایش هزینه ، یا زمان اجرای کار شود .

ماده ۷۲ - مسئولیتهای پیمانکار ، در پذیرش ضرر و زیان

مسئولیتهای پیمانکار در پذیرش خطرات و ضرر و زیان ، شامل تمام مسئولیتهای درج شده در پیمان و پذیرش انواع خطرات و ضرر و زیانهایست ، بجز آنچه که به عنوان مسئولیتهای کارفرما ، در ماده ۷۱ مشخص شده است . موارد زیر ، در زمرة خطرات پذیرفته شده از سوی پیمانکار هستند :

۱-۷۲ پیمانکار ، مسئول مراقبت و حفاظت از مصالح و تجهیزات تا زمان تحويل به کارفرماست . مسئولیت پیمانکار ، از این تاریخ به بعد محدود به مسئولیت رفع نقص در دوره مسئولیت رفع نقص ، موضوع ماده ۶۱ است .

۲-۷۲ جبران خسارت به اشخاص ثالث ، و پاسخگویی به ادعاهای : مسئولیت جبران هرگونه خسارت واردہ به اشخاص ثالث ، و یا ادعاهای آنها ، در موارد مرتبط با موضوع پیمان ، به عهده پیمانکار است و وی موظف به پاسخگویی و جبران خسارتها و مصون نگهداشتن کارفرما از این گونه ادعاهای خسارتی است .

۳-۷۲ با وجود انتقال مالکیت مصالح و تجهیزات به کارفرما از زمان بسته‌بندی و یا بارگیری ، مسئولیت مراقبت از تمام تجهیزات و مصالح طبق بند ۱-۷۲ ، به عهده پیمانکار است .

ماده ۷۳ - وقوع حوادث قهری

۱-۷۳ حوادث قهری به معنی بروز هرگونه شرایطی خارج از اختیار کارفرما و پیمانکار ، به رغم پیش‌بینی تمهیدات لازم و معقول توسط دو طرف است ، که ادامه کار را غیرممکن کند .

حوادث قهری از جمله ، شامل موارد زیر است ، بی آنکه محدود به آنها باشد :

۱-۱-۷۳ جنگ ، اعم از اعلام شده یا نشده ، یا اشغال به وسیله بیگانگان .

۲-۱-۷۳ شورش ، انقلاب . یا کودتای نظامی ، یا جنگ داخلی .

۳-۱-۷۳ تشعشعات هسته‌ای ، یا نشت سایر مواد رادیواکتیو و سمی .

۴-۱-۷۳ اعتصابهای عمومی کارگری ، به استثنای مواردی که تنها محدود به کارکنان پیمانکار باشد .

۵-۱-۷۳ شیوع بیماریهای واگیردار .

۶-۱-۷۳ زلزله ، سیل و طغیانهای غیرعادی (با توجه به آمارهای موجود و به رغم پیش‌بینی تمهیدات لازم ، به تناسب اطلاعات موجود از سوی پیمانکار) ، آتش‌سوزی‌های دامنه‌دار و غیرقابل کنترل .

۲-۲-۷۳ عدم انجام تعهدات قراردادی توسط هریک از دو طرف به علت بروز شرایط قهری ، به منزله قصور یا نقض پیمان تلقی نمی‌شود . همچنین ، هیچ یک از دو طرف ، مسئول خسارتهایی که طرف دیگر در نتیجه عدم اجرا و یا تأخیر در اجرای تعهدات خود ناشی از شرایط قهری ، دیده است ، نخواهد بود .

۳-۳-۷۳ هرگاه به نظر هر یک از دو طرف پیمان ، شرایط قهری پیش آمده باشد ، که باعث وقفه و عدم امکان اجرای تعهدات قراردادی از سوی وی شود ، بی درنگ مراتب را به طرف دیگر اطلاع می‌دهد .

۴-۴-۷۳ پیمانکار ، موظف است حداکثر کوشش خود را برای اتمام کارهایی که در شرایط قهری رها کردن آنها منجر به زیان جدی به آنها می‌شود ، و همچنین حمل بخششایی از مصالح و تجهیزات ساخته شده که در شرایط قهری قرار ندارد ، به کار بندد .

در صورتی که پیمانکار در اجرای مفاد این کارها متحمل هزینه‌های اضافی شود ، هزینه‌های مربوط ، پس از تأیید کارفرما ، پرداخت می‌شود .

۵-۵-۷۳ در مورد خسارتهای واردہ به کارها و اموال در نتیجه بروز شرایط قهری ، به ترتیب زیر عمل می‌شود :

۱-۵-۷۳ هرگاه خسارت واردہ به کارهای موضوع پیمان ، مشمول بیمه موضوع ماده ۱۵ باشد ، جبران خسارتهای واردہ به کارفرما و همچنین هزینه کارهایی انجام شده به وسیله پیمانکار ، که بهای آنها پرداخت نشده است ، از محل بیمه تأمین می‌شود .

۲-۵-۷۳ هرگاه خسارت واردہ به کارهای موضوع پیمان ، مشمول بیمه نبوده و یا میزان آن برای جبران خسارت واردہ کافی نباشد ، جبران خسارت به عهده کارفرماست ، مشروط بر آنکه پیمانکار تعهدات خود را در مورد تهیه بیمه‌نامه‌ها ، به ترتیب درج شده در مواد ۱۵ و ۱۶ ، انجام داده باشد .

۶-۶-۷۳ حذف می‌شود .

۷-۷-۷۳ پس از رفع شرایط قهری ، پیمانکار مکلف است با ابلاغ کارفرما ، اجرای کارها را بلافاصله آغاز کند . در این صورت ، تمدید مناسبی از سوی پیمانکار پیشنهاد می‌شود ، که پس از بررسی و تصویب کارفرما ، به پیمانکار ابلاغ می‌شود . هرگاه شرایط قهری بیش از ۱۸۰ روز ادامه

یابد ، در آن صورت ، به پیمان خاتمه داده شده و اقدامهای پس از آن ، طبق ماده ۶۷ انجام میشود .

ماده ۷۴ - حد مسئولیت مالی پیمانکار

۱-۷۴ حداکثر تعهد پیمانکار در برابر کارفرما (MAXIMUM LIABILITY) معادل مبلغ درج شده در ماده ۶ موافقتنامه است .

۲-۷۴ به غیر از آنچه به عنوان خسارت تأخیر در اتمام به موقع کار ، موضوع ماده ۶۶ آمده است . هیچ یک از دو طرف پیمان در برابر طرف دیگر ، در مورد خسارت‌های غیرمستقیم از قبیل عدم‌النفع ، عدم استفاده و بهره‌برداری ، عدم انعقاد پیمانهای جدید و مانند اینها که ممکن است متحمل شود ، مسئول نیست .

حل اختلاف ، اقامتگاه قانونی ، قانون حاکم

ماده ۷۵ – حل اختلاف

دوطرف ، باید نهایت کوشش خود را برای حل اختلاف بین خود در رابطه با این پیمان ، بطور دوستانه به کار بزند .

هرگونه اختلاف ناشی از این پیمان را که نتوان به صورت دوستانه بین دو طرف حل و فصل کرد ، به هیأتی متشکل از نماینده وزیر یا بالاترین مقام کشوری سازمان کارفرما (در مورد کارفرماهایی که تابع هیچ یک از وزارت‌خانه ها نیستند) و نمایندگان دو طرف پیمان ، ارجاع می شود . در صورتی که نسبت به مورد اختلاف توافق حاصل نشود ، موضوع باید در دادگاههای صالحه ایران ، حل و فصل گردد .

ماده ۷۶ – اقامتگاه قانونی

اقامتگاه قانونی کارفرما و پیمانکار ، همان است که در موافقتنامه نوشته شده است . در صورتی که یکی از دو طرف ، محل قانونی خود را تغییر دهد ، باید نشانی جدید خود را دست کم ۱۵ روز پیش از تاریخ تغییر ، به طرف دیگر اطلاع دهد . تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده است ، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال میشود و دریافت شده تلقی می گردد .

ماده ۷۷ – قوانین و مقررات حاکم بر پیمان

قوانين و مقررات حاکم بر این پیمان ، تنها قوانین و مقررات کشور جمهوری اسلامی ایران است .

نماینده پیمانکار	نام و نام خانوادگی
نام و نام خانوادگی	امضا
امضا	
مهر	

نماینده کارفرما
نام و نام خانوادگی
امضا

شرایط خصوصی

شرایط خصوصی پیمان

این شرایط خصوصی ، در توضیح و تکمیل موادی از شرایط عمومی است که تعیین تکلیف برخی از مواد در آنها ، به شرایط خصوصی موقول شده است . از این رو ، هرگونه نتیجه‌گیری و تفسیر مواد مختلف این شرایط خصوصی ، به تنها ی و بدون توجه به ماده مربوط در شرایط عمومی ، فاقد اعتبار است . شماره مواد درج شده در این شرایط خصوصی ، همان شماره مواد و بندهای مربوط در شرایط عمومی است .

ماده ۲-۳-۷ فهرست مراجع فنی به شرح زیر است .

- ۱ - در رشته ..... شرکت / آقای ..... به نشانی ۲

ماده ۱۰ .

- زبان مدارک فنی کار ، ..... است .
- زبان مکاتبه ها و استناد دیگر ، ..... است .

ماده ۱۳-۱

- ۱ - مبلغ ضمانتنامه انجام تعهدات ، معادل ..... است .
- ۲ - مدت اعتبار ضمانتنامه انجام تعهدات ، ..... است .

ماده ۱۴-۳ ، شرایط آزاد سازی ضمانتنامه انجام تعهدات ، به شرح زیر است :

.....
.....
.....

ماده ۱۵-۳ ، مسئولیت تأمین هزینه بیمه‌نامه‌ها ، به شرح زیر است :

- ۱ - هزینه بیمه نامه های ..... به عهده ۲

ماده ۱۶-۳ . مدت اعتبار بیمه‌نامه‌ها ، به شرح زیر است :

بیمه نامه ..... به مدت .....
.....

ماده ۱-۱۸ . ترتیب دریافت خسارتهای بیمه ، به شرح زیر است :

ماده ۲۵-۳. حذف می شود.

۲-۲۸ . حذف می شود .

ماده ۱-۳۸ . نحوه هماهنگی پیمانکار با سایر پیمانکاران ، یا گروههای اجرایی کارفرما و وظایف وی در قبال آنان ، به شرح زیر است :

مادہ ۳۸-۲۔ حذف می شود۔

مادہ ۳۸-۳۔ حذف می شود۔

۱۸

۱- مسئولیت هر یک از دو طرف پیمان در پرداخت حقوق و عوارض گمرکی برای واردات مصالح و تجهیزات موضوع پیمان، به شرح زیر است:

۲- حذف می شود .

ماده ۵۲-۸-۸. مبلغ پیمان، از جمله شامل جبران هزینه های زیر، علاوه بر هزینه های درج شده در ماده ۵۲ است.

ماده ۵۳-۷-۱. میزان کسور حسن انجام کار برای بخش‌های مختلف کار، به شرح زیر است:

ماده ۵۳-۸ . به ازای هر ۳۰ روز تأخیر نسبت به مدت مقرر در بند ۴-۵۳ شرایط عمومی در پرداخت صورت وضعیت‌های پیمانکار ، مبلغ ..... ، به عنوان جبران هزینه‌های اضافی پیمانکار در مدت تأخیر ، به وی پرداخت می‌شود .

ماده ۵۴-۲ . به عنوان جبران هزینه‌های بالاسری پیمانکار ، برای تهیه و تأمین مصالح و تجهیزات از محل مبالغ مشروط ، ..... درصد قیمت واقعی پرداخت شده توسط پیمانکار ، به وی پرداخت می‌شود .

ماده ۵۵ . نرخ تسعیر بخش ارز خارجی و سایر ضوابط مربوط به پرداخت آن ، به شرح زیر است .

.....
.....
.....

ماده ۵۶-۴ . در صورت تکمیل پیش از موعد کار ، کارفرما هزینه تسریع کار را به نحو تعیین شده در زیر ، به پیمانکار پرداخت می‌کند .

.....
.....
.....
.....

ماده ۵۶-۱ . (عدم شمول تعديل به پیمان ، یا نحوه مشمول تعديل شدن پیمان درج شود .)

.....
.....
.....

ماده ۵۷-۱ . پیمانکار ، موظف است بیمه نامه‌های زیر را برای مصون نگهداشتن کارفرما از زمان تحويل موقت کار به کارفرما ، به هزینه خود و به نام کارفرما ، دریافت و تسلیم کند :

.....
.....

ماده ۶۰-۵ . حذف می‌شود .

ماده ۶۱-۱ . دوره مسئولیت رفع نقص کارهای موضوع این پیمان ، پس از تحويل موقت کارها ، ..... روز است .

ماده ۳-۶۵ . برای جبران هزینه های ناشی از نگهداری کارها در دوران تعليق و سایر هزینه های ناشی از آن ، مبالغ زیر ، به وسیله کارفرما به پیمانکار پرداخت می شود :

.....
.....
.....

ماده ۶۶ . در صورت تأخیر پیمانکار در تکمیل طبق برنامه کار ، یا قسمتهای اصلی آن ، خسارت تأخیر ، به شرح زیر از پیمانکار وصول می شود .

.....
.....
.....

نماينده پيمانکار
نام و نام خانوادگى
امضا
مهر

نماينده کارفرما
نام و نام خانوادگى
امضا

State Management and Planning Organisation – Ministry of Oil

Agreement, Appendices, General Conditions and Special Conditions for
Engineering and Procurement (EP) Contracts for Industrial Works

AGREEMENT

AGREEMENT

This agreement is made on ....., between....., residing at ..... , which in this contract is called the employer, on the one part, and ....., registered under No..... in the State Administration Registrar of Companies and Industrial Ownership of Iran and under No....., in the city of ....., country of ..... and in this contract called the contractor residing at ..... , ... on the other part, in accordance with regulations and provisions stipulated in the documents of this contract.

Words and expressions in this agreement have the same meanings, which are assigned to them in the general and special conditions of the contract.

Article 1. Subject of the Contract

Subject of the contract contains the performance of engineering services, supply of the materials and equipment and performing other services as described in appendix 10, for construction of ..... located at .....

Terms and conditions for transfer of the contractor's right of using the licence by the employer, in relevant and necessary cases, are set forth in appendix 16.

Article 2. Contract Documents

The following documents form the whole contract between the employer and the contractor and each one is valid as a part of the contract:

- Agreement
- Appendices
- General conditions
- Special conditions
- Other documents, which are prepared in accordance with provisions of the contract, during performance of the works, and are approved by the parties of the contract.

Article 3. Contract Price

3.1. The contract price consists of the following amounts of Rials and foreign currency:

- Rial amount: .....
- Foreign currency amount: .....

The employer shall pay to the contractor, the contract price, against fulfilment of his obligations.

The contract price breakdown is in accordance with appendix 1.

3.2. The contract price is a lump sum amount, except in the following cases:

3.2.1. Variations of the Works, Subject of Article 49 of the General Conditions

The cost of the variations of the works is calculated in accordance with the price list set forth in appendix 3, and the variations measurements.

3.2.2. Works Based on Unit Price

In case a portion of the contract price is in the form of unit price items, the contract price for this portion of the works is an initial price and the final price shall be calculated on the basis of measurement of the works performed in accordance with the contract and the unit price list of the works (appendix 2).

3.2.3. Adjustment

In case, all or a portion of the contract price is subject to adjustment in accordance with the special conditions of the contract.

3.2.4. The amount(s) as specified herein below are considered as the provisional sum (subject of article 54 of the general conditions) for supply of the materials and equipment and performance of services as specified in appendix 17.

- Rial amount:
- Foreign currency amount:

- 3.3. The contract price includes the supply of spare parts for pre-commissioning and .....years operation period by the contractor, as specified in appendix 11.

Article 4. Terms of Payment

- 4.1. Payment to the contractor is made in accordance with appendix 5.
- 4.2. In case a foreign currency credit is to be opened, the procedure for opening the credit and respective forms shall be in accordance with appendix 7.

Article 5. Effective Date, Commencement of the Works and the Contract Period

- 5.1. Effective date of the contract starts just after signing and exchanging of the contract, submission of performance guarantee, and realisation of the following conditions:
.....
.....

In case, the specified conditions are not fulfilled within 90 days after signing and exchanging of the contract and submission of performance guarantee, the parties may agree on an effective date for the contract.

In case, the contractor does not agree with the employer on effective date of the contract, the guarantees submitted by the contractor are returned to him and his account shall be settled.

5.2. Commencement Date of the Works

The employer, within 30 days after effective date of the contract, will notify the contractor of the commencement of the works; otherwise the contractor commences the works after expiration of 30 days deadline.

5.3. The Contract Period

Period for completion of the works and provisional acceptance is.....days from the commencement date of the works.

The details of milestones are specified in appendix 14. Variations of the period of performance of the works are in accordance with article 64 of the general conditions.

5.4. Liquidated Damages for Delays in Timely Completion of the Works

In case the contractor delays in completion of the works or main items as a result of his default (Article 66 of the general conditions), the liquidated damages equivalent to the amount specified in the special conditions will be charged to the contractor for each day of delay in timely completion of the works. The total amount related to these delays, shall not exceed ..... percent of the contact price.

5.5. Early Completion of the Works

Should the contractor complete the works, subject of the contract, before the expiration of the period set for completion of the works, the amount specified in the special conditions shall be paid to the contractor as the bonus for early completion of the works for each day of early completion of the works.

Article 6. Maximum Liability

The maximum financial liability of the contractor against the employer in this contact (subject of article 74 of the general conditions) is equivalent to ..... percent of the contract price.

Article 7. Employer's Consultant

The employer's consultant concerning article 50 of the general conditions is....., residing at
.....

Scope of authorities of the employer's consultant is described in appendix 8.

Employer's Representative

Name

Position

Signature

Contractor's Representative(s)

Name

Position

Signature

Seal

APPENDICES

Appendices

1. Appendix One: Breakdown of the contract price for different portions of the works
2. Appendix Two: Bill of quantities and unit price for the works and resources, in contracts that a portion of price is calculated on the basis of price list including:
  - 2.1. Bill of quantities and unit prices for the materials and equipment
  - 2.2. Price list for manpower required for performance of technical and engineering services and supervision on erection and commissioning
3. Appendix Three: Unit price list for the materials and equipment and manpower for additional and omitted works, in lump sum contracts
  - 3.1. Unit price list for the materials and equipment
  - 3.2. Price list for manpower required for performance of technical and engineering services and supervision on erection and commissioning
4. Appendix Four: Method of adjustment
5. Appendix Five: Payments
  - 5.1. Terms of payment
  - 5.2. Payments schedule
6. Appendix Six: Insurance
  - 6.1. Insurance policies undertaken by the contractor
  - 6.2. Insurance policies undertaken by the employer
7. Appendix Seven: Forms of guarantee and letter of credit
  - 7.1. Form of advance payment guarantee
  - 7.2. Form of performance guarantee
  - 7.3. Form of guarantee for reimbursement of good performance retention
  - 7.4. Form of letter of credit and relevant instructions
8. Appendix Eight: Responsibilities and authorities of the employer's consultant

9. Appendix Nine: Performance tests
  - 9.1. Responsibilities and duties of the contractor and the employer
  - 9.2. Regulations for achieving acceptable performance conditions and consumption levels
  - 9.3. Cases of not achieving the full performance regulations and consumption levels, obligations of the contractor and authorities of the employer
10. Appendix Ten: Description of the works undertaken by the contractor
  - 10.1. Technical and engineering services, and supply of the materials and equipment undertaken by the contractor
  - 10.2. Cooperation in supervision on erection and commissioning
  - 10.3. Portions of technical, execution services, materials and equipment to be supplied from within the country
11. Appendix Eleven: General list of spare parts and consumables for the commissioning period and .... years of operation period
12. Appendix Twelve: Transfer of technology and training of the employer's personnel by the contractor
  - 12.1. Transfer of technology
  - 12.2. Training of the employer's personnel
13. Appendix Thirteen: The employer's undertakings in materials and equipment supply and performance of the works
  - 13.1. Scope of the works and supply of materials and equipment undertaken by the employer, up to pre-commissioning stage
  - 13.2. Scope of the works and obligations of the employer during commissioning stage (providing food, facilities such as water, electricity, gas and .... (utility), chemicals and ....)
  - 13.3. Time schedule of employer's obligations, subject of sub-articles 13.1 and 13.2
14. Appendix Fourteen: Master time schedule for performing the works

15. Appendix Fifteen: Vendors list
16. Appendix Sixteen: Licence and terms of licence transfer
17. Appendix Seventeen: Provisional sum items of the works, services, supply of materials and equipment to be provided by the contractor
18. Appendix Eighteen: Technical documents of the contract
  - 18.1. Basic technical documents
    - 18.1.1. Codes and standards
    - 18.1.2. Design criteria
    - 18.1.3. Technical specifications
    - 18.1.4. Drawings and other technical documents of the contract
    - 18.1.5. List of software required by the employer
  - 18.2. Technical documents prepared by the contractor during performance of the works approved by the employer or sent for his information
    - 18.2.1. Separate list of drawings and other technical documents, for obtaining approval or for information of the employer, number of copies and the language of technical documents
    - 18.2.2. Drawings and other technical documents, being gradually prepared by the contractor
19. Appendix Nineteen: Loading and offloading centres, transportation of the materials and equipment, responsibilities of the parties, evaluation method of consignments, and particulars of packing
20. Appendix Twenty: Works flow chart

GENERAL CONDITIONS

These general conditions are compiled by deleting the texts related to civil and erection from the EPC general conditions, therefore the word “deleted” is written opposite to the deleted articles and rows relevant to civil and erection.

Table of Contents

Heading

DEFINITIONS AND INTERPRETATIONS

Article 1. Definitions

Article 2. Interpretations

INITIAL MEASURES

Article 3. Initial Measures after Concluding the Contract

CONTRACT DOCUMENTS

Article 4. Objective of the Contract Documents

Article 5. Priority of the Documents

Article 6. Standards, Codes and References

Article 7. Engineering and Design Documents

Article 8. Communications

Article 9. Ownership of the Documents and their Further Use, Registration Rights

Article 10. Governing Language

GUARANTEES AND INSURANCE POLICIES

Article 11. Advance Payment Guarantee

Article 12. Guarantee for Reimbursement of Good Performance Retentions

Article 13. Performance Guarantee

Article 14. Releasing the Guarantees

Article 15. Different Types of Insurance Policies, and the Responsibility to Obtain

Article 16. Coverage of Insurance Policies

Article 17. Insurance Policies to Be Obtained by the Employer

Article 18. Collecting Insurance Proceedings

Article 19. Waiving Claims for Additional Insurance Compensations

Article 20. Insurance Policies, in Case of Partial Handover of the Works by the Employer

Article 21. Conformity of the Texts of Guarantees and Insurance Policies with the Conditions of the Contract

Article 22. Guarantees and Insurance Policies Issuing Authorities

Article 23. Changes to the Insurance Policies Due to Variations of the Works

Table of Contents

Heading

THE CONTRACTOR'S OBLIGATIONS AND RESPONSIBILITIES

- Article 24. General
- Article 25. Performance of Design and Engineering Services, and Transfer of Licence
- Article 26. Direction and Supervision on the Works
- Article 27. Manpower Recruitment
- Article 28. Site Regulations
- Article 29. Supply of the Materials and Equipment, Transportation and Warehousing
- Article 30. Construction Machinery, Tools, Consumables and Facilities Required for the Works
- Article 31. Provision of Execution Procedures and Shop Drawings
- Article 32. Works Progress Schedule
- Article 33. Vendors and Other Subcontractors
- Article 34. Taxes, Charges and Other Governmental Duties
- Article 35. Obtaining of the Insurance Policies
- Article 36. Confidentiality of the Contract Documents
- Article 37. Contractor's Confirmations

COORDINATION WITH OTHER CONTRACTORS

- Article 38. Coordination with Other Contractors, Associated with the Subject of the Contract

THE EMPLOYER'S OBLIGATIONS AND RESPONSIBILITIES

- Article 39. Appointment of the Representative
- Article 40. Handing over of Land and Providing Relevant Information
- Article 41. Accuracy of Information and Documents
- Article 42. Payment of the Statements
- Article 43. Timely Review of the Submittals
- Article 44. Obtaining of the Insurance Policies
- Article 45. Issuance of Permits
- Article 46. Performance of the Civil and Erection Works and the Commissioning
- Article 47. Timely Performance of the Works, and Supply of the Materials and Equipment Undertaken by the Employer

Table of Contents

Heading

Article 48. Payment of the Customs Duties and Charges

VARIATIONS OF THE WORKS

Article 49. Variations of the Works

THE EMPLOYER'S CONSULTANT, INSPECTION AND QUALITY CONTROL OF THE WORKS

Article 50. Employer's Consultant

Article 51. Inspection and Quality Control of the Works

PAYMENTS TO THE CONTRACTOR, VARIATIONS TO THE CONTRACT PRICE

Article 52. Contract Price

Article 53. Interim Payments

Article 54. Provisional Sums

Article 55. Foreign Currency Payments

Article 56. Variations to the Contract Price

Article 57. Final Statement

COMPLETION AND HANDING OVER STAGES OF THE WORKS

Article 58. Mechanical Completion

Article 59. Commissioning and Performance Tests

Article 60. Provisional Acceptance

Article 61. Guarantee Period

Article 62. Final Acceptance

VARATIONS OF THE CONTRACT PERIOD, DELAYS, SUSPENSION, CONTRACT TERMINATION

Article 63. Contract Milestones

Article 64. Variations of the Contract Period

Article 65. Suspension

Article 66. Delays in Timely Completion of the Works

Article 67. Contract Termination at the Request of the Employer

Article 68. Dismissal of the Contractor

Article 69. Contract Termination at the Request of the Contractor

Article 70. Contract Termination Due to Force Majeure

Table of Contents

Heading

PROBABLE RISKS AND RESPONSIBILITIES OF THE PARTIES OF THE CONTRACT

- Article 71. Employer's Responsibilities in Accepting Risks
- Article 72. Contractor's Responsibilities in Accepting Risks
- Article 73. Force Majeure
- Article 74. Contractor's Financial Liability

SETTLEMENT OF DISPUTES, LEGAL DOMICILE, GOVERNING LAW

- Article 75. Settlement of Disputes
- Article 76. Legal Domicile
- Article 77. Laws and Regulations Governing the Contract

DEFINITIONS AND INTERPRETATIONS

Article 1. Definitions

The following words and/or expressions, in the general conditions or other contract documents, have the conceptual meanings as stated herein. Such meanings may be interpreted as singular and/ or plural, as the case may be.

- 1.1. “contract” means the agreement between the employer and the contractor, for execution of the subject of the contract and the “contract documents” as specified in article 2 of the agreement.
- 1.2. “agreement” means the document exchanged between the employer and the contractor, based on main concept of the contract such as the parties particulars, subject, price and period of the contract, are set forth therein.
- 1.3. “general conditions” means the contents of this text, which defines the general conditions, governing the contract.
- 1.4. “special conditions” means specific conditions prepared for this specific contract, as a supplement to the general conditions. The articles listed in the special conditions may never contravene the articles of the general conditions.
- 1.5. “appendix” means the supplementary set of specifications and documents, prepared exclusively for this contract, as a supplement to the articles of the contract.
- 1.6. “employer” is the legal person being the counterpart of the contractor, the works of the contract are performed for him. The employer’s representatives and legal successors are considered as the employer.
- 1.7. “contractor” is the legal person, being the counterpart of the employer who has undertaken the performance of the works of the contract; the “contractor’s” representatives and legal successors are considered as the “contractor”.
- 1.8. “employer’s consultant” is the legal person, being appointed as the employer’s technical agent for performance of technical services related to the works of the contract, as described in article 50 and as introduced in article 7 of the agreement.

- 1.9. “technical inspector” is the real or legal person, being appointed by the employer for the purpose of supervision on quality control activities of the works performed by the contractor, and performs his duties under the supervision of the employer’s consultant.
- 1.10. “design engineer” is the real or legal person, being responsible to perform all or portions of the engineering design services of the works of the contract on behalf of the contractor. The “design engineer” may be within the organisation chart of the contractor and/ or a third party having a contract with, who shall commence the works, after the employer’s approval in either case.
- 1.11. “vendor” is a producer, manufacturer, supplier, distributor, or vending agent, who shall supply some items of the materials and equipment required for performance of the works, through signing a contract with the contractor. Producers, manufacturers, suppliers or distributors of items of the materials and equipment required by the vendors are also nominated as the “vendor”.
- 1.12. “civil and erection works contractor” is the real or legal person, being appointed by the employer, in order to perform a portion or portions of civil and erection works and related technical services at the “site”.
- 1.13. “licence” is the technical know how of portions of the works exclusively registered in the name of the “licensee”.
- 1.14. “licensee” is the real or legal person, who is the exclusive technical owner of a portion or portions of the works subject of the contract, and according to sub-article 25.1 and appendix 16, provides the technology and technical know how of all or a portion of the works.
- 1.15. “works” mean the set of design services, engineering, supply, and use of the materials and equipment, cooperation in supervision on erection and commissioning works to be completed and delivered in accordance with the contract documents.
- 1.16. “site” means lands or other areas, which according to the contract documents is considered for the purpose of performance of the works of the contract and/ or warehouses and related access roads.

- 1.17. “project” means a complete operational set of the works consisting of all or parts of the subject of the contract.
- 1.18. “contract price” means the amount, stated in article 3 of the agreement, and may vary on the basis of article 56.
- 1.19. “provisional sum” means the amount stated in sub-article 3.5 of the agreement, and its payment is subject to the employer’s instruction for execution of the works and services or purchase of the materials and equipment by the contractor on the basis of article 54.
- 1.20. “contract period” means the period, stated in sub-article 5.3 of the agreement and its subsequent variations according to article 64, for the purpose of completion and provisional acceptance of the works, on the basis of article 60.
- 1.21. “contract effectiveness” means the commencement of the parties obligations.
- 1.22. “notice of the works commencement” is the employer’s instruction to the contractor for commencement of the works, in accordance with sub-article 5.2 of the agreement.
- 1.23. “guarantee period” means the period specified in article 61, during which the contractor is responsible to rectify any defects and deficiencies of the works undertaken by him.
- 1.24. “defect rectification certificate” means the certificate issued stating rectification of deficiencies in the works, considering sub-article 60.2 at the time of provisional acceptance.
- 1.25. “basic technical documents” mean the set of technical documents, standards, codes, regulations, technical specifications, drawings, and other documents as specified in appendix 18, and the works subject of the contract shall be executed by the contractor in accordance with such document.
- 1.26. “submittals” mean any drawings, specifications and documents prepared by the contractor including progress reports, shop drawings, periodical planning ..... submitted to the employer during the contract period.

- 1.27. “change order” means the document containing increase, decrease or variations of the works, and consequently the variations of the contract period and the contract price are stated therein, and is signed by the employer and the contractor.
- 1.28. “materials and equipment” mean commodities, goods, apparatus, tools, items and in general whatever consumed for the works and remained there.
- 1.29. “construction machinery” mean all apparatus and machinery, which are required for performance and completion of the civil and erection works, but does not include the equipment to be remained at work.
- 1.30. “civil and erection works” mean civil and structural, mechanical, piping, electrical, instrumentation, painting, insulation and other relevant supplementary works performed at the site, in order to construct the works subject of the contract up to precommissioning stage.
- 1.31. “precommissioning” mean all the operations after completion of the civil and erection works, including performance of tests, inspections and any other complementary works, in such a manner that the subject of the contract is ready for operation.
- 1.32. “mechanical completion” means the completion of the civil and erection and precommissioning works, in such a manner that the works are ready for operation.
- 1.33. “commissioning” means performance of the works, required for the subject contract to become operational after mechanical completion, in accordance with article 59.
- 1.34. “performance tests” means the set of tests and inspections to be performed, after the commissioning stage on the basis of article 59, for the purpose of fulfilment of that the guaranteed performance conditions and reaching the levels of consumption in accordance with appendix 9.
- 1.35. “technical reference” mean the real or legal person well-known and of good reputation in a special professional background. In case of technical disputes and/or different interpretations of the technical documents, the employer or the employer’s consultant and the contractor seek his opinion, which is binding for the parties.

Article 2. Interpretations

- 2.1. Day, month and year: day means the calendar day, month and year mean the solar month and year, according to the official calendar of the country.
- 2.2. Singular and Plural: wherever the meaning of a phrase may necessitate, the singular words stand for plural, and the plural words stand for singular.
- 2.3. Headings: headings contained in the general conditions are solely for the purpose of guidance and information in respect of the contents of the articles, being jointly specified under relevant headings and may not be used for interpretations of the articles content.

INITIAL MEASURES

Article 3. Initial Measures after Concluding the Contract

3.1. Submission of Guarantee

After signing and exchanging of the contract, the contractor shall obtain the guarantees subject of articles 11 and 13, and submit them to the employer.

3.2 Commencement of the Works

After receiving the notice of commencement of the works issued by the employer, within the period specified therein, and in case such notice was not received, the contractor shall commence the works thirty days after the effective date of the contract.

Within fifteen days after commencement date of the works, the contractor shall submit the following documents to the employer for his review. After receiving such documents, the employer sets forth his intended modifications for discussion, in a meeting in presence of the contractor and the employer's consultant, and after final summing up of the items and preparation of relevant minutes of meetings, the contractor shall incorporate the approved modifications and variations, prior to request for payment of the first statement, and shall submit to the employer for final approval.

3.2.1. Time schedule for performance of the main activities of each portion of the works (engineering, supply of the materials and equipment), on the basis of master time schedule for performance of the works, stated in appendix 14.

3.2.2. Time schedule for delivery of the contractor's submittals.

3.2.3. Weight percentage break down of the works, as the basis for payment of provisional statements, in conformity with the appendices to the contract.

3.2.4. Detailed time schedule for payments and cash flow, in conformity with the appendices to the contract.

3.2.5. The employer's organisation chart, in which, the key personnel of various portions of the works and their relationship shall be specified.

3.3. Preparation and Submission of Insurance Policies

Prior to practical commencement of the works, each party, considering articles 15, 16, 17 and appendices to the contract, shall obtain insurance policies from insurance companies, and shall submit to the other party.

3.4 Initial Coordination

In order to clarify the outstanding technical ambiguities and reaching a mutual understanding by the parties on performance of provisions of the contract, within twenty days after commencement of the works, during a meeting (meetings) in presence of the employer, the contractor and the employer's consultant, decisions are made in the following cases, in order to put in practice as criteria during the contract performance:

3.4.1. Clarification of probable ambiguities and submission of basic supplementary information, including:

- Clarification of probable ambiguities in design criteria documents.
- Delivery of the outstanding basic information and design criteria by the employer and the employer's consultant for performance of the design works (by the contractor).

3.4.2. Works Flow Chart

In case, the works flow chart and inter-relations (appendix 20) are not enclosed at the time of concluding the contract, the works flow charts, including those specified herein below are attached to the contract, as appendix 20, during the initial coordinations meeting.

- Flow chart of correspondences between the employer-the contractor-the employer's consultant and other authorities involved in performance of the contract if necessary.
- Flow chart for notification of change orders on the part of the employer and actions to follow.
- Flow chart for preparation, delivery, approval and payment of the contractor's statements.

- Flow chart for submission, review and approval of drawings, and the contract technical documents.

CONTRACT DOCUMENTS

Article 4. Objective of the Contract Documents

The objective of the contract document is to describe the completed works of the contract that are to be designed and performed in accordance with the contract documents.

Achieving any works and supply of any kinds of materials and equipment, which by presumption from the contract documents and/ or in accordance with trade and technical practices are necessary for performance of the works of the contract, are undertaken by the contractor.

Article 5. Priority of the Documents

In case contradictions, differences and/ or errors appear in the contents and provisions of the contract documents, they shall be rectified by drawing logical conclusion from the contents of relevant documents. However, the agreement and the general conditions take precedence over other contract documents.

Article 6. Standards, Codes and References

The standards, codes and references required for performance of the works as anticipated in the contract shall be the latest revision at the time of concluding the contract, unless otherwise stipulated in the contract.

In case not specifically mentioned in the contract, the latest editions of internationally valid standards and codes, approved by the employer's consultant, shall also be used in coordination with other standards foreseen in the contract.

Article 7. Engineering and Design Documents

All engineering and design works of the contract shall be performed on the basis of the design criteria documents, attached to the contract, and by observing engineering practice.

7.1 Design Stages and Responsibilities of the Parties

Engineering and design services shall be performed on the basis of the “basic technical documents”, and considering the executed works, documents of which

are indicated in appendix 18. The contractor shall commence and complete the engineering and design works of the contract considering the scope of engineering services specified in appendix 10.

The contractor is responsible for any deficiencies and/ or defects in the drawings and technical documents within his scope of services, even if approved by the employer or by the employer's consultant, unless such deficiencies or defects are due to the information specified in the "basic technical documents" that are beyond the obligations of the contractor.

7.2. Submission of the Engineering and Design Documents for Approval, Confirmation and/ or Information of the Employer

The contractor shall submit the documents subject of item 18.2.1 of appendix 18 in sufficient number of copies, for the employer's approval or information as the case may be. Execution of the works related to the drawings and documents that require the employer's approval shall only be allowed after obtaining such approval.

Note: In case, in accordance with item 18.2.1 of appendix 18, final approval of portions of the engineering design works are assigned to licensees and/ or other engineering companies, as parties of the contract with the employer, the contractor shall send the documents and obtain their approval. Approval of the documents by such authorities is deemed to be as the employer's approval.

7.3. Order of Approving Documents to Be Approved by the Employer

The employer, within fourteen days from the date of receiving the documents and drawings sent by the contractor, shall follow one of the two following options for such approvals:

- 7.3.1. He shall notify the contractor of approval of the submitted documents and drawings, and return a signed copy.**
- 7.3.2. He shall notify the contractor of disapproval of the documents and drawings, and the reasons (deviations from the provisions of the contract and/ or common practice of design-engineering), and of his proposed modifications clearly, and for each portion of the documents at once.**

The contractor shall incorporate the modifications required by the employer on the drawings and documents and resubmit them as set forth for final approval by the employer. In case the contractor, due to any reason, does not accept the employer's modifications; necessary negotiations shall take place between the parties in order to settle the subject and make possible the continuation of the works without stoppage in progress of the works.

In case the parties do not reach an agreement on this issue, the subject shall be referred to the technical referee, as specified in the special conditions. During this period, the contractor shall perform the works, in accordance with the employer's instructions. After issuance of the technical referee's determination, in case of non-conformance with the employer's instructions, the additional costs borne by the contractor in relation with the works referred to the technical referee shall be paid to the contractor.

Approval of the documents by the employer does not diminish the contractual obligations and responsibilities of the contractor, except for the items referred to the technical referee, which are performed in accordance with the referee's determination being in contradiction with the contractor's opinion.

- 7.3.3. In case the employer does not issue his comments regarding the submitted documents and drawings within fourteen days, (altogether and at one time for each portion of the documents), the submitted drawings and documents are deemed as approved.

Article 8.   Communications

Any notices, comments, agreements, and alike are valid only, if they are issued in writing. Receipt by secretariat of the parties and/ or receipt of postal delivery is deemed as delivery of correspondence.

Article 9. Ownership of the Documents and their Further Use, Registration Rights

9.1. Documents (including drawings and technical specifications) prepared by the contractor, shall remain in his possession. The employer may, for the purpose of operation, repair, maintenance and any future use, have in his possession, copies of such documents. In case the employer intends to use the subject drawings and documents for future extension and similar projects, the responsibility for any non-conformity, lack of coordination and any error shall be borne by the employer.

The employer is the owner of the drawings and the documents prepared by him, and the contractor shall not be authorised to use such documents and drawings for any works outside the subject contract, without the employer's consent unless agreed by the employer.

In respect of the right of ownership and further use of the documents in relation with purchase of licence, the licence agreement terms shall be taken into consideration regardless of whether purchase of the licence is undertaken by the employer or by the contractor.

9.2. In case where using invention, innovation, compilation and other registered rights in various areas of design and engineering, selection of process, apparatus and equipment are required for performance of the works of the contract, and based on the employer's information, their use is subject to payment of the registered rights, under the titles of loyalty, patent, trade mark, copyright, and alike, they are determined in the basic technical documents and appendix 16, and the contractor shall obtain such permits to use the rights and shall pay the respective costs unless otherwise such cases are undertaken by the employer in accordance with appendix 16.

In case of use of registered rights required for performance of the works not considered in the basic technical documents and appendix 16, and not considered separately in the prices offered by the contractor, the relevant costs shall be paid by the employer to the contractor.

9.3. The contractor shall hold the employer harmless from and against any claims, complaints, appeals for losses and damages by the owners of registered rights

used in the works subject of the contract (even if such registered rights are not specified in the contract documents), and the responsibility to compensate for any losses and damages to the owners of registered rights, in relation with the works subject of the contract, shall be borne by the contractor.

Article 10. Governing Language

The governing language for various portions of the contract documents signed by the parties at the time of concluding the contract is the language or the languages, which the aforesaid documents are prepared in. Language used in the documents prepared by the employer and the contractor and exchanged during the works performance, are specified in the special conditions. In case the contractual texts are prepared in two languages, Farsi text shall govern.

GUARANTEES AND INSURANCE POLICIES

Article 11. Advance Payment Guarantee

Concurrent with the request for advance payment, subject of sub-article 53.2, the contractor shall obtain and submit to the employer a guarantee for the same amount, in the form set forth in appendix 7, from banks or insurance institutes approved by the employer. The amount of guarantee will be reduced proportionate to the deducted amount of advance payment.

Article 12. Guarantee for Reimbursement of Good Performance Retentions

The contractor, during performance of the contract, may receive from the employer all or a portion of amounts being retained as “good performance retention, subject of sub-article 53.7.1”, against submission of a bank guarantee for the same amount and in the form specified in appendix 7, from banks or insurance institutions approved by the employer.

Article 13. Performance Guarantee

13.1. After signing the contract, in order to guarantee the performance of the contractor's obligations set forth in the contract documents, the contractor shall obtain a guarantee for the amount specified in the special conditions, which shall under no condition be less than five percent of the contract price, in the form specified in appendix 7, from banks or insurance institutions approved by the employer, and shall submit such guarantee to the employer. Such guarantee shall be valid up to one year after the provisional acceptance or up to the period foreseen in the special conditions.

Article 14. Releasing the Guarantees

14.1. Advance payment guarantee, after its amortisation, in the order set forth in article 11 shall be released and returned to the contractor.

14.2. Fifty percent of the amount of good performance retention and/ or guarantees submitted for reimbursement of good performance retentions subject of article 12 shall be returned after the provisional acceptance and assessment of the final

statement and considering sub-article 57.2, and the other fifty percent shall be returned after the final acceptance.

- 14.3. In case no other method to release the performance guarantee is foreseen in the special conditions, it shall be released after the provisional acceptance, subject of article 60 and assessment of the final statement and considering sub-article 57.2.
- 14.4. In case the contractor is dismissed in accordance with article 68, the provisions of sub-article 68.2.7 shall apply to the performance guarantee and the amounts of good performance retention.
- 14.5. In case the contract is terminated in accordance with article 67, 69 and 70, the following actions shall be taken:
  - 14.5.1. The amount of performance guarantee shall be released considering sub-article 14.3.
  - 14.5.2. The amount of good performance retention and/ or its equivalent guarantee shall be released in accordance with sub-article 14.2, in proportion with the provisionally and finally accepted portions.

Article 15. Different Types of Insurance Policies, and the Responsibility to Obtain

- 15.1. The contractor shall obtain the required insurance policies to cover his general obligations in relation with the contract, and on the basis of appendix 6. He shall also maintain insurance polices during their validity period and subsequent extensions. The contractor, without limiting his own obligations and responsibilities as well as those of the employer, shall take action to obtain necessary insurance coverage. Coverage of these insurance policies includes the cases described herein below:
  - 15.1.1. Insurance for transportation of the materials and equipment, from manufacturing or purchased places to the site warehouses.
  - 15.1.2. Deleted.
  - 15.1.3. Deleted.
  - 15.1.4. Deleted.

- 15.2. Insurance of the materials and equipment and the works is solely for the purpose of compensation of the damages, and shall never relieve the contractor of his obligations.
- 15.3. The cost to obtain and maintain the insurance policies such as premium and deductible payments shall be borne by the contractor unless otherwise stated in the special conditions.
- 15.4. In case the contractor does not obtain all or a portion of mentioned insurance policies within the assigned period and/ or does not extend the existing relevant insurance policies, the employer may directly take action to obtain and/ or extend the insurance policies and debit the relevant costs, including any overhead expenses to the contractor's account. Should, as per the special conditions of the contract, the cost of obtaining insurance policies be undertaken by the employer, the employer's overhead expenses for obtaining insurance policies only, shall be debited to the contractor's account. In case, due to the contractor's default, damaged works are not covered by such insurances, the contractor shall compensate for the damages, up to the level specified in article 74.

Article 16. Coverage of Insurance Policies

- 16.1. Except in the case of employees and construction machinery and installations belonging to the contractor, the name of the employer shall be stated as co-insured in the insurance policies, and shall be submitted to the employer, prior to commencement of any kind of works. Any variation to the coverage and/ or the expiration of insurance policies' validity is only allowed upon prior consent of the employer. In all insurance policies, the insurer, the subject of insurance and the beneficiaries shall be clearly stipulated.
- 16.2. Coverage of insurance policies shall conform to the requirements stated in appendix 6 of the contract.
- 16.3. The insurance policies for transportation shall be valid up to the time of arrival of the goods to the site warehouses, and other insurance policies shall be valid up to the time of provisional acceptance, unless otherwise mentioned in the special conditions.

- 16.4. Probability of taking over of portions of the works prior to provisional acceptance of the whole of the works, on the basis of article 20, shall be stipulated in the text of the insurance policies.

Article 17. Insurance Policies to Be Obtained by the Employer

- 17.1. The employer shall obtain erection all risk insurance to cover any damages to the materials and equipment, located in the site warehouses and or the locations of erection and civil, for the duration of the civil and erection works and the guarantee period.
- 17.2 In addition to the erection all risk insurance, and in case some of the insurance policies are to be obtained by the employer in accordance with appendix 6.2, the employer shall take action to obtain them in accordance with the criteria foreseen in this appendix.

Article 18. Collecting Insurance Proceeds

- 18.1. Unless otherwise mentioned in the special conditions, the procedure for collecting of the insurance proceeds is as following:
  - 18.1.1. The contractor shall prepare and arrange the required documents, in cooperation with the employer, for collecting of the proceeds, and delivery to the insurer at the assigned time.
  - 18.1.2. Proceeds paid by the insurance company in case where the employer is co-insured, shall be deposited to an account being opened by the employer for this purpose, so that he, as a trustworthy, spends the relevant amounts for the damaged works.
  - 18.1.3. Damaged portions of the works, upon instruction by the employer, shall be repaired or replaced by the contractor and relevant costs shall be paid to the contractor from the collected insurance proceeds.
- 18.2. Should the proceeds collected from the insurer be insufficient for compensation of the damages, and/ or some of the damaged portions of the works, and/or not be covered by the insurance for any reason, the responsibility to pay the required extra cost, considering articles 71 and 72 shall be undertaken by the employer or the contractor as the case may be.

Article 19. Waiving Claims for Additional Insurance Compensations

The employer, the contractor and subcontractors and .... with their properties and assets covered by the mentioned insurances, deprive themselves from the right for any claim exceeding whatever paid by the insurance policies.

Article 20. Insurance Policies, in Case of Partial Handover of the Works by the Employer

In case, the employer intends to take over a portion of the works in accordance with sub-article 60.4, the contractor shall inform the insurer before delivery of such portion of the works and obtain the validity confirmation from the insurer under the new conditions.

Article 21. Conformity of the Texts of Guarantees and Insurance Policies with the Conditions of the Contract

Contents of all guarantees, insurance policies and scope of their coverage shall be in conformity with the contract documents and appendices 6 and 7. In case, the guarantees and insurance policies submitted by the contractor experience difficulties or deficiencies in conformity with the foreseen conditions of the contract, such instances shall be notified by the employer. In such case the contractor shall take action to rectify such deficiencies and/ or replace the guarantees and insurance policies with the new ones by referring to the issuing authorities within ten days. However, the contractor shall be responsible for accuracy of the contents of the obtained guarantees and insurance policies in accordance with the contract documents.

Article 22. Guarantees and Insurance Policies Issuing Authorities

All required guarantees and insurance policies shall be obtained from the banks and insurance institutions approved by the employer and submitted to the employer. Should the issuing authority of the guarantee and insurance policy, become insolvent, bankrupt or unable to fulfil some of the financial obligations, the contractor shall substitute the guarantees and insurance policies acquired from other authorities approved by the employer, within thirty days, and submit the new guarantees to the employer.

Article 23. Changes to the Insurance Policies Due to Variations of the Works

In case, variations of the works cause fundamental variations of scope of the works, cost, period and other conditions of the contract, the contractor shall, on the basis of stipulated items, inform the issuing authorities of such insurance policies of the circumstances on the basis of stipulated items, in order to affect the required changes to the insurance policies if necessary. In case of any increase in the contract period, subject of sub-article 64.1, the relevant insurance policies shall be extended for the same period.

THE CONTRACTOR'S OBLIGATIONS AND RESPONSIBILITIES

Article 24. General

The contractor's obligations within the framework of the contract include engineering services, supply of all materials and equipment and spare parts, performance of all works and technical services required for design, procurement, civil and erection works, commissioning, performance tests and completion of the works, based on drawings, technical specifications and documents, programs and procedures foreseen in item 18.1 of appendix 18.

Such obligations are in accordance with appendix 10, and include the following items:

- Design and engineering works, and licensing in case, according to appendix 16, it was undertaken by the contractor.
- Supply and transportation of the materials and equipment for the project.
- Cooperation in supervision on erection and commissioning and conducting the performance tests, completion and handing over of the works to the employer in the order set forth in appendix 9.
- Transfer of technology and training of the employer's personnel.

Partial supply of the materials and equipment, performance of the works and technical services undertaken by the employer in accordance with appendix 13, are excluded from the obligations of the contractor. However in case where the contract is not clear that the provision of some services and performance of some engineering works and/ or supply of some items of the materials and equipment are undertaken by the contractor, as well as cases where reasonable conclusion from the contract reveals that such services and supplies are necessary to complete the works and the commissioning, in accordance with the technical specifications, they are counted as the contractor's obligations.

Article 25. Performance of Design and Engineering Services, and Transfer of Licence

25.1 In case, provision of the licence is undertaken by the contractor, he shall provide technical know how and transfer the relevant licence to the employer in accordance with appendix 16. The contractor shall collect and complete basic data, perform basic and detailed engineering based on basic technical documents, prepare documents and drawings and submit them to the employer in various stages for his approval and confirmation, in accordance with item 18.2.1 of appendix 18 and time schedule subject of sub-article 3.2.1.

The contractor shall perform design and engineering, accurately and in accordance with engineering practice. Any error, contradiction and deficiency in technical documents prepared by the contractor whether approved by the employer or not, shall be the responsibility of the contractor, except instances of error and deficiency incurred due to the information submitted by the employer in basic technical documents and deficiencies and errors in sections of design preformed by the employer or by other contractors associated with the project under the supervision of the employer, where the responsibility shall be undertaken by the employer.

25.2. The contractor shall submit, to the employer, instruction manuals for the commissioning and maintenance, not later than 90 days before start of the commissioning. Such instruction manuals shall be prepared in detail in such a way that the employer, by using these documents and instructions can perform the commissioning, operation, repair, maintenance and adjustment of all parts. Number of copies and language of instructions are in accordance with item 18.2.1 of appendix 18.

25.3. The contractor shall prepare and submit drawings and documents, required for civil and erection works with full details and clarity and on the time assigned in the time schedule, subject of sub-article 3.2.2, so that no stoppage occurs in the civil and erection works.

Provisional acceptance of the works is subject to submission of as built drawings by the contractor, unless otherwise stated in the special conditions.

Article 26. Direction and Supervision on the Works

- 26.1. The contractor shall manage, control and supervise over the correct performance of the works by means of competent personnel. For the civil, erection and commissioning works, the contractor shall cooperate in supervision on performance and approval of the works, in accordance with item 10.2 of appendix 10.
- 26.2. Within two weeks after commencement date, the contractor shall introduce to the employer a qualified person as his representative. The contractor's representative acts as the contractor during the contract period; and correspondence, notices, communications, and work orders addressed to the contractor shall be made to him. The contractor's representative, during the contract period, may be replaced and another qualified person may be appointed as his substitute by issuing of prior notice to the employer. For engineering works, supply and transportation of the material and equipment, and cooperation in supervision on erection and commissioning, the contractor's representative may assign some persons as his representatives and introduce them to the employer.
- 26.3. Deleted.
- 26.4. The contractor's representative shall, according to sub-article 5.2.3, submit to the employer the organisation chart for the project and its subsequent changes along with bio-data of the key personnel.

Article 27. Manpower Recruitment

- 27.1 The contractor shall take action in recruiting adequate manpower, from quantity and quality viewpoints in all working fields, required for good performance and timely completion of the works. Payment of all costs incurred due to employment and use of manpower, including their salary, insurance, tax, and any legal benefits shall be borne by the contractor.
- 27.2. Should non Iranian manpower be required for portions of the works to be carried out in Iran, the contractor shall appoint such employees after obtaining the employer's and other relevant authorities' approval considering any legal process; and the responsibility to observe the laws and regulations of the country and good

behaviour of such employees in accordance with moral principles, within the site boundary, shall be undertaken by the contractor.

- 27.3 Should the employer, in his own discretion, consider any one of the contractor's employees not acceptable, respecting speciality, skill or competency in the works, the contractor shall replace him and appoint a qualified person as his substitute. All expenses incurred due to such change shall be borne by the contractor and no extra payment shall be made to the contractor on this account. Responsibility for execution of the provisions of this article for the subcontractors shall be undertaken by the contractor
- 27.4. Deleted.
- 27.5. The contractor, for performance of the works, shall make the best use of local facilities, companies, institutes and labour force, in engineering works, manufacturing of equipment, supply of materials, and transportation.
- 27.6. Deleted.

Article 28. Deleted.

Article 29. Supply of the Materials and Equipment, Transportation and Warehousing

- 29.1 The contractor shall supply the materials and equipment and spare parts in accordance with appendix 10 and technical specifications, and on the basis of the time schedule. He shall supply the equipment and goods of long lead from sources stipulated in appendix 15, or from the other sources approved by the employer.
- 29.2. The contractor shall pack and send to the site, all the materials and equipment, in the name of the employer, in accordance with the particulars specified in appendix 19.
- 29.3. Loading, transportation, and offloading of the materials and equipment at the site as well as the customs clearance of imported goods are on the contractor's cost and responsibility, unless otherwise stipulated in appendix 19.

In case where the local transportation of the material and equipment is undertaken by the contractor, the responsibility to compensate for any damage to roads,

bridges and traffic facilities due to transportation of the materials and equipment shall be borne by the contractor. The employer shall provide any coordination and cooperation in clearance of the materials and equipment and obtaining necessary permits.

- 29.4. Upon arrival of the materials and equipment to the site, the employer shall make a visual inspection, and any difficulty and deficiency in comparison with shipping documents shall be agreed by the parties. The contractor shall rectify difficulties and deficiencies; and/or replace with sound materials and equipment, in the employer's discretion. In case there are hidden defects in the materials and equipment supplied by the contractor, which are not observed during mentioned inspections (visual inspections), but they have appeared during erection or the commissioning, the cost of rectification of such defects shall be borne by the contractor.
- 29.5. Deleted.
- 29.6. The contractor shall supply all materials and equipment subject of the contract in new condition and in accordance with technical specifications. The responsibility to return used equipment and to replace them with new ones acceptable to the employer, and any delays in completion of the related works caused by such replacement is borne by and on the cost of the contractor.

Article 30. Deleted.

Article 31. Deleted.

Article 32. Works Progress Schedule

- 32.1. The contractor shall carefully observe the works progress schedule, stated in appendix 14 and sub-articles 3.2.1 and 3.2.2.
- 32.2. During the works execution, the contractor may propose to the employer, for his approval, the intended changes in the time schedule provided that they do not cause any delays in completion of all or main portions of the works.
- 32.3. In case where the variations of the works progress schedule cause variations of the contract period and/ or period of the main portions of the contract, the provisions of article 64 shall apply.

- 32.4. The contractor shall submit progress report of the works, monthly and/ or at such intervals as required by the employer. This report shall include the percentage of various activities completion, cases which are in delay with regard to the schedule, and the contractor's proposed schedule to remedy such delays.
- 32.5. In case of dispute between the contractor and the employer, the contractor shall continue the works, according to the time schedule and by no means shall he be entitled to stop or postpone all and/ or portions of the works, unless the parties agree differently. In case of dispute, the employer shall also perform his contractual obligations in accordance with the time schedule.

Article 33. Vendors and Subcontractors

- 33.1. Responsibility for all works and services performed by the design engineers and the vendors is undertaken by the contractor.
- 33.2. All coordination and contacts with the employer, concerning the works, the design engineers, the vendors and subcontractors shall be performed by the contractor only.
- 33.3. The vendors of the materials and equipment shall be selected from the vendors list approved by the employer, as described in appendix 15.
- 33.4. The design engineers for engineering and design works shall be selected after introducing them to the employer and obtaining his approval.
- 33.5. Employing the design engineers, the vendors of the materials and equipment and subcontractors, as specified in sub-articles 33.3 and 33.4, shall not be construed to create any contractual relationship whatsoever between them and the employer and the employer shall have no liability regarding the contractor's obligations towards them.

Also, approval of the design engineers and the vendors of the materials and equipment by the employer will not relieve the contractor from his responsibilities.

- 33.6. Performance of any kind of services, supply of the materials and equipment and performance of the works by the design engineers and vendors shall be performed on the basis of contracts between the contractor and each one of them while the

employer's name shall be mentioned as beneficiary and all contractual measures agreed between the contractor and the employer shall be observed.

- 33.7. The contractor shall sublet portions of design works, engineering, and supply of the materials and equipment to the Iranian companies, organisations and persons, in accordance with item 10.2 of appendix 10, observing the provisions of other sub-articles of this article.

Article 34. Taxes, Charges and Other Governmental Duties

- 34.1. Except for customs duties and charges treated in accordance with article 48, the payment of any taxes, charges, social security premiums and other official duties, in relation with the works subject of the contract, inside the country and/ or in other countries where portions of the works such as engineering and technical services and/ or supply of the materials and equipment are performed, shall be borne by the contractor.
- 34.2. In case, during performance of the works, the amount of taxes are changed and/ or other official duties inside the country are increased or decreased, and/ or new taxes and charges are levied, which are applicable to the contractor in relation with the works subject of the contract, the costs incurred due to such changes shall be credited or debited to his account, as the case may be.

Article 35. Obtaining of the Insurance Policies

The contractor shall obtain all insurance policies, undertaken by him, in accordance with article 15 and item 6.1 of appendix 6, from insurance companies accepted by the employer, and submit the related insurance policies to the employer before commencement of each portion of the works.

Article 36. Confidentiality of the Contract Documents

The contractor shall respect as confidential, all documents, instruments, drawings and other information received from the employer.

Article 37. Contractor's Confirmations

The contractor confirms that:

- 37.1. He has thoroughly studied all the contract documents as specified in article 2 of the contract agreement (except the documents prepared and attached to the contract after it was signed), and he is fully aware of their contents.
- 37.2. He has inspected the site, and he has acquired sufficient information on geographical and general conditions of the region including climatic condition, access roads, and other conditions being somehow effective on the price, speed of the works progress and quality.
- 37.3. He has adequate knowledge of related laws and regulations, including those concerning taxes, levies and other laws and regulations being somehow effective on the price, speed of the works progress and quality, and he shall observe all laws and regulations.
- 37.4. He is aware of the specifications, general nature of the project and the works under execution by the employer and other contractors being somehow effective in performance of the contract.
- 37.5. He has studied all drawings, borehole, exploration reports and other tests related to identification of underground conditions of the site and/ or its adjacent areas received from the employer, and he is fully informed of the site's physical conditions.
- 37.6. He has compared all documents, instruments, drawings, reports and information, listed in the contract documents with the local observations, collected information, and other investigations and results obtained from tests, explorations and studies, and he has informed the employer of any deviations, errors and inconsistencies, and the employer's response has been acceptable to him, and he confirms that the contract documents are generally adequate to understand all aspects of the contract for the work's performance.
- 37.7. The contractor declares that at the time of concluding the contract, he has not been liable towards provisions of the non-intervention law of 22nd Dey 1337 (Iranian solar calendar). Should the contrary be proven to the employer, taking into consideration that the contract is invalid, the employer, for the purpose of taking over the works, notifies the contractor of the time of final acceptance of the executed works. He shall forfeit the performance guarantee and good performance

retentions and shall immediately deposit into the Treasury Account. The employer shall take over the performed works and settle the accounts of the contractor, in accordance with sub-articles 67.2, 67.4 to 67.9. Should during performance of the works up to the time of provisional acceptance, the contractor become liable to such prohibitions as stated in the above mentioned law for the following reasons:

37.7.1. Changes made in shareholders, amount of shares, directors or auditors of the contractor's company.

37.7.2. Changes made in the government or the employer's organisations.

In case the conditions of sub-article 37.7.1 arise, the requirements of sub-article 37.7 shall be put into practice. In case the conditions of sub-article 37.7.2 arise, upon occurrence of the prohibition, the contractor shall announce to the employer, and should the prohibition be not removed, the employer shall terminate the contract in accordance with article 67. In case the contractor fails to announce the circumstances to the employer on time, the provisions of sub-article 37.7 shall be put into practice.

37.8. Obligations and responsibilities of the contractor for good performance and timely completion of the works, in accordance with provisions of the contract are unconditional, and performance of each of the followings does not relieve him from his obligations:

37.8.1. Inspection and/ or surveillance of the works by the employer.

37.8.2. Payment of provisional or final statements.

37.8.3. Issuance of provisional acceptance certificate.

37.8.4. Operating all or a portion of the works by the employer

37.8.5. Any approval of the works by the employer and/ or his timely non-approval.

37.8.6. Any review and/ or approval, by the employer, of the documents submitted by the contractor.

37.8.7. Any inspections, tests and/ or approvals, by third party institutions.

37.8.8. Any rectification of deficiencies of the performed works by the employer.

Cases of mal-operation or non satisfactory maintenance of the works by the employer and normal wear and tear during operation are excluded from the provisions of this sub-article.

COORDINATION WITH OTHER CONTRACTORS

Article 38. Coordination with Other Contractors, Associated with the Subject of the Contract

- 38.1. The contractor shall coordinate with other contractors of the employer for relevant issues as described in the special conditions of the contract. Such coordination shall include the exchange of engineering and technical information and or coordinating the time schedule for performance of various works.
- Should it be not specified in the special conditions of the contract and after concluding the contract with the contractor, the employer decides to perform portions of the works by other contractors, he shall notify to the contractor before taking any measure in order to specify the details of required coordinations, and eventual increases in cost and period of the contract if necessary and upon request by the contractor.

THE EMPLOYER'S OBLIGATIONS AND RESPONSIBILITIES

Article 39. Appointment of the Representative

The employer, within 15 days after effective date, shall nominate a person as the employer's representative, with a defined limit of authorities and duties.

The employer, during the contract period, may replace his representative and substitute him by another person.

The employer's representative, during the contract period, shall always act on behalf of the employer and within the limits of authorities delegated to him; and all notices, communications, work orders, and approvals shall be issued by him, and the contractor shall issue notices and requests to the title of the employer and address them to the employer's representative.

The employer's representative, during the contract period, may assign parts of his duties and authorities to other person or persons. In such case, through a notice, he shall nominate the said person or persons, and shall define the limits of their relevant authorities and duties. Any instructions, communications and actions of representative's successor/ successors shall be deemed as instructions, communication or actions of the employer's representative. The employer's representative successor/ successors may be substituted during the contract period or the limits of their authorities and duties may be changed; in such case, the matter shall be announced to the contractor accordingly.

Article 40. Handing over of Land and Providing Relevant Information

Should all or a portion of information, related to lands required for performance of the works, be not available as per basic technical documents, the employer shall, for proper performance of the works subject of the contract and on times specified in the time schedule, submit such information including the following items:

- 40.1. General survey of the site, containing references and bench marks and major installations located therein.
- 40.2. Information of underground condition (in case where according to appendix 13, such item are undertaken by the employer).

40.3. Other information and regulations governing the site, including environmental regulations, type of use of the land and . . . .

Article 41. Accuracy of Information and Documents

The employer is responsible for correctness and accuracy of technical information and documents to be provided by him in accordance with appendices 13 and 18, and any extra cost due to prolongation of the works and/ or damages and losses incurred due to incorrectness or lack of accuracy of such information shall be borne by the employer.

Article 42. Payment of the Statements

The employer shall pay the amounts of the contractor's statements, subject of articles 53 and 57, in accordance with appendix 5 (Terms of Payment).

Article 43. Timely Review of the Submittals

The employer shall review the submittals delivered by the contractor in accordance with the time schedule, subject of sub-article 3.2.2, on the times specified in such time schedule; and shall give his comments as may be required.

Article 44. Obtaining of the Insurance Policies

The employer obtains insurance policies under his obligation, subject of article 17 and item 6.2 of appendix 6, on the time specified in the time schedule, subject of item 13.3 of appendix 13.

Article 45. Issuance of Permits

The employer, in the appropriate time, with due attention to time schedule for performing the contractor's obligations, shall issue required permits for execution of the contract by the contractor, and/ or shall provide necessary cooperation for obtaining the legal permits from relevant organisations, including necessary permits for clearance of the imported materials and equipment, entry visas, work permits and residence permits, exit visas for the contractor's foreign employees; and passports and visas for the contractor's Iranian employees.

Article 46. Facilities for the Period of the Civil and Erection Works

The employer shall perform the civil, erection and commissioning works in accordance with time schedule of appendix 14. In case the contractor's cooperation in supervision on erection and the commissioning is foreseen in appendix 10, then the civil, erection and commissioning works shall be performed under technical advice and coordination of the contractor's experts. The employer shall provide necessary facilities for accommodation and working of the contractor's experts.

Article 47. Timely Performance of the Works, and Supply of the Materials and Equipment Undertaken by the Employer

In addition to his undertakings in the civil and erection works, the employer shall take action in performing his other obligations such as provision of some portions of basic engineering, purchase of licence, design, engineering, supply of materials and equipment, raw materials and also water, electricity, steam and fuel, and other chemicals and catalysts required for the commissioning and performance tests, delivery and transportation of the materials and equipment in the scope of the contractor from origins specified in appendix 19 and offloading them at the site (in case where the place of delivery is not set to be the site), which in accordance with appendix 13 are undertaken by the employer, based on the time schedule subject of item 13.3 of appendix 13.

The employer shall store the materials and equipment, supplied by the contractor in suitable warehouses and preserve them in accordance with the instructions recommended by the contractor or the vendors.

Article 48. Payment of the Customs Duties and Charges

Payment of any customs duties and charges for importing the materials and equipment is undertaken by the employer, unless otherwise specified in the special conditions.

VARIATIONS OF THE WORKS

Article 49. Variations of the Works

- 49.1. Anytime during the contract period and before the provisional acceptance, the employer may, within the general scope of the contract, ask the contractor to decrease, increase, omit some of the works and/ or change the specifications, and the contractor shall act accordingly, observing other sub-articles of this article and provisions of the contract.
- 49.2. In order to improve the quality, efficiency and/ or safety of the works, the contractor may propose variations of the works to the employer. The employer is entitled to accept or reject such variations. Non-acceptance of the contractor's proposed variations by the employer shall not relieve the contractor of his responsibilities for completion and handover of the works in accordance with the technical specifications of the contract.
- 49.3. Upon receiving the employer's instruction and/ or approval, in conformity with sub-articles 49.1 and 49.2, the contractor shall calculate the impact of such variations on cost and time and reflect such case to the employer. The cost of variations of the works shall be calculated on the basis of sub-article 56.2. The amounts of increased or decreased works, taking into account solely the variations subject of sub-article 49.6, shall not be more than twenty five percent of the initial contract price. In case the employer's instructions cause a decrease of more than 25 percent of the contract price, the contractor, while completing the works under progress, may ask for termination of the contract in accordance with article 69, and/ or accept the mentioned decrease. Variations of the contract period incurred due to variation of the works shall be determined in accordance with article 64.
- 49.4. The variations of the works subject of sub-articles 49.1 to 49.3, shall be implemented after issuance of a "change order" in which, full details of variations of the works, any kind of variations of cost, variation in the contract period and other required modifications in conformity with the provision of the contract are stated therein and it is signed by the parties and considered as one of the attachments to the contract.

- 49.5. In case within a reasonable period rendering no delays in performance of other works subject of the contract, the parties do not reach an agreement on the variations of cost and time, caused by the variations of the works, the employer shall notify the contractor whether such variations is to be performed by him or not. In case the employer instructions is to carry out the variation, in spite of not reaching an agreement on cost and time, the contractor shall fulfil the changes and subsequently resume his negotiations with the employer to reach an agreement. In case, within 60 days, the parties do not reach the final agreement, the case shall be verified and determined in accordance with article 75. Prior to settlement of the dispute, the payments to the contractor shall be made according to the adjusted contract price based on employer's calculations.
- 49.6. For cases, where portions of the works are assessed on the basis of price list, the difference between the quantities of works performed in accordance with the contract compared to the initial quantities attached to the contract, does not require the issuance of the change order as mentioned in sub-article 49.4, and variations to the contract price shall be determined on the basis of the price list observing the specified ceiling in sub-article 49.3.
- 49.7. Variations incurred, due to the contractor's default in performance of the main works undertaken by him shall not be considered as variation of the works, and the contractor shall implement such modifications, at his own cost and during the contract period.

THE EMPLOYER'S CONSULTANT, INSPECTION AND QUALITY CONTROL OF THE WORKS

Article 50. Employer's Consultant

- 50.1. The employer has appointed the “employer’s consultant”, subject of article 7 of the agreement, in order to use his technical and engineering services. The limits of duties and authorities of the employer’s consultant are set forth in appendix 8. The employer may also sublet the professional services of technical inspection of portions of the works subject of the contract to qualified technical institutes or persons to fulfil their duties under the supervision of the employer’s consultant.

In case some of the employer’s duties and/ or authorities in respect of confirmation, approval of and/ or decision on various cases of these general conditions are assigned to the employer’s consultant, the contractor shall refer to the employer’s consultant for such cases.

- 50.2. For performance of his duties in various portions of design, engineering, manufacturing and supply of the materials and equipment, the employer’s consultant appoints representatives defining the limits of their duties and authorities. The employer’s consultant or his representatives are not allowed to decrease or relieve the contractor of the responsibilities for performance of his obligations and/ or to issue instructions, which results in increasing the contract period and/ or the contract price, except where this is clearly stated in appendix 8.

Official nomination of the employer’s consultant representatives shall be sent to the contractor and until the contractor receives the copy of such letters, the issued instructions will not be valid.

Instructions, decisions and certificates issued by the representative of the employer’s consultant are deemed as the instructions given by the employer’s consultant.

In case the contractor has any objections regarding the decisions made and instructions issued by the employer’s consultant representative, he may refer the case to employer’s consultant for final decision and necessary notification to the contractor.

In case the employer's consultant representative has not raised any objection to the quality of some of deficient works, the employer's consultant may inspect the work or works performed and instruct the contractor to rectify the deficiencies.

- 50.3. The employer may replace the employer's consultant during the contract period. In such case, new consultant shall be nominated and introduced to the contractor with a description of his duties.

Article 51. Inspection and Quality Control of the Works

- 51.1. The contractor shall submit to the employer's consultant the quality control manual for engineering works, manufacturing of the materials and equipment, under his obligation, before the commencement of each portion of the works.

Such manuals shall contain the quality control organisation of the contractor, as well as stages and methods for performance of tests, inspections and other necessary controls, which after the approval by the employer's consultant, shall be the basis for quality control of the works.

- 51.2. The contractor shall perform necessary tests and inspections of the works, in the premises of production and manufacturing of the materials and equipment and/ or at the site of performance of the civil and erection works, in accordance with the contract provisions.

In case any additional tests, further to those provided for in the contract, are requested from the contractor, he shall perform such tests provided that the relevant costs are paid.

- 51.3. The employer's consultant representative may attend all stages of the tests and technical inspection of the works. The contractor shall provide the possibilities and facilities for the representative of the employer's consultant and fulfil necessary coordinations, in the premises of production and manufacturing of the materials and equipments and/ or at the site of performance of the civil and erection works.

- 51.4. At least two weeks before conducting the tests related to each portion of the works, the contractor shall submit the time schedule for necessary coordinations of the representative's attendance.

In case the employer's consultant announces his agreement with the performance of the tests and inspections in accordance with the time schedule, without his representative's attendance, or absence of his representative at the specified time without prior notification, the contractor shall perform the tests and submit the relevant reports to the employer's consultant.

- 51.5. Should, following the tests and inspections and/ or as per declaration of the employer's consultant, a portion of the works be incomplete or defective, the contractor shall rectify the deficiency and modify the works and perform necessary tests and inspections for the modified works at his own cost.

In case, within a reasonable period after declaration by the employer's consultant, the contractor does not take action in respect of the deficiencies, the employer, with prior notification to the contractor, may take action regarding the rectifications and removal of the deficiencies, and debit to the contractor's account, the relevant costs plus overhead.

51.6. Deleted.

51.7. Deleted.

- 51.8. Loading and transportation of the materials and equipment, ordered by the contractor and manufactured by the approved manufacturers, shall be allowed only after reviewing the documents of shop inspection and final control, and upon the issuance of transportation permits by either the technical inspector or the employer's consultant.

- 51.9. In case of ambiguities in interpretations and conclusions of the tests and technical inspections, the contractor and the employer's consultant, resolve the ambiguities, after seeking the opinion of technical referee specified in the special conditions and continue the works accordingly.

PAYMENTS TO THE CONTRACTOR - VARIATIONS TO THE CONTRACT PRICE

Article 52. Contract Price

The contract price includes the amounts specified in article 3 of the agreement and the variations subject of article 56, which shall be paid to the contractor against performance of his obligations, in the order set forth in subsequent articles. The contract price, among others, includes the compensations for the following costs incurred by the contractor for the performance of the works subject of the contract as well as the contractor's profit:

- 52.1. Costs of manpower required for performance of various portions of design works, manufacturing, and ...., including the wages and all legal benefits and other costs related to their recruitment and utilisation.
- 52.2. Costs of supply of the materials and equipment as well as supply of spare parts in accordance with appendix 11.
- 52.3. Costs of transportation and warehousing of equipment and materials, spare parts and other items required for performance of the works.
- 52.4. Cost of supervision services on erection and commissioning in accordance with item 10.2 of appendix 10.
- 52.5. Costs paid to the design engineers and licensees, for the purpose of performing portions of design works, purchase of licence, inspections and other technical and engineering services.
- 52.6. Deleted.
- 52.7. Costs of performance of the works, services and supply of the materials and equipment, to be paid through the provisional sum.
- 52.8. Other miscellaneous costs including:
  - 52.8.1. Cost of training of the employer's personnel, in accordance with appendix 12.
  - 52.8.2. Cost of travelling and transportation of the contractor's personnel, for performance of the works subject of the contract.

- 52.8.3. Deleted.
- 52.8.4. Deleted.
- 52.8.5. Deleted.
- 52.8.6. Costs for obtaining all kinds of guarantees and insurance policies.
- 52.8.7. Costs for all kinds of taxes and other legal charges pertaining to the contractor and related to the contract.
- 52.8.8. Other costs undertaken by the contractor, in accordance with the special conditions.

Article 53. Interim Payments

- 53.1. Payments to the contractor, subject of article 4 of the agreement, are made on the basis of “contract price break down for various portions of the works”, subject of appendix 1 and/ or on the basis of bill of quantities and price set forth in appendix 2 and with due attention to the quantity of the works actually performed, in the manner stated in item 5.1 of appendix 5, as the case may be.
- 53.2. For the purpose of strengthening the contractor’s financial status, and to provide prerequisite facilities for performance of the works, the amount specified in appendix 5, shall be paid to the contractor as advance payment against receipt of a guarantee valid and acceptable to the employer, in accordance with article 11.
- 53.3. By the end of each month and/ or at the time stages specified in item 5.2 of appendix 5, the contractor shall prepare the statement of the works performed by such date, in accordance with the forms agreed with the employer’s consultant and submit them to the employer’s consultant. Attached to the statement, all required evidence documents, in accordance with the contract provisions shall be submitted. In the statements, the contractor shall state the prices of the materials and equipment transported to the site by submitting the shipping evidence documents and transportation insurance; and in case no imperfection was found by submitting the documents for transfer of their title to the employer, absence of any claimant, and relevant insurance coverage.
- 53.4. The employer’s consultant shall review the received statement within ten days, and in case any errors were found, he shall return it to the contractor for necessary

corrections indicating the reasons and cases causing the errors. In case the received statement, which shall be reviewed during the specified period, is found acceptable, it shall be sent to the employer and the matter shall be notified to the contractor by the employer's consultant. Within twenty days after the date of receiving the statement, the employer shall pay the amount of statement to the contractor. Should review and approval by the employer take more than 20 days for any reason, upon contractor's request, the employer shall agree to pay to the contractor, seventy percent of the amount of statement approved by the employer's consultant after making relevant deductions, on account basis.

Considering the performance of subsequent tests and inspections and/ or acquiring new information and evidence, the employer may refrain from paying all or a portion of the statement in the following cases, and if necessary he may also debit the contractor's account with the previous payments to prevent bearing any damages or losses:

- 53.4.1. In case all or a portion of the performed works are deficient.
  - 53.4.2. In case the contract price is decreased due to issuance of change order, and such decrease is not considered in the previous statements.
  - 53.4.3. In case for the reason due to the contractor's default in performing the necessary modification of the works on the specified time, the employer with due attention to sub-article 51.5, have directly rectified the defective works.
  - 53.4.4. Occurrence of each of the conditions that results in dismissal of the contractor, in accordance with article 68.
  - 53.4.5. In case of any claims, such as the claim for ownership against the employer, occurring as a result of the contractor's operations and the contract performance in general.
  - 53.4.6. Any other element, which logically cause the deduction of all and/ or a portion of the contractor's statement.
- 53.5. The contractor commits that upon receiving the amount of each statement, all the works and the materials and equipment set forth in such statement is taken in

possession by the employer, and the contractor shall settle any claim and objection of the third parties.

53.6. Approval and payment of the statements to the contractor does not relieve him from his main responsibility in performing his obligations in accordance with the contract and shall not be construed as the approval by the employer of quality or quantity of the works. The contractor shall complete the works, take action with regard to rectification of the defects and/ or replace them in case any problems appear in the works, which are paid for.

53.7. Following amounts shall be deducted from provisional payments to the contractor:

53.7.1. A percentage is deducted as good performance retention and is maintained in a separate account with the employer. Percentage of good performance retention is determined in the special conditions of the contract, which can be different for various portions of the works, but the total amount shall not be more than ten percent of the contract price. In case it is not specified in the special conditions, this amount shall be taken into consideration as ten percent of the amount of statements.

53.7.2. Other deductions including the following items:

- Social security insurance, in accordance with the applicable regulations at during the period of the works performance.
- Contract tax, in accordance with the applicable regulations during the period of the works performance.
- On account payments to the contractor, and also amounts related to advance payment amortisation.
- Cost of performed works, and/ or materials and equipment delivered by the employer, which are part of the contractor's obligations.

53.8. Should the employer be unable to pay the contractor's statements within the period specified in sub-article 53.4, he shall pay the contractor, an amount, as specified in the special conditions, in proportion with the duration of delay in relevant payments, to compensate for his additional expenses during such delayed period.

In case the delays in payment by the employer exceed three months, the contractor, based on article 69, may request the contract termination.

Article 54. Provisional Sums

- 54.1. In case an amount is foreseen, in sub-article 4.2.3 of the agreement as provisional sum, this amount is for performance of the works, services, supply of materials and equipment, as specified in appendix 17, which the related works shall be performed by the contractor following the employer's instruction.
- 54.2. Any payment on the account of provisional sum is made pro-rata to the works, services or supply of the materials and equipment that are requested by the employer. Specifying the provisional sum in the contract, does not create any obligation for the employer against the contractor.
- 54.3. Terms of payment of the provisional sum shall be as specified herein below:
  - 54.3.1. The price of the works, which include the supply of materials or performance of services by the contractor, shall be paid to the contractor in the manner specified in article 56.2.
  - 54.3.2. In case where supply of the materials and equipment are requested from the contractor only, the actual price paid by the contractor, based on evidence documents plus a percentage as overhead expenses (including the contractor's profit) shall be paid to the contractor in the amounts specified in the special conditions.

Article 55. Foreign Currency Payments

In case, as per article 3 of the agreement, a portion of the contract price is to be paid in foreign currency, the exchange rate and other regulations related to such payments follow the provisions specified in the special conditions.

Article 56. Variations to the Contract Price

- 56.1. The contract price may only vary under the following conditions:
  - 56.1.1. Issuance of change order, which results in an increase or decrease of the contract price.

- 56.1.2. Change in the quantity of the works performed in accordance with the contract documents, in comparison with the initial quantities of the contract concluded on the basis of the price list, subject of sub-article 49.6.
  - 56.1.3. Decrease of the price due to the liquidated damages for delays in timely completion of the works, subject of sub-article 5.4 of the agreement.
  - 56.1.4. Increase of the price due to the early completion of the works, provided that a payment for early completion of the works is foreseen in the special conditions.
  - 56.1.5. Change of the price due to adjustment, in case in the special conditions the adjustment is foreseen for compensation of fluctuations in price of the materials and equipment, manpower wages and .....; these variations shall be applied in accordance with the procedure set forth in appendix 4.
  - 56.1.6. Decrease in the contract price due to contractor's default in timely rectification of incomplete works and performance of the works by the employer, subject of sub-article 51.5.
- 56.2. Method of calculating the variations to the contract price incurred due to variations of the works:
- 56.2.1. In case a price list is attached to the contract in accordance with either appendix 2 (for portion of the contract calculated on the basis of unit price list), or appendix 3 (unit price for added or omitted works) and the price for added or omitted works is stated therein, the prices for the said lists shall be used as the case may apply.
  - 56.2.2. In case where the lists mentioned in sub-article 56.2.1, not being attached to the contract, and/ or price of added or omitted works not being stated therein, the price for added or omitted works shall be calculated in one of the following alternative methods:
    - The price for added and/ or omitted works, as the case may be, shall be calculated on the basis of the resources rates set forth in items 2.2 of appendix 2 and 3.2 of appendix 3 of the contract and purchase evidence documents of the materials and equipment, after considering overhead expenses (including the contractor's profit).

- In case the parties agree, the price for added or omitted works may be specified as lump sum and/ or as new items of price list by observing other provisions of the contract.
- 56.3. For calculating the variations to the contract price, incurred due to variations in the volumes and quantities of the performed works according to the contract in respect to the initial assessment, subject of sub-article 49.6 (for cases where a portion of the contract is concluded on the basis of unit price), the contract price shall be calculated in proportion with the volumes and quantities of the works performed in accordance with the contract and on the basis of the price list attached to.
- 56.4. Decrease in contract price due to the contractor's default in timely rectification of incomplete works and performance of the works by the employer, subject of sub-article 56.1.5, shall be calculated in accordance with one of the specified methods in sub-article 56.2.2, as the case may be.

Article 57. Final Statement

- 57.1. After provisional acceptance, in accordance with article 60, and also after delivering all remaining documents to the employer, such as instruction manuals for commissioning, operation and maintenance of the equipment, the drawings and technical documents subject of item 18.2 of appendix 18, documents relevant to inspection and test of the equipment and the civil and erection works, and documents related to insurance policies and guarantees, and any other document referred to in the contract, the contractor shall prepare the final statement of the works subject of the contract and submit to the employer's consultant along with the following documents:
- 57.1.1. Any necessary insurance policies for holding the employer harmless from and against third parties' claims, from the time of provisional acceptance onwards, in accordance with the special conditions.
- 57.1.2. Documents, indicating settlement of any claim, such as claim of third parties' ownership in relation to properties and rights subject of the contract.

Along with such documents, the contractor shall prepare an affidavit in which he rejects any right of possession and/ or having any debts in relation with payments of personnel salaries and wages, purchase of technical know how or the materials and equipment, and other overdue payments, which may be directed towards the employer and shall make necessary agreements with beneficiaries concerning settlement of the claims and payment of the debts of his own or the design engineers, and the vendors.

- 57.2. In case, in the employer's discretion, the contractor has fulfilled all his contractual obligations in accordance with the contract documents, and the documents attached to the statement as specified in sub-article 57.1 are complete, then within 10 days, the acceptance of the statement for review and payment shall be sent to the contractor by the employer's consultant. Otherwise, within the same deadline, the statement shall be returned together with the reasons for non acceptance of the statement for rectification of the works' deficiencies and/ or completing the documents, and resubmitting the statement. Within 60 days after receiving an acceptable statement, along with necessary documents, the employer's consultant shall review, approve and submit the relevant statement to the employer. The employer, within 60 days after receiving the statement, shall pay to the contractor the amount of the final statement after relevant deductions, and shall take action with regard to release of good performance retention and performance guarantees in accordance with sub-articles 14.2 and 14.3 respectively. In case the employer does not pay the contractor's dues, within the specified period, or does not take action in releasing the contractor's guarantees, in accordance with sub-article 53.8, the liquidated damages for delays in payment shall be payable to the contractor.

Should, in accordance with the final statement, the contractor be in debt, he must pay back the employer's dues within 30 days after approval of the statement, and in case he refuses to pay or delays in such payment, the employer shall be entitled to collect his dues from the contractor's existing deposits and guarantees, without approaching any judicial proceedings, and if the amounts are not sufficient, from the contractor's other assets, observing country's applicable laws.

- 57.3. In case the works subject of the contract are performed with a considerable delay not due to the contractor's default, and the contractor's works progress has reached a limit that the price of the remaining works being less than the good performance retention withheld by the employer, the contractor may prepare the final statement of the completed works handed over at that date and submit the same to the employer's consultant for action in accordance with this article. In such case, other obligations of the contractor for continuation of the works remains valid, and the contract shall stay effective.
- 57.4. Upon approval of the final statement by the parties, the contractor waives any claims against the employer in relation with the contract, except for claims asserted before the approval of the final statement, but their settlement being postponed to a later date set forth by the parties.

COMPLETION AND HANDING OVER STAGES OF THE WORKS

Article 58. Mechanical Completion

The civil and erection works, precommissioning and commissioning, shall be performed by the employer on the basis of procedures prepared by the contractor. In all stages of erection and precommissioning and commissioning, the contractor, shall cooperate with the employer in supervision on proper performance of the works in accordance with article 24 and sub-article 26.1, shall participate in various stages of delivery of the works from the civil and erection works contractors, and shall approve the related documents.

Article 59. Commissioning and Performance Tests

- 59.1. Deleted.
- 59.2. After the commissioning and establishing the stable and normal operational conditions, the contractor shall request the commencement of the performance tests.
- 59.3. After the employer's approval of commencement of the performance tests, the tests shall be performed in an orderly manner and in accordance with the procedures set forth in appendix 9 for the purpose of achieving the performances specified therein.
- 59.4. In case, all and/ or some of the performance and consumption indicators are not achieved, the provisions of item 9.3 of appendix 9 shall be applied.

Article 60. Provisional Acceptance

- 60.1. After completion of the performance tests subject of article 59, and achieving the performance and consumptions indicators in accordance with item 9.2 of appendix 9, and/ or after fulfilling the arrangements foreseen in item 9.3 of appendix 9, the contractor shall request the provisional acceptance from the employer. All documents related to the conducted inspections and tests shall be attached to this request.
- 60.2. Within two weeks after the date of receiving the contractor's request, the employer shall issue the provisional acceptance certificate. Together with this

certificate, the amount of contractor's penalties, for not achieving the performances foreseen in the contract on the basis of appendix No. 9, shall be determined and declared.

The contractor shall rectify the specified deficiencies in accordance with the schedule agreed in the minutes of meeting for provisional acceptance, at the latest before submitting the final statement, and then he shall request the employer's consultant to issue the deficiency rectification certificate.

The employer's consultant, after necessary inspection and investigations and making sure that the deficiencies are rectified, shall issue the deficiency rectification certificate and after the employer's approval, he shall send a copy of the same to the contractor. Payment of the contractor's final statement, in addition to the provisions stated in sub-article 57.1 is subject to submission of the deficiency rectification certificate.

- 60.3. Provisional acceptance of portions of the works, which are ready for operation, and in accordance with the technical specifications need no commissioning and performance tests, subject of article 59, shall also be performed in the manner foreseen in sub-articles 60.1 and 60.2.
- 60.4. Provisional acceptance of independent parts of the works, prior to handing over of all the works shall be allowed under the following conditions:
  - 60.4.1. In case handing over of separate portions of the works and its time schedule would have been foreseen in the contract.
  - 60.4.2. During the contract period, the employer needs the hand over of portions of the works before handing over of all the works. In such case he shall inform the contractor and the contractor shall carry out necessary examinations to make sure that no interference and/ or complexity is caused in other portions and in the performance of all the works and the subject is agreed upon by the parties. In each of such instances, the provisional acceptance of the portions in question shall be performed in the sequence provided for in sub-articles 60.1 to 60.3.
- 60.5. Deleted.

- 60.6. The employer provides customary access for the contractor to repair and/ or rectify deficiencies determined through the guarantee period.

Article 61.   Guarantee Period

- 61.1. Should within at least one year after provisional acceptance of the works, as specified in article 60, and/ or any other longer period as mentioned in the special conditions, any defect and deficiency be observed in the works undertaken by the contractor, he shall immediately take action with regard to rectification of the deficiencies, modifications and replacing of defective works and correcting the damages incurred to other portions of the works due to such deficiencies at his own cost, after receiving the employer's instruction. Provided that such defects and deficiencies are not due to incorrect maintenance and/or operation of the works, which is not in compliance with the technical specifications or relevant manuals on the part of the employer.
- 61.2. After necessary modifications and/ or substitutions or replacements for rectification of defect or deficiencies, the contractor shall conduct necessary tests, at his own cost, to ensure that the defects are rectified and obtain the employer's approval.
- 61.3. After rectifying the defect of each portion of the works and approval of the employer indicating its correctness, the guarantee period for such portion of the works commences on the same date.
- 61.4. In case, the contractor, after receiving the employer's instruction for rectifying the defects and deficiencies of the works, does not take action in this respect within a reasonable period, and/ or practically may not be able to rectify the defects properly, the employer may directly take action to rectify such defect. The costs incurred by the employer, including costs of indirect labour forces and relevant overheads shall be debited to the contractor's account.

Article 62.   Final Acceptance

At the end of the guarantee period, subject of article 61, after the contractor's request and the employer's verification and approval, the date and time schedule for conducting the tests and/ or inspection shall be determined, as set forth in

article 60; and after inspecting the works, in case no defects and deficiencies are observed in the works, action shall be taken with regard to provisional acceptance of the works. In case any defects and deficiencies are observed in the works, it is notified to the contractor, in order that final acceptance takes place after rectification of the deficiencies.

VARIATIONS OF THE CONTRACT PERIOD, DELAYS, SUSPENSION, CONTRACT TERMINATION

Article 63. Contract Milestones

Commencement date of the works subject of the contract shall be the date specified in sub-article 5.2 of the agreement, and the contractor shall commence the works on such date, in the order specified in sub-article 3.2 of these general conditions, and the completion of the works during the period specified in sub-article 5.3 of the agreement.

Each of the milestones specified for the works subject of the contract, similar to the contract period is counted as the basis for the contract.

Article 64. Variations of the Contract Period

64.1. Extension of the Contract Period

All times foreseen for commencement and completion and milestones of the works shall only be extended in case of occurrence of any one of the following conditions:

64.1.1. Issue of a change order, subject of sub-article 49.4, causing an increase in the contract period.

64.1.2. Failure in performance of some of the employer's obligations in relation to the works, subject of article 47 observing the considerations foreseen therein, preventing the timely performance of the works subject of the contract or any portion thereof.

64.1.3. Force majeure, subject of article 73.

64.1.4. Changes of laws and regulations directly causing delays in performance of some portions of the works.

64.1.5. Exceptional climatic conditions, preventing the works performance.

64.1.6. Employer's decision to exploit other contractors within the boundary of the contractor's works, as specified in sub-article 38.2.

64.1.7. Suspension of the contract period, subject of article 65.

64.1.8. Other unforeseeable events and circumstances not due to the contractor's default causing delays in performance of the works.

Due to any of the above mentioned conditions, the contractor shall submit a request for extension of the contract period, along with evidence documents; after the employer's review and mutual agreement of the parties, an extension period shall be specified and put into practice, and the time schedule for remaining works shall relatively be modified by the contractor, and the set of documents shall be attached to the contract.

64.2. Decrease of the Contract Period

All times and periods foreseen in the contract, may be decreased under the following conditions:

64.2.1. Issue of a change order, subject of sub-article 49.4 (variations of the works) which causes a decrease in the contract period.

64.2.2. The employer, considering the contractor's facilities and capabilities, may request the contract completion ahead of the time schedule. In such case, the contractor, by reviewing the employer's request and using the contract prices, shall prepare other necessary documents and submit his proposal based on possible additional charges and required facilities to the employer.

64.2.3. After the employer and the contractor agreement on the decrease of the contract period, on the basis of sub-articles 64.2.1 and 64.2.2, a new date shall be set as the date for the contract completion.

The contractor shall revise the time schedule for performance of the works subject of the contract, with respect to the new date and conditions of the contract completion, and shall submit for review and approval by the employer's consultant. After the employer's approval, the contractor is informed of the new time schedule; and other contract provisions for timely completion of the works shall be effective on the basis of the new date. In case the decrease in the contract period is not realised at the end of the agreed period subject of this sub-article, the agreed additional price of

the contract shall be reduced proportionally, and the contractor shall not be liable to liquidated damages for delays on this account.

Article 65   Suspension

- 65.1 During the contract performance, the employer may issue an instruction to suspend all or a portion of the works in one time and maximum for 90 days. The commencement date of suspension shall be mentioned in the employer's notice. After receiving the employer's instruction, the contractor shall suspend the performance of such portion of the works and/ or all the works. Within 14 days before the end of such period, the contractor shall seek the employer's final decision. Should within 14 days after receipt of the contractor's request, the employer's instruction for recommencement of the works be not issued, the contractor may demand the contract termination and/ or omit the suspended portion of the works, in such case, the actions to follow shall be in accordance with article 67. The suspension period may be extended by mutual agreement of the parties.
- 65.2. The contractor shall be informed by the employer, of the works schedule, decision regarding semi-completed works, and the contractor shall follow such instructions. Regarding the equipment and materials under manufacturing at the time of such notice of suspension by the employer, the contractor shall take action with regard to their completion as per the employer's instructions.
- 65.3. Method of calculation of costs, incurred due to preservation of the works during the suspension is specified in the special conditions.
- 65.4. Deleted.

Article 66.   Delays in Timely Completion of the Works

The contractor shall perform the works, in accordance with the contract's time schedule and its last updates. In case the works or main portions thereof have not been completed on the date specified in the contract's time schedule, and/ or its last updates, the employer shall issue a notice to the contractor to complete the works within 14 days. During this period, the contractor shall take action to complete the works, and/ or by sending necessary documents, request an

extension to the contract period in accordance with sub-article 64.1. In case the works are not completed during such period or the contractor's reasons for extension being not acceptable by the employer, the contractor shall be bound to pay the liquidated damages towards the delays in the works in the amount set forth in the special conditions. The maximum amount of liquidated damages is also set forth in sub-article 5.4 of the agreement. Base date for calculation of the delays is the last update in accordance with sub-article 64.1 or 64.2.

Should the contractor's delays be more than what the employer is entitled to collect the maximum liquidated damages specified in the agreement; the employer may dismiss the contractor with prior notice, in accordance with article 68.

Article 67. Contract Termination at the Request of the Employer

On his convenience, and without stating any reason, the employer may terminate the contract at any time before completion of the works. In such case, the contractor shall be notified through a notice, stating the contract's termination date. In such notice, the status of the works, which their incompleteness under the conditions of the date that the notice is issued causes certain risks and/ or damages, shall be clearly determined.

After receiving the mentioned notice, the following actions shall be taken:

- 67.1. The contractor refrains from commencing any new works, except completing the unfinished works, as specified in the notice. He also carries out the safeguarding measures for previously performed works as determined by the employer.
- 67.2. Observing sub-article 67.1, the contractor shall stop all his contracts with the design engineers and the vendors, except those contracts that the employer is willing to continue by transferring such contracts to the employer. Documents related to the supply of the materials and equipment, which within the framework of time schedule subject of sub-article 3.2.1 are in the process of purchase order to the manufacturers or the vendors and/ or are in other stages of purchase and transportation before arrival to the site as well as other documents related to the obligations of the contractor against the third parties and in relation to the contract, shall be delivered to the employer along with financial evidence documents.

The contractor shall also evaluate all the materials and equipment transported to the site and submit the list to the employer along with the evidence documents.

- 67.3. The employer shall finally take over the incomplete portions of the works in accordance with article 62, and shall provisionally take over the completed portions of the works, (for which the commissioning and performance tests are conducted successfully) in accordance with article 60.
- 67.4. Deleted.
- 67.5. Deleted.
- 67.6. The contractor shall deliver to the employer all drawings, technical specifications and all documents prepared by him, the design engineers, the vendors.
- 67.7. The contractor shall prepare the statement of the works performed by the date the contract termination was announced, and shall submit to the employer's consultant. In such statement, the costs evaluated in sub-articles 67.2 and 67.4 shall be stated as well.

To such statement, the contractor shall attach the following documents:

- Any necessary insurance policy for holding the employer harmless from and against the third parties' claims, from the time of provisional acceptance onwards (for provisionally accepted portions) in accordance with the special conditions.
- Documents indicating settlement of any claims, such as claim of the third parties' ownership in relation to the works subject of the contract. Along with such documents, the contractor prepares an affidavit rejecting any right of possession and/ or having any debts in relation to the purchase of technical know how, the materials and equipment, and other overdue payments, which may be directed towards the employer, and makes necessary agreements with beneficiaries concerning settlement of the claims and payment of debts of his own or the design engineers and the vendors. He shall submit the required guarantees in this respect to the employer.
- Evidence documents relevant to the costs subject of sub-article 67.2 and 67.4.

- 67.8. In case, in the employer consultant's discretion, the statement and documents delivered by the contractor, subject of sub-article 67.7, are found acceptable, the acceptance of document's sufficiency and acceptance of the statement for review shall be announced to the contractor within one month. Otherwise, within the previous deadline, the statement shall be returned together with the reasons for non acceptance of the statement for taking action regarding to completing the documents, and resubmitting the statement. After receiving a statement acceptable to the employer's consultant, it shall be reviewed and approved within 15 days, and then within another 15 days, it shall be reviewed by the employer and the amount shall be paid after relevant deductions.
- 67.9. Upon approval of the amount of the final statement by the parties, the contractor waives any claim against the employer in relation with the contract, except for claims asserted before announcement of the contract's notice of termination, the settlement of which is postponed to a later date by the parties. In case, within 15 days after approval of the statement, the employer does not pay the contractor's dues, in accordance with sub-article 53.8, the liquidated damages for delays in payment shall be payable to the contractor.
- 67.10. The performance guarantee and the amounts of good performance retentions shall be released and reimbursed proportional to the portions of the works provisionally and finally accepted, and on the basis of article 14.

Article 68. Dismissal of the Contractor

- 68.1. Without prejudice to the other authorisations and rights of the employer, the occurrence of each of the following conditions may cause the dismissal of the contractor from all or a portion of the works subject of the contract.
  - 68.1.1. Continued default of the contractor in performance of the works subject of the contract, in accordance with technical documents of the contract, including, but not limited to the followings:
    - Default in timely performance of technical and engineering works.
    - Default in timely supply of the materials and equipment, from the quantity or quality viewpoints.

- Delays in commencement and completion of various portions of the works and delays in the time schedule of the works, considering article 66.
- Cessation of all or a portion of the works without justification or due to detention of the contractor's properties by judicial courts.

68.1.2. Material breach of or ignoring some provisions of the contract.

68.1.3. Bankruptcy or dissolution of the contractor's company causing stoppage and/ or slowdown of the works progress.

68.1.4. Assigning the contract to third parties.

68.1.5. Deleted.

68.2. In case, due to any of the above mentioned reasons, the employer intends to dismiss the contractor from all or portions of the works, he shall notify the contractor of circumstances indicating the facts, which he has invoked.

Within seven days after receiving the notice, the contractor shall inform the employer in case he finds any reason for nonconformity of the employer's opinion with the notified circumstances. In case within the specified period, no response received from the contractor, or the employer rejects the presented reasons, the employer announces the contractor's dismissal of all or a portion of the works, as the case may be, and without the need to approach judicial proceedings, acts as provided herein.

68.2.1. The materials and equipment transported to the site by the contractor shall be listed and evaluated by both parties on the basis of shipping documents and delivery procès verbals.

68.2.2. The contractor shall stop all his contracts with the design engineers and the vendors except those contracts that the employer is willing to continue by transferring the contract to the employer. Documents and instruments related to the supply of equipment and materials, which within the framework of time schedule in accordance with sub-article 3.2.1 are in the process of purchase order to the vendors and or are in other stages of purchase before arrival to the site as well as other documents related to the

obligations of the contractor against third parties and in relation to the contract, shall be delivered to the employer along with financial evidence documents.

68.2.3. Observing contents of the previous sub-articles, the contractor shall stop all his contracts with the design engineers, the vendors and the subcontractors, which the employer is not willing to continue with. He shall also transfer to the employer the documents and instruments related to the supply of equipment and materials within the framework of time schedule in accordance with sub-article 3.2.1, which are in the process of purchase order to the vendors, and/ or are in other stages of purchase and transportation before arrival to the site. He shall also deliver to the employer other documents related to his obligations against the third parties, and in relation to the contract along with evidence financial documents.

68.2.4. The contractor shall deliver to the employer all drawings, technical specifications and document prepared by him, the design engineers, the vendors and subcontractors.

68.2.5. After preparing the inventories, the following amounts shall be calculated:

- Price of the works performed in accordance with the contract, until the time of the contractor's dismissal
- Price of the materials and equipment delivered to the site supplied in accordance with the technical specifications of the contract
- Prices paid by the contractor for the portion of the equipment and materials, within the framework of the time schedule, prepared in accordance with sub-article 3.2.1, are in the process of purchase order to the manufacturers and the vendors or in other stages of procurement and transportation, before arriving to the site, documents of which are delivered to the employer.

68.2.6. The final statement of the executed works, until the time of the contractor's dismissal, shall be prepared and balance of the amount of payments to the contractor shall be determined.

In case such balance being positive, it shall be credited to the contractor's account and in case being negative, it shall be debited to his account. The performance guarantee shall be extended by the contractor up to the date determined by the employer, and the amount of good performance retention or its equivalent guarantee shall remain with the employer, with due attention to article 12.

68.2.7. By assigning the works to the other contractors and/ or other common procedures, the employer shall take action regarding completing the works and shall record the costs for the works completion, considering the overhead expenses.

Should the sum of the costs borne by the employer for completion of the works and the figure of final statement be less than the contract price, the balance shall be paid to the contractor and the contractor's good performance retention and performance guarantee shall be released observing article 14.

Should the sum of the costs borne by the employer for completion of the works and the figure of final statement be more than the contract price, the deficit of the amount required for completion of the works shall be provided from the contractor's dues including the performance guarantee and the good performance retentions. In case the contractor's dues and guarantees are not adequate for this purpose and/ or the contractor's account balance in the final statement being negative, the contractor shall reimburse the relevant balance to the employer. In case the contractor refuses to pay the debit, the employer collects his dues from other properties of the contractor observing current laws of the country.

Article 69. Contract Termination at the Request of the Contractor

69.1. In the following cases, the contractor may request the employer to terminate the contract:

69.1.1. Delays in payment of the advance payment and/ or approved statements by the employer, for a period of 90 days after the date foreseen in the contract.

- 69.1.2. Deleted.
  - 69.1.3. Delay in performance of the civil and erection works, and other obligation of the employer in such a manner that as a result of such delays the fulfilment of performance tests and acceptance of the works is postponed by more than 1/3 (one third) of the contract period.
  - 69.1.4. Increase or decrease of the contract price by amounts more than 25 percent of initial contract price, in accordance with the last section of sub-article 49.3.
- 69.2. Within fifteen days after receiving the contractor's request, the employer shall invite the contractor for negotiation and agreement on continuation of the works. In case within 14 days after the employer's invitation and holding the negotiation meeting, the parties do not reach an agreement on continuation of the works, the contract shall be terminated and the actions following such termination shall be put into practice on the basis of article 67.

Article 70. Contract Termination Due to Force Majeure

In case of occurrence of force majeure subject of article 73 and its continuation for a period of more than 180 days, the contract shall be terminated and the actions following such termination shall be performed on the basis of article 67.

PROBABLE RISKS AND RESPONSIBILITIES OF THE PARTIES OF THE CONTRACT

Article 71. Employer's Responsibilities in Accepting Risks

Responsibilities of the employer in accepting risks are as specified herein below:

- 71.1. Occurrence of force majeure as described in article 73.
- 71.2. Operation and possession of all or a portion of the works by the employer, or third parties, and occurrence of risks not due to the contractor's default.
- 71.3. Error in drawings and technical documents prepared by the employer, or error in basic design data supplied to the contractor, and/ or delay in their delivery.
- 71.4. Occurrence of losses incurred due to performance of portions of the works by the employer.
- 71.5. Non performance of contractual obligations by the employer or the employer agents.
- 71.6. Change in local laws and regulations causing material increase in cost or the period of works performance.

Article 72. Contractor's Responsibilities in Accepting Risks

Responsibilities of the contractor in accepting risks, damages and losses include all responsibilities stated in the contract and acceptance of all kinds of risks, damages and losses, except what is specified as the employer's responsibility in article 71. Following cases are among the risks accepted by the contractor:

- 72.1. The contractor shall be responsible to safeguard and preserve the materials and equipment up to their delivery to the employer. Responsibility of the contractor after this date shall be limited to rectification of deficiencies during the guarantee period, subject of article 61.
- 72.2. Compensation for damages to the third parties and responsibility for claims: Responsibility for any damages incurred to the third parties, or their claims, in cases related to the subject of the contract, shall be borne by the contractor and he shall compensate for the damages and holding the employer harmless from and against such claims and damages.

- 72.3. In spite of transferring the title of the materials and equipment to the employer from the time of packing and/ or loading, the responsibility for preserving all equipment and materials, in accordance with sub-article 72.1 shall be borne by the contractor.

Article 73. Force Majeure

- 73.1. Force majeure means any circumstances beyond the control of the employer and the contractor, in spite of foreseeing necessary and reasonable measures by the parties, which renders the continuation of the works impossible.

Force majeure includes, but it is not limited to the following cases:

- 73.1.1. War, whether declared or not, or occupation by foreigners.
- 73.1.2. Rebellion, revolution, or military coup d'état or civil war.
- 73.1.3. Nuclear radiations or leakage of any radioactive and toxic materials.
- 73.1.4. Labour general strikes, except cases solely limited to the contractor's personnel.
- 73.1.5. Outbreak of epidemic.
- 73.1.6. Earthquake, flood and unusual inundations (considering the available statistics and despite forecasting necessary arrangements with respect to the existing information by the contractor, extensive and uncontrollable fires).
- 73.2. Failure in performance of the contractual obligations by either party, due to occurrence of force majeure, shall not be deemed as default or breach of the contract. Moreover, neither party shall be responsible for damages incurred to the other party as a result of non performance and/ or delays in performance of his own obligations due to force majeure conditions.
- 73.3. In case, in the opinion of either party, a force majeure has caused a break, rendering the performance of his contractual obligations impossible, he shall immediately notify the other party of such instance.
- 73.4. The contractor shall make his utmost effort to complete the works, which their abandonment under force majeure condition causes serious losses and to transport

the portions of the manufactured materials and equipment not affected by the force majeure conditions.

In case the contractor bears additional costs in performance of such works, the relevant costs shall be paid, after approval by the employer.

- 73.5. In case damages incur to properties and the works as a result of occurrence of a force majeure, it shall be acted in the following order:

73.5.1. In case the damages incurred to the works subject of the contract fall under the insurance subject of article 15, compensation for the damages to the employer as well as the costs of performed works by the contractor, which are not paid, shall be provided through insurance.

73.5.2. In case the damages incurred to the works subject of the contract do not fall under insurance and/ or the insurance proceeds are not enough to compensate the damages, it shall be undertaken by the employer, provided that the contractor has performed his obligations in obtaining insurance policies in the order stated in articles 15 and 16.

- 73.6. Deleted.

- 73.7. After the cessation of the force majeure conditions, the contractor shall commence the works immediately upon the employer's notice.

In this case, a reasonable extension shall be proposed by the contractor, which after review and approval by the employer, shall be granted to the contractor. Should the force majeure conditions continue for more than 180 days, the contract shall be terminated and the actions following such termination shall be performed in accordance with article 67.

Article 74. Contractor's Financial Liability

- 74.1. The maximum liability of the contractor against the employer is equivalent to the amount specified in article 6 of the agreement.
- 74.2. Except the mentioned liquidated damages for delays in timely completion of the works, subject of article 66, neither party of the contract shall be responsible for any indirect damages such as loss of profit, not using and operating, not concluding new contracts and the like incurred by the other party.

SETTLEMENT OF DISPUTES, LEGAL DOMICILE, GOVERNING LAW

Article 75. Settlement of Disputes

The parties shall make their utmost efforts, to settle amicably the disputes between them in relation with this contract.

Any dispute arising due to this contract which can not be settled amicably between the parties shall be referred to a board consisting of the Minister's representative or the highest authority of the employer's organisation (in case of employers who are not affiliated to any of the Ministries) and representatives of the parties of the contract. In case no agreement regarding the dispute is reached, the case shall be settled in the competent courts of Iran.

Article 76. Legal Domicile

Legal domiciles of the employer and the contractor are those stated in the agreement. In case either party changes his legal address, he shall inform the other party of his new address at least 15 days before the date of such change. Until the new address is announced to the other party, the correspondence shall be sent to the previous address and it shall be deemed as received.

Article 77. Laws and Regulations Governing the Contract

Laws and regulations governing this contract are the laws and regulations of the Islamic Republic of Iran.

Employer's Representative

Name and surname

Signature

Contractor's Representative

Name and Surname

Signature

Seal

SPECIAL CONDITIONS

SPECIAL CONDITIONS OF THE CONTRACT

These special conditions are to explain and supplement some articles of the general conditions, decisions on which are adjourned to the special conditions. Therefore, any conclusion and interpretation of different articles of these special conditions, independently and without considering the relevant article in the general conditions, shall not be valid. Article numbers, set forth in these special conditions are the same article and sub-article numbers related to the general conditions.

Article 7.3.2. The list of technical references is as specified herein below:

- 1) In the field of ..... Company/Mr. .... Address.....
- 2) .....

Article 10.

The language of technical documents of the works shall be .....

The language of correspondence and other documents shall be .....

Article 13.1.

The amount of performance guarantee is equivalent to.....

Period of validity of performance guarantee is.....

Article 14.3. The conditions for releasing the performance guarantee are specified herein below:

Article 15.3. The responsibility for providing the cost of insurance policies is specified herein below:

- 1) Cost of insurance policies for ..... shall be borne by .....
- 2) .....

Article 16.3. Period of validity of insurance policies is specified herein below:

Insurance policy for .....shall be valid for

.....

Article 18.1. The arrangement of collecting liquidated damages is specified herein below:

Article 25.3. Deleted.

Article 28.2. Deleted.

Article 38.1. Method of coordination of the contractor with other contractors, or executive groups of the employer and his duties and responsibilities towards them are specified herein below:

Article 38.2. Deleted.

Article 38.3. Deleted.

Article 48.

- 1) Responsibility of either party of the contract in payment of customs duties and charges for importing the materials and equipment subject of the contract are specified herein below:

.....

2) Deleted

Article 52.8.8. The contract price includes, in addition to the listed costs in article 52, the compensation for the following costs:

Article 53.7.1. Amount of good performance retentions for various portions of the works
is specified herein below:

Article 53.8. For each 30 days delay in payment of the contractor's statements, with respect to the agreed period in article 53.4 of the general conditions, the amount of ....., shall be paid to the contractor to compensate the additional costs in such delayed period.

Article 54.3.2. As compensation for the contractor's overhead costs, for procurement and supply of the materials and equipment by provisional sum, ... percent of actual price paid by the contractor, shall be repaid to him.

Article 55. Exchange rate of foreign currency portion, and other regulations, related to its payment, is specified herein below:

.....
.....
.....

Article 56.1.4. In case of early completion of the works, the employer pays the costs of expediting the works to the contractor, as specified herein below.

.....
.....
.....
.....

Article 56.1.5. (non-coverage of the contract by adjustment or the method of coverage of the contract by adjustment shall be stated)

.....
.....
.....

Article 57.1.1. The contractor shall obtain and submit the following insurance policies for holding the employer harmless, from the date of provisional acceptance of the works by the employer, at his own cost and in the name of the employer:

.....
.....

Article 60.5. Deleted.

Article 61.1. The guarantee period for rectification of deficiency of the works subject of the contract, after the provisional acceptance of the works is .... days.

Article 65.3. To compensate the costs incurred due to maintenance of the works during suspension period and other costs caused by, the following amounts shall be paid to the contractor by the employer:

.....
.....

Article 66. In case of contractor's delay in completion of the works or its main portions, in accordance with time schedule, the liquidated damages for delay shall be collected from the contractor as specified herein below:

.....
.....
.....

Employer's Representative

Name and Surname

Signature

Contractor's Representative

Name and Surname

Seal and Signature